

คู่มือ

การให้ความช่วยเหลือ

ผู้ประกอบการด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คู่มือ

การให้ความช่วยเหลือ

ผู้ประกอบการพืชมัตถ์ด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate change) ของโลก ที่สถานการณ์และแนวโน้มความรุนแรงของภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การเกิดพายุ อุทกภัย คลื่นความร้อน รวมถึงฤดูกาลที่แปรปรวนและความผันผวนของสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงเฉียบพลัน (Extreme weather event) จากรายงานของ Global Climate Risk Index 2020 จัดให้ประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๘ ของประเทศที่ได้รับผลกระทบสูงสุดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๖๑) นอกจากนี้ คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change : IPCC) ได้ระบุว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีความเปราะบางสูงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่อาจทำให้ระดับน้ำทะเลเฉลี่ยทั่วโลกสูงเพิ่มขึ้นถึง ๑.๑ เมตร ภายในปี พ.ศ. ๒๖๔๓ จากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก กระทรวงการคลังจึงได้ปรับปรุงระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ออกหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำคู่มือการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่และส่วนกลาง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และถูกต้องตามระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องต่อไป

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พฤษภาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	กฎหมาย ระเบียบ	๕
	ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒	๖
	ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินทดรองราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๘	๑๘
	ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๒๐	๒๑
	หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓	๒๓
	หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔	๓๑
	พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐	๓๕
	พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๕๑
	พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑	๗๕
	ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑	๘๗
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐	๙๓
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๐๐
บทที่ ๒	นโยบาย ยุทธศาสตร์ และโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๑๐๔
	นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ	๑๐๔
	ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๑๐๕
	วงจรกิจกรรมการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๑๐๕
	กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๑๐๖

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ ๒ (ต่อ)	ระดับการจัดการสาธารณสุข	๑๑๐
	การจัดการในภาวะฉุกเฉิน	๑๑๐
	การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุข/ ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	๑๑๒
	การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	๑๑๓
บทที่ ๓	แนวทางปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	๑๑๖
	บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๑๗
	การป้องกันและการเตรียมการ	๑๑๙
	การเผชิญเหตุ	๑๒๔
	การฟื้นฟู	๑๒๗
	การช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเป็นเงิน	๑๒๗
	แผนผังขั้นตอนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรส่วนภูมิภาค ยกเว้น กรุงเทพมหานคร	๑๒๘
	แนวทางและขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๒๙
	แนวทางและขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรกรุงเทพมหานคร	๑๓๗
ภาคผนวก	๑๓๙	
	ข้อมูลประกอบการพิจารณาความเสียหาย	๑๔๐
	แบบ กษ ๐๑ - ๐๓ ด้านพืช	๑๔๙
	แบบ กษ ๐๑ - ๐๓ ด้านประมง	๑๕๕
	แบบ กษ ๐๑ - ๐๓ ด้านปศุสัตว์	๑๖๑
	แบบ กษ ๐๑ - ๐๓ ด้านเกลือทะเล	๑๖๗
	แบบ ร๒	๑๗๓
	ตอบข้อหารือ	๑๗๕

บทที่ ๑

กฎหมาย ระเบียบ

- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒
  - ▶ ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๘
  - ▶ ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๒๐
- หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓
- หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔
- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
- พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑
- ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยเงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และเพื่อให้ส่วนราชการมีวงเงินตราของราชการในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับกับการจ่ายเงินตราของราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินตราของราชการเพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย वादภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของแมลง หรือศัตรูพืชทุกชนิด ภัยอันเกิดจากโรคที่แพร่หรือระบาดในมนุษย์ อากาศหนาวจัดผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ หรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

“ฉุกเฉิน” หมายความว่า เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนหรือเป็นที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบแก้ไขโดยฉับพลัน

“ผู้ประสบภัยพิบัติ” หมายความว่า ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน แต่ไม่รวมถึง ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

“การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร” หมายความว่า ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการปศุสัตว์และด้านการประมงด้วย

“การให้ความช่วยเหลือด้านสังคมสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ประสบภัย” หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติในระยะสั้น เพื่อให้ผู้ประสบภัยพิบัตินั้นสามารถช่วยตนเองได้ เช่น การให้ความช่วยเหลือเด็ก ผู้สูงอายุ หรือคนพิการซึ่งหัวหน้าครอบครัวเสียชีวิต พิกัด หรือบาดเจ็บจากภัยพิบัติ การขนย้ายครอบครัว และการส่งเสริม อาชีพระยะสั้นแก่ครอบครัวของผู้ประสบภัยพิบัติ ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำและการส่งต่อให้แก่หน่วยงานผู้มีส่วนที่ รับผิดชอบ อันเป็นการจำเป็นเพื่อให้การดำรงชีวิตเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

“การให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์และการสาธารณสุข” หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติด้านกายและจิต ซึ่งประกอบด้วยการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพและการสาธารณสุขที่จำเป็น เพื่อให้การดำรงชีวิตเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

ข้อ ๖ ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้และมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๗ การปฏิบัติในกรณีใดที่ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้ หรือการยกเว้นการปฏิบัติในกรณีใดตามระเบียบ นี้ให้ส่วนราชการขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

หมวด ๑

เงินอุดหนุนราชการ

ข้อ ๘ ให้ส่วนราชการมีวงเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในการให้ ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย ดังนี้

(๑) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงกลาโหม	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด แห่งละ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ในการนี้ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมมีอำนาจจัดสรรเงินอุดหนุนราชการตาม (๒) แก่หน่วยงานในสังกัด กระทรวงกลาโหมตามความจำเป็นและเหมาะสม และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจจัดสรรเงินอุดหนุนราชการตาม (๘) แก่อำเภอหรือกิ่งอำเภอตามความจำเป็นและเหมาะสม ซึ่งแต่ละแห่งต้องมีวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ในกรณี ที่มีความจำเป็น จะจัดสรรเพิ่มเติมให้อีกก็ได้ และให้แจ้งกระทรวงการคลังทราบด้วย

กรณีเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจอนุมัติให้ส่วนราชการอื่นมีวงเงิน
ทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้ตามความเหมาะสมจำเป็น และกรณีที่วงเงินทศรองราชการ
ไม่พอ ให้ส่วนราชการดังกล่าวหรือส่วนราชการตามวรรคหนึ่งสามารถขอขยายวงเงินทศรองราชการเพิ่มโดยตรงต่อ
กระทรวงการคลังได้ แล้วให้รายงานการอนุมัติดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๙ การอนุมัติจ่ายเงินทศรองราชการภายในวงเงินตามข้อ ๘ ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่ง
ดังต่อไปนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๑)
- (๒) ปลัดกระทรวงกลาโหม สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๒)
- (๓) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๓)
- (๔) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๔)
- (๕) ปลัดกระทรวงมหาดไทย สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๕)
- (๖) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๖)
- (๗) อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๗)
- (๘) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับกรณีตามข้อ ๘ (๘) เว้นแต่การอนุมัติจ่ายเงินทศรองราชการ
ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอภายในวงเงินที่จัดสรรให้ ให้เป็นอำนาจของนายอำเภอหรือ
ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี

ผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินทศรองราชการตามวรรคหนึ่ง อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นข้าราชการ
ในสังกัดอนุมัติจ่ายเงินทศรองราชการแทนตนก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันควรคาดหมายได้ว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในจังหวัดใด และมีความจำเป็นต้อง
เตรียมเงินสดไว้ เพื่อใช้จ่ายในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในวันหยุดราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นมียอำนาจ
เบิกเงินทศรองราชการตามข้อ ๘ (๘) ไว้เพื่อสำรองจ่ายได้ตามความเหมาะสมจำเป็น และเมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินสิ้นสุด
ลงให้นำเงินที่เหลือส่งคืนคลัง

ข้อ ๑๐ ให้ส่วนราชการตามข้อ ๘ ยุติการอนุมัติจ่ายเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉิน ในกรณีใดกรณีหนึ่งที่เกิดขึ้นก่อน ดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อส่วนราชการตามข้อ ๘ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบ
ภัยพิบัติแล้ว
- (๒) เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือตามประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบ
ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
- (๓) มีการประกาศยุติการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

หมวด ๒

คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ

ข้อ ๑๑ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอ คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ” เรียกโดยย่อว่า “ก.ช.ภ.อ.” หรือ “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกิ่งอำเภอ” เรียกโดยย่อว่า “ก.ช.ภ.กอ.” แล้วแต่กรณี ประกอบด้วยนายอำเภอหรือปลัดอำเภอยุติเป็นผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่เกี่ยวข้องหรือผู้แทนไม่เกินสี่คน ผู้แทนกระทรวงกลาโหมหนึ่งคน ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นหนึ่งคน เป็นกรรมการ และปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๒ ให้ ก.ช.ภ.อ. หรือ ก.ช.ภ.กอ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในอำเภอหรือกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี และความต้องการรับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ของผู้ประสบภัยพิบัติ โดยจัดทำบัญชีเป็นประเภทไว้
- (๒) ตรวจสอบและกลั่นกรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในด้านต่าง ๆ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด
- (๓) พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด
- (๔) ประสานงานและร่วมดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกับ ก.ช.ภ.อ. หรือ ก.ช.ภ.กอ. อื่น ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในหลายอำเภอหรือหลายกิ่งอำเภอ
- (๕) รายงานผลการสำรวจตาม (๑) และการแก้ไขความเดือดร้อนเฉพาะหน้าที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ ก.ช.ภ.จ. ทราบหรือเพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่อไป
- (๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามที่ ก.ช.ภ.อ. หรือ ก.ช.ภ.กอ. มอบหมาย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๓ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติระดับจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด” เรียกโดยย่อว่า “ก.ช.ภ.จ.” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด พาณิชย์จังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ผู้แทนกระทรวงกลาโหมหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งคน ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไม่เกินสี่คน สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือประธานหอการค้าจังหวัดหรือผู้แทนในเขตจังหวัดนั้นหนึ่งคน เป็นกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๔ ให้ ก.ช.ภ.จ. มีหน้าที่ และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ตรวจสอบและกลั่นกรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านต่าง ๆ ตามที่ ก.ช.ภ.อ. หรือ ก.ช.ภ.กอ. ได้สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด
- (๒) พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด
- (๓) ระดมสรรพกำลัง ควบคุม เร่งรัด และประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เพื่อให้ผู้ประสบภัยพิบัติได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วทั่วถึง และไม่ซ้ำซ้อน
- (๔) พิจารณานุมัติค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติสำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่มีวงเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน แต่จำเป็นต้องดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามมติของ ก.ช.ภ.จ.
- (๕) จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ กำลังคน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และอื่น ๆ ที่จำเป็นจากส่วนกลาง ในกรณีภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นเกินกว่าความสามารถของจังหวัด
- (๖) ประสานงานและร่วมดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกับ ก.ช.ภ.จ. อื่น ในกรณีภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในหลายจังหวัด
- (๗) รายงานความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในจังหวัด การแก้ไขความเดือดร้อน เฉพาะหน้าที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และโครงการขอรับการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากส่วนกลาง ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบหรือเพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่อไป
- (๘) พิจารณาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๑๕ การประชุมคณะกรรมการตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๓ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมลงคะแนนเสียงอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๓

การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ

ข้อ ๑๖ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวางหลักเกณฑ์สำหรับส่วนราชการในการดำเนินการช่วยเหลือโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสมเมื่อเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในท้องที่หนึ่งท้องที่ใด โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ใด

ข้อ ๑๗ การใช้จ่ายเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบนี้ ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยไม่สามารถใช้จ่ายเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างหรือสาธารณูปโภคที่ถาวรหรือก่อสร้างใหม่ได้

ข้อ ๑๘ เมื่อเป็นที่คาดว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน ให้ส่วนราชการดังต่อไปนี้อาจใช้จ่ายเงินอุดหนุนจากราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนั้นได้ โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ภายในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- (๑) ในกรณีกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน
- (๒) ในกรณีจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วแต่ยังไม่สามารถป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินดังกล่าวได้ ก็ให้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินโดยให้ดำเนินการตามข้อ ๒๐

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ไม่ใช่บังคับกับการป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของสัตว์หรือพืชทุกชนิด ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามข้อ ๑๙

ข้อ ๑๙ การป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรือการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของสัตว์หรือพืชทุกชนิด ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้จ่ายจากเงินงบประมาณของหน่วยงานก่อน เมื่อไม่สามารถป้องกันได้และเกิดโรคหรือการแพร่ระบาดแล้วและงบประมาณไม่เพียงพอ อาจใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนจากราชการตามข้อ ๘ (๔) ได้

ข้อ ๒๐ เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีเกิดในกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) กรณีเกิดในจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับ ก.ช.ภ.จ.

การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินต้องกำหนดพื้นที่และระยะเวลาของการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัตินั้นด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ในการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในจังหวัดอื่น ๆ หากไม่สามารถประชุม ก.ช.ภ.จ. ได้ทันเวลาที่ และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ก็ให้มีอำนาจพิจารณาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปก่อนได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ช.ภ.จ.

ข้อ ๒๑ เมื่อได้มีการประกาศตามข้อ ๒๐ แล้ว ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๒๒ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติทุกด้าน เว้นแต่การให้ความช่วยเหลือด้านสังคมสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ประสบภัย การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร หรือการให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการตามข้อ ๘ (๓) (๔) และ (๖) แล้วแต่กรณี
- (๒) กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งไม่มีวงเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้รับการร้องขอให้ช่วยเหลือ หรือถูกสั่งการให้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ขอรับการสนับสนุนจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เว้นแต่การให้ความช่วยเหลือด้านสังคมสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ประสบภัย การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร หรือการให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการตามข้อ ๘ (๓) (๔) และ (๖) แล้วแต่กรณี
- (๓) กรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแก่ส่วนราชการตามข้อ ๘ (๓) (๔) (๖) และ (๗) โดยไม่ต้องให้ส่วนราชการดังกล่าวขอรับการสนับสนุนก่อนได้
- (๔) กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ และกระทรวงกลาโหมได้รับการร้องขอหรือถูกสั่งการ หน่วยงานดังกล่าวสามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้โดยตรง

ข้อ ๒๓ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในจังหวัดอื่น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามมติของ ก.ช.ภ.อ. หรือ ก.ช.ภ.กอ. แล้วแต่กรณี ภายในวงเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดสรรให้ และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติมากกว่าวงเงินที่ได้รับจัดสรร ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอขอรับการสนับสนุนโดยตรงจากจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติการจ่ายเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินของจังหวัดเพื่อสนับสนุนการดังกล่าว หรือดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามมติของ ก.ช.ภ.จ.

ในกรณีที่ไม่สามารถประชุม ก.ช.ภ.อ. ก.ช.ภ.ก. หรือ ก.ช.ภ.จ. แล้วแต่กรณี ได้ทันช่วงที่ ถ้านายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เห็นว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบนี้ ก็ให้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการให้ความช่วยเหลือไปก่อนได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าว

- (๒) ในกรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งไม่มีวงเงินต่องบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้รับการร้องขอให้ช่วยเหลือ หรือถูกสั่งการให้ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติให้ขอรับการสนับสนุนจากจังหวัด
- (๓) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือกระทรวงกลาโหม แล้วแต่กรณี ได้รับการร้องขอหรือถูกสั่งการให้หน่วยงานดังกล่าวสามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้โดยตรง และรายงานให้ ก.ช.ภ.อ. ก.ช.ภ.ก. หรือ ก.ช.ภ.จ. ทราบต่อไป เว้นแต่ในกรณีการให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น ๆ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้โดยไม่ต้องร้องขอ
- (๔) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจโอนเงินต่องบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้แก่จังหวัดเพื่อใช้ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้ตามภารกิจของส่วนราชการเจ้าของเงิน โดยไม่ต้องให้จังหวัดขอรับการสนับสนุนก่อนได้
- (๕) ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจโอนเงินต่องบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้แก่จังหวัด โดยไม่ต้องให้จังหวัดขอรับการสนับสนุนก่อนได้

การโอนเงินต่องบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้แก่จังหวัด ให้ดำเนินการตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๒๔ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติของกระทรวงกลาโหมทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงกลาโหม หรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่ได้รับมอบหมายดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างกระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณ เพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปโดยทั่วถึงและไม่ซ้ำซ้อนกัน

การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกลาโหมกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๒๕ การขอรับการสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ ให้ทำเป็นหนังสือ ซึ่งอย่างน้อยให้มีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเภทของภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
- (๒) วัน เดือน ปีที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และวัน เดือน ปีที่เกิดความเสียหาย

- (๓) สถานที่เกิดเหตุ (ให้ระบุชื่อถนน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ)
- (๔) จำนวนผู้ประสบภัยพิบัติโดยประมาณ
- (๕) ความเสียหายโดยประมาณ เช่น จำนวนบ้านเรือนที่เสียหาย ทรัพย์สินที่เสียหาย รวมทั้งมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยประมาณ จำนวนผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต เป็นต้น
- (๖) การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเฉพาะหน้าที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
- (๗) ความต้องการในการขอรับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือ

กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจขอรับการสนับสนุนเป็นหนังสือได้ ให้ขอรับการสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือโดยเครื่องมือสื่อสารใด ๆ หรือโดยวิธีอื่นใดและให้ยืนยันเป็นหนังสือในภายหลังโดยด่วนที่สุด

การขอรับการสนับสนุนระหว่างส่วนราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ส่วนราชการทำสัญญาอัยมเงินตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๒๖ เพื่อให้บรรลุดตุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ส่วนราชการประสานงานระหว่างส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วยกันกับเอกชนและองค์กรการกุศลที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปโดยทั่วถึงและไม่ซ้ำซ้อนกัน

หมวด ๔

การจ่ายและการชดใช้เงินทดรองราชการ

ข้อ ๒๗ การจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

หากมีความจำเป็นต้องจ่ายนอกเหนือหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังก่อน

ข้อ ๒๘ เมื่อผู้มีอำนาจตามข้อ ๙ อนุมัติการจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว ให้ส่วนราชการตามข้อ ๘ เบิกเงินจากคลังเป็นเงินทดรองราชการเพื่อรองจ่ายไปพลาังก่อนตามที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๒๙ ในการจ่ายเงินรายใด ผู้รับเงินมิได้ออกใบเสร็จรับเงินให้ไว้เป็นหลักฐานหรือมิได้ลงลายมือชื่อไว้ในสมุดทะเบียนที่ใช้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินของทางราชการ ให้ผู้รับเงินทำใบสำคัญรับเงินตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๓๐ กรณีส่วนราชการตามข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ได้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปแล้ว ให้ดำเนินการขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการ ดังนี้

- (๑) รวบรวมใบสำคัญและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินเพื่อส่งให้กรมบัญชีกลางภายในสามสิบวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงินจากคลัง เมื่อกรมบัญชีกลางได้รับใบสำคัญและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินแล้วให้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานดังกล่าวเมื่อถูกต้องครบถ้วนแล้วให้เบิกเงินงบประมาณรายจ่ายโดยวิธีเบิกหักผลักส่งเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการให้แก่ส่วนราชการโดยเร็ว

(๒) เมื่อได้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปแล้ว ให้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินซึ่งผู้มีอำนาจอนุมัติรับรองและเก็บหลักฐานใบสำคัญต้นฉบับไว้ที่ส่วนราชการนั้น เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ

ข้อ ๓๑ กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ได้รับการสนับสนุนหรือได้รับโอนเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินจากส่วนราชการตามข้อ ๘ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐดังกล่าวส่งใบสำคัญและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินมายังส่วนราชการเจ้าของเงินภายในสี่สิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงิน และให้ส่วนราชการเจ้าของเงินเร่งดำเนินการตามวิธีการในข้อ ๓๐ ทั้งนี้ ระยะเวลาในการดำเนินการขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการจะต้องเสร็จสิ้นภายในเจ็ดสิบห้าวันทำการ

กรณีกระทรวงกลาโหมได้จัดสรรเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้แก่หน่วยงานในสังกัด หรือกรณีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จะขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการ ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมหรือสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดส่งใบสำคัญและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินมายังสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม หรือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แล้วแต่กรณี ภายในสี่สิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงิน และให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงกลาโหม หรือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการตามวิธีการในข้อ ๓๐ ทั้งนี้ ระยะเวลาในการดำเนินการขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการจะต้องเสร็จสิ้นภายในเจ็ดสิบห้าวันทำการ โดยเมื่อสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดส่งใบสำคัญและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินมายังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแล้ว ให้สำเนาหนังสือแจ้งสำนักงานจังหวัดทราบด้วย เพื่อให้สำนักงานคลังจังหวัดตรวจสอบ

ทั้งนี้ ให้สำนักงานคลังจังหวัดตรวจสอบการใช้จ่ายเงินทดรองราชการของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในเดือนสิงหาคมและกันยายนและได้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปแล้ว แต่ไม่สามารถขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการในปีงบประมาณได้ทัน ให้นำไปขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในปีงบประมาณถัดไป โดยให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติให้ก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

ข้อ ๓๓ วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินในเรื่องใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

หมวด ๕

การจัดหาและการควบคุมพัสดุ

ข้อ ๓๔ การจัดหาพัสดุ การตรวจรับพัสดุ และการบริหารพัสดุ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

หมวด ๖

การตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ

ข้อ ๓๕ การตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการของส่วนราชการตามข้อ ๘ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีส่วนราชการตามข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๘ มอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในราชการของส่วนราชการนั้น ๆ ดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการแล้วรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือ

(๒) กรณีส่วนราชการตามข้อ ๘ (๘) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในของจังหวัดดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ แล้วรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือ

ให้สำนักงานคลังจังหวัดเป็นศูนย์ประสานงานเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินของจังหวัด

ข้อ ๓๖ ให้ส่วนราชการและจังหวัดส่งรายงานผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามข้อ ๓๕ ไปยังกรมบัญชีกลาง ตามแบบและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าว

ข้อ ๓๗ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการกระทรวงการคลัง ประกอบด้วยอธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นกรรมการ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้กรมบัญชีกลางเป็นศูนย์ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉินและทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๘ ให้คณะกรรมการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการกระทรวงการคลังมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับปัญหาข้อร้องเรียนจากประชาชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติซึ่งเป็นไปอย่างไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ พร้อมทั้งตรวจสอบและแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร และเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนแล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการกระทรวงการคลังทราบด้วย

(๒) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการกระทรวงการคลังมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๙ การดำเนินการและการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สำหรับภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ เว้นแต่การดำเนินการขั้นตอนใดที่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๔๐ ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราในการจ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบนี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ออกตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๔๑ ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดแบบและเงื่อนไขของรายงานผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบนี้ ให้ใช้แบบและเงื่อนไขของรายงานการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการกำหนดแบบและเงื่อนไขของรายงานผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒

ลงชื่อ อภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุน ในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เพื่อให้การใช้จ่ายเงินอุดหนุนในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบ และเกิดประสิทธิภาพ และเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๘ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุนในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุนในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน”

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ในเชิงป้องกันหรือยับยั้ง หมายความว่า การดำเนินการใดที่จำเป็นต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสถานการณ์ภัยพิบัติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบดำเนินการป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติดังกล่าวโดยฉับพลัน เพื่อลดผลกระทบจากภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น ซึ่งหากไม่ดำเนินการป้องกันหรือยับยั้งต่อภัยพิบัติดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

ข้อ ๓ ให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีอนุมัติจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

ข้อ ๔ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกัน หรือยับยั้งภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้อย่างน้อยห้าคนเป็นคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ในการประเมินสถานการณ์ ระดับความรุนแรงของภัยพิบัติ วิเคราะห์สถานการณ์ความเป็นไปได้ พิจารณา ใช้จ่ายงบประมาณต่าง ๆ ว่ามีความจำเป็นต้องป้องกันหรือยับยั้งตามข้อ ๒ รวมทั้งการเสนอมาตรการและแนวทางในการป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓ ดังกล่าว

ข้อ ๕ การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการซึ่งใช้ในการดำเนินการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้เบิกจ่ายได้ดังนี้

- (๑) ค่าแรงงาน ค่าจ้างเหมา
- (๒) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินการป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติ
- (๓) ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักรกล และยานพาหนะ ซึ่งชำรุดเสียหายในระหว่างปฏิบัติงาน ตามความจำเป็น
- (๔) ค่าจัดหาพลังงานเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นสำหรับเครื่องมือ เครื่องจักรกล และยานพาหนะ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานตามความจำเป็น
- (๕) ค่าจัดหาพลังงานไฟฟ้า
- (๖) ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ออกปฏิบัติงานให้เบิกจ่ายได้ในกรณีที่ยังงบประมาณปกติไม่เพียงพอ หรือมิได้ตั้งไว้เพื่อการนี้ และให้เบิกจ่ายตามระเบียบของทางราชการ
- (๗) ค่าอาหารจัดเลี้ยงเจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือให้เบิกจ่ายได้วันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาทต่อคน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือต้องไม่ได้รับเงินอื่นใดจากทางราชการอีก

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องอพยพประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ ให้เบิกจ่ายค่าอาหารจัดเลี้ยงให้แก่ประชาชนได้วันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาทต่อคน กรณีที่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องเบิกจ่ายเงินอุดหนุนราชการนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๔ เป็นผู้พิจารณากำหนดเป็นรายการค่าใช้จ่ายและเสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่ออนุมัติจ่ายเงินต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินได้อนุมัติให้ใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปแล้ว ให้รายงานกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่อนุมัติ

ข้อ ๗ ในการจัดส่งเอกสารเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อชดใช้เงินอุดหนุนราชการ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินรับรองและยืนยันว่าได้ดำเนินการและใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการถูกต้องเป็นจริง และอยู่ภายในวงเงินตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๘ ให้นำความในข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ แห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ การจ่ายเงินและการชดใช้เงินอุดหนุนราชการ การจัดหาและการควบคุมพัสดุ การตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการมาใช้บังคับ

ข้อ ๙ ให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติ และคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ถือเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศนี้ด้วย

ข้อ ๑๐ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

มณฑล สุดประเสริฐ
(นายมณฑล สุดประเสริฐ)
อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศ
เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๐ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๖๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น หากเป็นกรณีฉุกเฉินและจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) แล้วแต่กรณี ดำเนินการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนั้น ให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ประเภทของภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
- (๒) วัน เดือน ปี ที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และวัน เดือน ปี ที่สิ้นสุดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ในกรณีที่สถานการณ์ของภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินยังไม่ยุติ ให้ระบุในประกาศว่า “ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินยังไม่ยุติ” และเมื่อภัยพิบัติดังกล่าวได้ยุติแล้ว ให้ดำเนินการประกาศวันสิ้นสุดของภัยด้วย
- (๓) พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้ระบุเฉพาะพื้นที่ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเท่านั้น หากภัยพิบัติส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างขึ้น ก็ให้ประกาศเพิ่มเติมตามพื้นที่ความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง และให้ระบุให้ชัดเจนว่า เป็นการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเพิ่มเติม
- (๔) ประเภทความเสียหาย ให้ระบุประเภทความเสียหาย อาทิ ชีวิต ทรัพย์สิน ที่อยู่อาศัย พื้นที่การเกษตร หรือสิ่งสาธารณประโยชน์ เป็นต้น
- (๕) เวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามเดือน นับแต่วันที่เกิดภัย

เมื่อได้มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน รวมทั้งการประกาศวันสิ้นสุดของภัย ให้ส่งสำเนาประกาศดังกล่าวให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบทันที

ข้อ ๒ กรณีไม่สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑ (๕) ให้ยื่นขอขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินก่อนระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินสิ้นสุดลงไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยให้ทำหนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและระยะเวลาที่ขออนุมัติขยาย พร้อมแนบเอกสารประกอบการพิจารณา ดังนี้

- (๑) สำเนาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
- (๒) สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) หรือสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกิ่งอำเภอ (ก.ช.ภ.กอ.) หรือสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) แล้วแต่กรณี ที่มีมติอนุมัติหรือเห็นชอบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือมีหนังสือขออนุมัติขยายเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินจากหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติแต่ละด้าน ในรายการที่ขออนุมัติขยายเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ซึ่งได้พิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดแล้ว
- (๓) รายละเอียดการขออนุมัติขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้

การอนุมัติขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้เป็นอำนาจอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ ในการขออนุมัติให้คำนึงถึงความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

ข้อ ๓ ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจขออนุมัติขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้ทันตามกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๒ ให้เป็นดุลยพินิจของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จะรับไว้พิจารณาตามเหตุผลและความจำเป็น

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

นายมนทล สุตประเสริฐ
(นายมนทล สุตประเสริฐ)

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไว้ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓”

๒. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

บรรดาหลักเกณฑ์ และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์นี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์นี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์นี้แทน

๔. ขอบเขตการจ่ายเงินอุดหนุนราชการ จะต้องเป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามความหมายแห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๕. การจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข และอัตราดังต่อไปนี้

๕.๑ ด้านการดำรงชีพ ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นสิ่งของหรือจ่ายเป็นเงิน โดยคำนึงถึงสภาพและเหตุการณ์ตามความเหมาะสม ดังนี้

๕.๑.๑ ค่าอาหารจัดเลี้ยงวันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาท ต่อคน

๕.๑.๒ ค่าถุงยังชีพ ชุดละไม่เกิน ๗๐๐ บาท ต่อครอบครัว

๕.๑.๓ ค่าจัดซื้อหรือจัดหาวัสดุสำหรับบริโภคและใช้สอยในที่อยู่อาศัย เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็นจนกว่าเหตุการณ์ประสบภัยพิบัติจะเข้าสู่ภาวะปกติ

๕.๑.๔ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพเบื้องต้น กรณีที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหายทั้งหลัง เท่าที่จ่ายจริง ครอบครัวละไม่เกิน ๓,๘๐๐ บาท

๕.๑.๕ ค่าวัสดุซ่อมแซมที่อยู่อาศัยประจำ ซึ่งผู้ประสบภัยพิบัติเป็นเจ้าของที่ได้รับ ความเสียหาย เท่าที่จ่ายจริงหลังละไม่เกิน ๔๙,๕๐๐ บาท

- ๕.๑.๖ ค่าวัสดุซ่อมแซมหรือสร้างยั้งข้าว โรงเรือนสำหรับเก็บพืชผลและคอกสัตว์ที่ได้รับ ความเสียหาย เท่าที่จ่ายจริง ครอบครัวยุติไม่เกิน ๕,๗๐๐ บาท
- ๕.๑.๗ กรณีที่ผู้ประสบภัยพิบัติเช่าบ้านเรือนของผู้อื่น และบ้านเช่าเสียหายจากภัยพิบัติ ทั้งหลังหรือเสียหายบางส่วนจนอยู่อาศัยไม่ได้ ให้ช่วยเหลือเป็นค่าเช่าบ้านแก่ผู้ประสบ ภัยพิบัติเท่าที่จ่ายจริง ในอัตราครอบครัวยุติไม่เกินเดือนละ ๑,๘๐๐ บาท เป็นเวลา ไม่เกิน ๒ เดือน
- ๕.๑.๘ ค่าดัดแปลงสถานที่สำหรับเป็นที่พักชั่วคราว เท่าที่จ่ายจริง ครอบครัวยุติไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาท หรือค่าผ้าใบหรือผ้าพลาสติกหรือวัสดุอื่น ๆ สำหรับกันแดดกันฝน เท่าที่จ่ายจริง ครอบครัวยุติไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
- ๕.๑.๙ ค่าใช้จ่ายที่ส่วนราชการจัดหาสาธารณูปโภคในที่พักชั่วคราว
- (๑) ค่าไฟฟ้า ให้เป็นไปตามที่การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะเรียกเก็บ สำหรับกรณีที่ห้องที่นั้นไม่มีไฟฟ้า ให้จัดอุปกรณ์แสงสว่างอื่น ๆ ทดแทนได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น
  - (๒) จัดหาน้ำบริโภคและใช้สอยจากหน่วยงานที่จังหวัดและอำเภอมีอยู่ เช่น การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง หน่วยดับเพลิงเทศบาล เป็นต้น หรือจัดซื้ออุปกรณ์บรรจุน้ำตามความจำเป็นของจำนวนผู้ประสบภัยพิบัติ รวมทั้งการจัดซื้อเพื่อบริโภคใช้สอย เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น
  - (๓) จัดสร้างหรือจัดหาห้องน้ำ ห้องส้วม ๑ ที่ต่อ ๑๐ คน เท่าที่จ่ายจริง เฉลี่ยที่ละ ไม่เกิน ๑,๗๐๐ บาท
  - (๔) จัดสร้างที่รองรับ ทำลาย หรือกำจัดขยะมูลฝอย เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น
- ๕.๑.๑๐ ค่าเครื่องนุ่งห่มที่ได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก หรือมี ความจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีพ กรณีไม่มีเครื่องนุ่งห่มในการดำรงชีพขณะเกิดภัย รายละไม่เกิน ๑,๑๐๐ บาท
- ๕.๑.๑๑ ค่าเครื่องมือประกอบอาชีพ และหรือเงินทุนสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติที่เป็นอาชีพ หลักในการหาเลี้ยงครอบครัวของผู้ประสบภัยพิบัติ เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวยุติไม่เกิน ๑๑,๔๐๐ บาท
- ๕.๑.๑๒ ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ
- (๑) กรณีบาดเจ็บสาหัสที่ต้องรักษาในสถานพยาบาลติดต่อกันตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป ให้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท
  - (๒) กรณีบาดเจ็บจนถึงขั้นพิการไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้ ให้ช่วยเหลือ เบื้องต้นเป็นเงินจำนวน ๑๓,๓๐๐ บาท
  - (๓) กรณีภัยพิบัติที่เป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่หรือรุนแรงเป็นที่สะเทือนขวัญของ ประชาชนทั่วไป ให้จ่ายเงินและหรือสิ่งของปลอบขวัญผู้ที่ได้รับบาดเจ็บที่รักษาตัว ในสถานพยาบาล รายละไม่เกิน ๒,๓๐๐ บาท

๕.๑.๑๓ ค่าจัดการศพผู้เสียชีวิต รายละไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท และในกรณีผู้ประสบภัย
ที่เสียชีวิตเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือเป็นผู้หารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ให้พิจารณา
ช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัวอีกไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท

๕.๑.๑๔ กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลา
อากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์
ประชาชนได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณ
ปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

๕.๑.๑๕ ค่าเครื่องครัวและอุปกรณ์ในการประกอบอาหาร ที่สูญหายหรือได้รับความเสียหาย
และไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้ อีกเท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๓,๕๐๐ บาท

๕.๑.๑๖ ค่าเครื่องนอน ที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้
หรือมีความจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีพกรณีไม่มีเครื่องนอนในการดำรงชีพ
ขณะเกิดภัยเท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

๕.๒ ด้านสังคมสงเคราะห์ ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยจัดโครงการฝึกอบรม
ส่งเสริมอาชีพระยะสั้นเฉพาะพื้นที่ประสบภัยพิบัติแก่ผู้ประสบภัยเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงดู
ครอบครัวในภาวะวิกฤต โดยให้เบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การฝึกอาชีพเท่าที่จ่ายจริง คนละ ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าใช้จ่ายตอบแทนวิทยากร วันละไม่เกิน ๕๐๐ บาท ไม่เกิน ๑๐ วัน

(๓) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ปฏิบัติการฝึกอบรม เท่าที่จ่ายจริงภายในวงเงินไม่เกิน
๑๐,๐๐๐ บาท

(๔) เงินทุนประกอบอาชีพที่ได้รับการฝึกอบรม เท่าที่จ่ายจริง ครอบครัวละไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท

๕.๓ ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ดังนี้

๕.๓.๑ จัดหาวัสดุ เคมีภัณฑ์ อาหาร และเวชภัณฑ์ สำหรับแจกจ่ายประชาชน เพื่อให้ประชาชน
ได้บริโภคน้ำ อาหารที่ปลอดภัย ดังนี้

(๑) ค่าวัสดุ เคมีภัณฑ์ สำหรับไปทำความสะอาดบ่อน้ำตื้นของประชาชน บ่อน้ำละ
ไม่เกิน ๒๕๐ บาท

(๒) ค่าน้ำดื่มแก่ครอบครัวที่ขาดแคลนน้ำสะอาดบริโภค ครอบครัวละไม่เกิน ๒๐๐ บาท

(๓) ค่าอาหารเสริมโปรตีน และอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายแก่ประชาชน
ผู้ประสบภัย เพื่อการฟื้นฟูสภาพร่างกายและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค
ครอบครัวละไม่เกิน ๕๗๐ บาท

(๔) ค่าวัสดุ เคมีภัณฑ์ สำหรับแจกจ่ายประชาชน เพื่อการปรับปรุงด้านอนามัย
สิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลครัวเรือน ครัวเรือนละไม่เกิน ๒๕๐ บาท

(๕) ค่ายาชุดช่วยเหลือผู้ประสบภัย (๘ รายการ) ราคาตามบัญชีราคาสำหรับ
หน่วยงานราชการ องค์การเภสัชกรรม

๕.๓.๒ จัดหาวัสดุ เคมีภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำหรับไปปฏิบัติงานช่วยเหลือประชาชน ปรับปรุงสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการควบคุมป้องกันโรคได้ เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและเหมาะสม ดังนี้

(๑) ค่ายาและเวชภัณฑ์ สำหรับการรักษายาบาลหรือป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรค

(๒) ค่าวัสดุทางห้องปฏิบัติการหาเชื้อในคน

(๓) ค่าวัสดุและชุดทดสอบทางห้องปฏิบัติการในน้ำ อาหาร และอากาศ

(๔) ค่าตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการหาเชื้อในคน

(๕) ค่าตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในน้ำ อาหาร และอากาศ

๕.๓.๓ จัดหาวัสดุควบคุมและป้องกันโรคระบาดในภาวะภัยพิบัติ จัดหาและเวชภัณฑ์ สำหรับไปปฏิบัติงาน การควบคุมป้องกันโรคและการปฏิบัติการด้านการแพทย์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะภัยพิบัติ ได้แก่ ค่าวัสดุเก็บตัวอย่าง น้ำยา และสารเคมีในการเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๔ ด้านการเกษตร ให้ดำเนินการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น โดยเบิกจ่ายได้ ดังนี้

๕.๔.๑ ด้านพืช

๕.๔.๑.๑ ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่พืชตายหรือเสียหายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนด ตามจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรจริงที่ได้รับ ความเสียหาย ทั้งนี้ไม่เกิน ๓๐ ไร่ โดยคิดจากต้นทุนการผลิตเฉลี่ย ดังนี้

(๑) กรณีพืชอายุสั้นเสียหาย ให้ช่วยเหลือต้นทุนการผลิตเฉลี่ย เฉพาะรายการค่าวัสดุ

(๒) กรณีไม้ผล ไม้ยืนต้นเสียหาย ให้ช่วยเหลือต้นทุนการผลิตเฉลี่ย เฉพาะรายการค่าวัสดุและต้นทุนเฉลี่ยก่อนให้ผลผลิต

๕.๔.๑.๒ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกได้ถูกหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุทุกชนิดทับถมจนไม่สามารถใช้เพาะปลูกได้ และหน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือกรณีดังกล่าวได้ ให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเป็นค่าจ้างเหมาในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชอายุสั้นได้ในขนาดพื้นที่ไม่เกิน ๕ ไร่

๕.๔.๑.๓ กรณีประชาชนมีความจำเป็นต้องขนย้ายปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการขนย้ายปัจจัยการผลิตและผลผลิตในอัตราร้อยละ ๕๐ ของปัจจัยการผลิตและผลผลิตของเกษตรกรที่ดำเนินการขนย้าย

๕.๔.๒ ด้านประมง ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่สัตว์น้ำตายหรือสูญหาย โดยสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ อาหารสัตว์น้ำ วัสดุทางการประมง ได้ตามความจำเป็น และเหมาะสม

๕.๔.๓ ด้านปศุสัตว์

๕.๔.๓.๑ ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีที่เป็นการจัดหาอาหารสัตว์ วัคซีนและเวชภัณฑ์รักษาสัตว์ เพื่อฟื้นฟูสุขภาพสัตว์เลี้ยงและจัดหาอาหาร สัตว์ตามราคาท้องตลาดหรือตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๔.๓.๒ ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่สัตว์ตาย หรือสูญหาย หรือ แปลงหญ้าอาหารสัตว์เสียหายได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๔.๔ ด้านการเกษตรอื่น

๕.๔.๔.๑ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับแก้พื้นที่ การไถพรวน ยกร่อง การก่อสร้างคันดิน เพื่อการเพาะปลูกพืชหรือประกอบกิจกรรม ด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ

๕.๔.๔.๒ ค่าซ่อมแซมอาคารชลประทานและระบบชลประทาน ให้สามารถใช้งานได้ ในช่วงฉุกเฉิน โดยให้ดำเนินการได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการระบายน้ำ

๕.๔.๔.๓ ค่าจ้างเหมารถยนต์ ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟและเรือบรรทุกของเอกชน เพื่อใช้ในการขนย้ายสัตว์เลี้ยงที่ประสบภัย และที่นำไปสนับสนุนหรือขนส่ง พืชหญ้าอาหารสัตว์หรืออาหารสัตว์ ให้เบิกจ่ายดังนี้

(๑) ค่าจ้างเหมารถยนต์และเรือบรรทุกของเอกชน ให้จ่ายเป็นรายวัน ตามราคาท้องถิ่น

(๒) ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

๕.๕ ด้านบรรเทาสาธารณภัย ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยเบิกจ่ายได้ ดังนี้

๕.๕.๑ จัดหาภาชนะรองรับน้ำ เช่น โอ่งซีเมนต์ ถังเหล็กอาบสังกะสี ถังเก็บน้ำ ค.ส.ล. ถังปูน ฉาบเสริมลวด หรือถังเก็บน้ำประเภทอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ขาดแคลนน้ำ อุปโภคบริโภค

๕.๕.๒ ซ่อมแซมภาชนะรองรับน้ำที่ชำรุดเสียหาย เพื่อให้สามารถใช้เก็บน้ำไว้อุปโภคบริโภค

๕.๕.๓ ซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ ซึ่งมีได้อยู่ใน ความรับผิดชอบของส่วนราชการ ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีเร่งด่วนจำเป็น เพื่อให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยการซ่อมแซมนั้นต้องไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการที่ได้รับ งบประมาณดำเนินการในบริเวณนั้นอยู่แล้ว

สำหรับการซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องเป็นกรณีที่ยังงบประมาณเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ซึ่งตั้งไว้ในปีนั้นได้ใช้จ่ายหมดแล้ว และหากไม่ซ่อมแซม จะบังเกิดความเสียหายต่อสิ่งสาธารณประโยชน์ หรือสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยส่วนรวม ทั้งนี้ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้องมีหนังสือยืนยันข้อมูลดังกล่าวด้วย

สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการซ่อมแซมเกิน ๔๕ วัน ให้ใช้งบประมาณปกติดำเนินการ สำหรับสะพานหรือถนน หรือถนนที่มีท่อระบายน้ำที่ได้รับความเสียหายจนไม่สามารถซ่อมแซม ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ ให้ก่อสร้างสะพานไม้ชั่วคราว หรือเท่าที่จำเป็น เร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

กรณีในเขตชุมชนที่เกิดภัยพิบัติเป็นระยะเวลานาน ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนในการสัญจร ไปมา ให้จัดทำสะพานไม้ทางเดินชั่วคราวได้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามความจำเป็น

๕.๕.๔ จ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ อันได้แก่ สิ่งก่อสร้างสาธารณประโยชน์ที่กีดขวางทางน้ำ หรือกิ่งไม้ ต้นไม้ เศษสวะ กอไฟ ฯลฯ ที่อุดช่องทางน้ำเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำ ทำให้สิ่งสาธารณประโยชน์ด้านท่อน้ำไม่ไหว เกิดความชำรุดเสียหาย หรือเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๕.๕.๕ ค่าจัดหาวัสดุ ได้แก่ กระสอบทราย ดิน ลูกกรง เสาค้ำไม้แบบ เป็นต้น เพื่อนำไปแก้ไขเหตุการณ์เร่งด่วนฉุกเฉินจากภัยพิบัติที่จะทำความเสียหายต่อสิ่งสาธารณประโยชน์ หรือความเสียหายต่อประชาชนโดยส่วนรวม เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๖ ด้านการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้เบิกค่าใช้จ่ายดังนี้

๕.๖.๑ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทางราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ที่นำมาช่วยเหลือโดยสมัครใจและไม่คิดมูลค่า ซึ่งชำรุดเสียหายในระหว่างปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามความจำเป็นให้อยู่ในสภาพเดิม เฉพาะกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยสำเร็จลุล่วงไปได้

๕.๖.๒ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมทั้งค่ากระแสไฟฟ้า สำหรับยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทางราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ที่นำมาใช้ปฏิบัติงานช่วยเหลือโดยความสมัครใจโดยไม่คิดมูลค่าและคำนึงถึงความจำเป็นและการประหยัด และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือตนเองเป็นสำคัญ

๕.๖.๓ กรณีที่เครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทางราชการและเอกชนที่นำมาช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติมีไม่เพียงพอและไม่สามารถขอความร่วมมือจากภาคเอกชนได้ ให้เช่าหรือจ้างเหมาเครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัย เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้เท่าที่จำเป็น เร่งด่วน โดยจ่ายค่าเช่าเป็นรายวันตามราคาท้องถิ่น

- ๕.๖.๔ ค่าจ้างเหมาหรือจ้างแรงงานแบกหามสิ่งของ รวมทั้งค่าจ้างเหมาแรงงานจัดหีบห่อให้ใช้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการก่อน ในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ให้จ้างบุคคลภายนอกได้ ตามจำนวนที่เห็นควร ตามอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามประกาศของกระทรวงแรงงาน
- ๕.๖.๕ ค่าตอบแทน ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ออกปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ประสบภัย ให้เบิกจ่ายได้ในกรณีที่ยังงบประมาณปกติไม่เพียงพอ หรือมิได้ตั้งไว้เพื่อการนี้ โดยให้เบิกจ่ายตามระเบียบของทางราชการ สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ออกไปปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ ให้เบิกจ่ายได้ ดังนี้
- (๑) เจ้าหน้าที่ควบคุมเครื่องสูบน้ำหรือเครื่องผลักดันน้ำให้เบิกจ่ายได้ ๒ คน ต่อ ๑ จุดที่ตั้งเครื่องสูบน้ำหรือเครื่องผลักดันน้ำ
  - (๒) เจ้าหน้าที่คนขับรถยนต์บรรทุกเครื่องสูบน้ำ วัสดุ และครุภัณฑ์ ๑ คน ต่อรถยนต์ ๑ คัน
  - (๓) หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ออกปฏิบัติงาน ไม่เกิน ๑๐ คน ต่อหน่วยต่อครั้ง
  - (๔) หน่วยสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ ออกปฏิบัติงานไม่เกิน ๓ คน ต่อหน่วยต่อครั้ง
  - (๕) หน่วยปฏิบัติงานด้านควบคุมป้องกันโรค ออกปฏิบัติงาน ครั้งละไม่เกิน ๓ คน
  - (๖) ค่าตอบแทนสำหรับบุคคลภายนอกให้เบิกจ่ายตามอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามประกาศของกระทรวงแรงงาน
- ๕.๖.๖ ค่าอาหารจัดเลี้ยงเจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือวันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาทต่อคน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือ ต้องไม่ได้รับเงินอื่นใดจากทางราชการอีก
- ๕.๖.๗ ค่าใช้จ่ายในการรับ-ส่ง และติดต่อสื่อสาร เท่าที่จ่ายจริง
- ๕.๖.๘ ค่าวัสดุสำนักงานซึ่งเกี่ยวเนื่องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและค่าวัสดุในการจัดหีบห่อ ค่าจ้างเหมาบริการอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น เช่าเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ให้เบิกได้ตามระเบียบของทางราชการ

๕.๗ กรณีมีความจำเป็น หากรายการใดมิได้กำหนดให้จ่ายเป็นเงิน ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจอนุมัติให้การช่วยเหลือพิจารณาให้จ่ายเป็นเงินก็ได้ โดยคำนึงถึงสภาพและเหตุการณ์ตามความเหมาะสม

๖. การให้ความช่วยเหลือข้างต้น ให้มีการประสานงานกันระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และองค์กรการกุศลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือทั่วถึงไม่ซ้ำซ้อนกัน และการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินงบประมาณรายจ่ายโดยอนุโลม

๗. ให้จังหวัดรายงานผลการปฏิบัติงานให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ไปให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและสำนักงานคลังจังหวัดทราบทุก ๆ ๑๕ วัน จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานของจังหวัดอีกทางหนึ่งด้วย

๘. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือตามข้อ ๕ และเสนอต่อกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๙. กรณีที่มีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือนอกเหนือจากหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการนี้ ให้ขออนุมัติต่อกระทรวงการคลัง

๑๐. ให้ส่วนราชการที่มีวงเงินทรองราชการตามระเบียบนี้ แจ้งข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินทรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามแบบและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด

๑๑. ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์นี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ออกตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยที่ส่วนราชการตามข้อ ๘ กำหนด เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์นี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

ลงชื่อ จำريญ โปธิยอด

(นายจำริญ โปธิยอด)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ ของหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไว้ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔”

๒. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับวันที่เกิดภัย ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔

๓. ให้ยกเลิก หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. ขอบเขตการจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จะต้องเป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามความหมายแห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๕. การจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ด้านการเกษตรให้ดำเนินการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น โดยการเบิกจ่ายให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราดังต่อไปนี้

๕.๑ ด้านพืช ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นเงิน ดังนี้

๕.๑.๑ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกมีพืชตายหรือเสียหายจนไม่สามารถฟื้นฟูหรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้อีก ให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่เสียหายจริง ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่ ในอัตรา ดังนี้

- ข้าว ไร่ละ ๑,๓๔๐ บาท
- พืชไร่และพืชผัก ไร่ละ ๑,๙๘๐ บาท
- ไม้ผลไม้ยืนต้น และอื่น ๆ ไร่ละ ๔,๐๔๘ บาท

๕.๑.๒ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกได้ถูกหิน ดิน ทรายน้ ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุทุกชนิดทับถม จนไม่สามารถใช้เพาะปลูกได้และหน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือกรณีดังกล่าวได้ ให้ช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทรายน้ ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชได้ในขนาดพื้นที่ไม่เกิน ๕ ไร่ ทั้งนี้ ราคาไม่เกินไร่ละ ๗,๐๐๐ บาท

๕.๒ ด้านประมง ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติที่สัตว์ตายหรือสูญหาย ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นเงิน ดังนี้

๕.๒.๑ กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล ไร่ละ ๑๑,๗๘๐ บาท ไม่เกินรายละ ๕ ไร่

๕.๒.๒ ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ ๕.๒.๑ ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าวหรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) ไร่ละ ๔,๖๘๒ บาท ไม่เกินรายละ ๕ ไร่

๕.๒.๓ สัตว์น้ำตามข้อ ๕.๒.๑ และข้อ ๕.๒.๒ ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยงในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน ตารางเมตรละ ๓๖๘ บาท ไม่เกินรายละ ๘๐ ตารางเมตร ทั้งนี้ หากคิดคำนวณพื้นที่เลี้ยงแล้ว ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติรายใด จะได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินต่ำกว่า ๓๖๘ บาท ให้ช่วยเหลือในอัตราไร่ละ ๓๖๘ บาท

๕.๓ ด้านปศุสัตว์

๕.๓.๑ ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีที่เป็นการจัดหาอาหารสัตว์ วัคซีน และเวชภัณฑ์รักษาสัตว์ เพื่อการฟื้นฟูสุขภาพสัตว์เลี้ยง และการจัดหาอาหารสัตว์ ตามราคาท้องตลาด หรือตามความจำเป็นเหมาะสม

๕.๓.๒ การให้ความช่วยเหลือกรณีแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรตายหรือเสียหาย จนไม่สามารถฟื้นฟูหรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้ ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นเงินในอัตราไร่ละ ๑,๙๘๐ บาท แต่ไม่เกินรายละ ๓๐ ไร่

๕.๓.๓ การให้ความช่วยเหลือกรณีสัตว์ตายหรือสูญหาย ให้ช่วยเหลือตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินเกณฑ์การช่วยเหลือที่กำหนด โดยให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นเงิน ดังนี้

ชนิดสัตว์	อัตราตัวละไม่เกิน (บาท)	เกณฑ์การช่วยเหลือต่อราย
๑. โคน		
- อายุน้อยกว่า ๖ เดือน	๑๓,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๕ ตัว
- อายุ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี	๒๒,๐๐๐	
- อายุมากกว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปี	๒๙,๐๐๐	
- อายุมากกว่า ๒ ปีขึ้นไป	๓๕,๐๐๐	
๒. กระบือ		
- อายุน้อยกว่า ๖ เดือน	๑๕,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๕ ตัว
- อายุ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี	๒๔,๐๐๐	
- อายุมากกว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปี	๓๒,๐๐๐	
- อายุมากกว่า ๒ ปีขึ้นไป	๓๙,๐๐๐	
๓. สุกร		
- อายุ ๑ - ๓๐ วัน	๑,๕๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๓๐ วันขึ้นไป	๓,๐๐๐	
๔. แพะ/แกะ		
- อายุ ๑ - ๓๐ วัน	๑,๕๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๓๐ วัน	๓,๐๐๐	
๕. ไก่พื้นเมือง/ไก่วง		
- อายุ ๑ - ๒๑ วัน	๓๐	ไม่เกินรายละ ๓๐๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๘๐	
๖. ไก่ไข่		
- อายุ ๑ - ๒๑ วัน	๓๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๑๐๐	
๗. ไก่เนื้อ		
- อายุ ๑ - ๒๑ วัน	๒๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๕๐	
๘. เป็ดไข่		
- อายุ ๑ - ๒๑ วัน	๓๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๑๐๐	
๙. เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ		
- อายุ ๑ - ๒๑ วัน	๓๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๘๐	
๑๐. นกกระทา		
- อายุ ๑ - ๒๑ วัน	๑๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
- อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐	
๑๑. นกกระทาจอกเทศ	๒,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว
๑๒. ห่าน	๑๐๐	ไม่เกินรายละ ๓๐๐ ตัว

๕.๔ ด้านการเกษตรอื่น ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ดังนี้

- ๕.๔.๑ การปรับเกี่ยพื้นที่ด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับเกี่ยพื้นที่การไถพรวน การก่อสร้างคันดิน เพื่อการเพาะปลูกพืชหรือประกอบกิจกรรมด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายโดยเหมาจ่าย โดยช่วยเหลือพื้นที่ที่เสียหายจริง ในอัตราไร่ละ ๘๐๐ บาท
- ๕.๔.๒ การปรับเกี่ยพื้นที่นาเกลือทะเลที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับพื้นที่ทำนาเกลือทะเล ให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่ที่เสียหายจริง ในอัตราไร่ละ ๑,๒๒๐ บาท ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่
- ๕.๔.๓ ค่าซ่อมแซมอาคารชลประทานและระบบชลประทานให้สามารถใช้งานได้ในช่วงฉุกเฉิน โดยให้ดำเนินการได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการระบายน้ำ

ในกรณีใช้เครื่องจักรกลของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อดำเนินการขุดลอกเปิดทางน้ำ งานกำจัดวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ งานขุดลอกดิน ทราบ วัสดุที่ทับถมทางระบายน้ำ ให้นำอัตราราคางานตามราคากลางที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณหรือกระทรวงการคลังมาใช้โดยอนุโลม

- ๕.๔.๔ ค่าจ้างเหมารถยนต์ ค่าระวางบรรทุกรถไฟและเรือบรรทุกของเอกชน เพื่อใช้ในการขนย้ายสัตว์เลี้ยงที่ประสบภัย และที่นำไปสนับสนุนหรือขนส่งพืชหญ้าอาหารสัตว์หรืออาหารสัตว์ ให้เบิกจ่ายดังนี้
  - ๕.๔.๔.๑ ค่าจ้างเหมารถยนต์และเรือบรรทุกของเอกชนให้จ่ายเป็นรายวันตามราคาท้องถิ่น
  - ๕.๔.๔.๒ ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

๖. กรณีมีความจำเป็น หากรายการใดมิได้กำหนดให้จ่ายเป็นเงินให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจอนุมัติให้การช่วยเหลือพิจารณาให้จ่ายเป็นเงินก็ได้ โดยคำนึงถึงสภาพและเหตุการณ์ ตามความเหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

ลงชื่อ ทองเปลว กองจันทร์
(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พระราชบัญญัติ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒^(๑) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“**สาธารณภัย**” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

“**ภัยทางอากาศ**” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

“**การก่อวินาศกรรม**” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมืองการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

“**หน่วยงานของรัฐ**” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

“จังหวัด” ไม่หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอ แต่ไม่หมายความรวมถึงเขตในกรุงเทพมหานคร

“นายอำเภอ” หมายความรวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่อื่น

“ผู้บัญชาการ” หมายความว่า ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

“อาสาสมัคร” หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า “กปภ.ช.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ ให้ กปภ.ช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามมาตรา ๑๑ (๑) ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี
- (๓) บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ
- (๔) ให้คำแนะนำ ปรีกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ในวรรคหนึ่ง กปภ.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่ง อย่างไม่แน่นอนหรือตามที่มอบหมายก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของ คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง กปภ.ช. อาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมหรือชี้แจงหรือให้ข้อมูลก็ได้

มาตรา ๘ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งแทน หรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ ทั้งนี้ ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๐ การประชุมของ กปภ.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานคนหนึ่งไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ กปภ.ช. เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี
- (๒) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ
- (๓) ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือ ผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย
- (๔) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน
- (๕) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี กปภ.ช. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม (๑) แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามแผน ดังกล่าว

ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม (๑) ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละประเภทมาปรึกษาหารือและจัดทำ ทั้งนี้ จะจัดให้หน่วยงานภาคเอกชนเสนอข้อมูลหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะจัดให้มีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นในบางจังหวัด เพื่อปฏิบัติงานในจังหวัดนั้นและจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกันได้ ตามความจำเป็น และจะให้มีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขึ้น เพื่อกำกับดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดหรือตามที่ผู้อำนวยการจังหวัดมอบหมายด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม มาตรา ๑๑ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- (๒) แนวทางและวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึงการอพยพประชาชน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธารณสุข
- (๓) หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าว
- (๔) แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกอบรมบุคลากรและประชาชน
- (๕) แนวทางในการซ่อมแซม บำรุงรักษา และให้ความช่วยเหลือประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

การกำหนดเรื่องตามวรรคหนึ่ง จะต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมถึงสาธารณภัยต่าง ๆ โดยอาจกำหนดตามความจำเป็นแห่งความรุนแรงและความเสี่ยงในสาธารณภัยด้านนั้น และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการมีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร ได้ทั่วราชอาณาจักร

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บัญชาการมอบหมาย โดยให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการตามวรรคหนึ่ง รองจากผู้บัญชาการ

มาตรา ๑๔ ให้อธิบดีเป็นผู้อำนวยการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร ได้ทั่วราชอาณาจักร

มาตรา ๑๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- (๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (๓) กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนด ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
- (๔) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสงเคราะห์เบื้องต้น แก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้ง การรักษาความสงบเรียบร้อยและการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในจังหวัด ให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตามมาตรา ๑๕ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ตามมาตรา ๑๒ และสาระสำคัญอื่นดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) แผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓) แผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดให้มีเครื่องหมาย สัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย
- (๔) แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล

มาตรา ๑๗ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกหรือผู้บังคับการจังหวัดทหารบกหรือผู้แทนเป็นรองประธาน กรรมการ
- (๔) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ
- (๕) กรรมการอื่น ประกอบด้วย
  - (ก) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นสมควรแต่งตั้ง

- (ข) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่จำนวนเจ็ดคน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนเทศบาลจำนวนสองคนและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนห้าคน
- (ค) ผู้แทนองค์การสาธารณสุขในจังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง
- (๖) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หรือผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่จังหวัดใดเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้พิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารของสถาบันการศึกษานั้น เป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด

ในกรณีที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเห็นว่าแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดไม่สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๑๘ ให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัดมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการจังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการอำเภอ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการอำเภอตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการอำเภอ มีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในเขตอำเภอให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตท้องถิ่นของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามที่ได้รับมอบหมาย

หมวด ๒

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา ๒๑ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย ให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) ใช้อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย เท่าที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓) ใช้เครื่องมือสื่อสารของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนทุกระบบที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือท้องที่ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๕) สั่งห้ามเข้าหรือให้ออกจากพื้นที่ อาคารหรือสถานที่ที่กำหนด
- (๖) จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

มาตรา ๒๒ เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๒๑ เกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น โดยในกรณีผู้อำนวยการอำเภอ ให้สั่งการได้สำหรับในเขตอำเภอของตน และในกรณีผู้อำนวยการจังหวัด ให้สั่งการได้สำหรับในเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใด ผู้อำนวยการจังหวัดจะสั่งการให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด กระทำหรืองดเว้นการกระทำใดที่มีผลกระทบต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นก็ได้ คำสั่งดังกล่าวให้มีผลบังคับเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดในคำสั่ง แต่ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับเกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการที่จะสั่งการได้ตามความจำเป็นแต่ต้องไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยตามวรรคหนึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

มาตรา ๒๓ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

มาตรา ๒๔ เมื่อเกิดสาธารณภัย ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ประสบเหตุ ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อส่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้นใกล้จะถึง ผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือ ทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดป้องกันภัยอันตรายได้ ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การยับยั้งหรือแก้ไขความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากสาธารณภัยนั้น

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อป้องกันภัยต่อส่วนรวมด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่การตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินจะมีผลทำให้เกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่อื่นหรือก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นแก่เขตพื้นที่อื่น ผู้อำนวยการท้องถิ่นจะใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการจังหวัด

มาตรา ๒๖ เมื่อมีกรณีที่เจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้นหรือเมื่ออยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อำนวยการก็ให้กระทำได้แม้เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะไม่ได้อนุญาต

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่อยู่ในอาคารหรือสถานที่ตามวรรคหนึ่ง เป็นสิ่งทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่ายให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินนั้นออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

มาตรา ๒๗ ในการบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีสถานที่ชั่วคราวเพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาล และการรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัย
- (๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง
- (๔) จัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรสลัดร้าย
- (๕) ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยขนย้ายทรัพย์สินในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอ

ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจะจัดให้มีเครื่องหมายหรืออาณัติสัญญาณเพื่อใช้ในการกำหนดสถานที่หรือการดำเนินการใดตามวรรคหนึ่งก็ได้

ในการดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงาน จะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการ หรือช่วยดำเนินการก็ได้ และในกรณีตาม (๕) จะมอบหมายให้องค์การสาธารณสุขเป็นผู้ดำเนินการหรือช่วยดำเนินการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๘ เมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการที่ผู้ใดอยู่อาศัยในพื้นที่นั้น จะก่อให้เกิดอันตรายหรือกีดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ให้ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้นออกไปจากพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา ๒๙ เมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใดและการอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใด ๆ ในพื้นที่นั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการอำเภอ จะประกาศห้ามมิให้บุคคลใด ๆ เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใดในพื้นที่ดังกล่าวก็ได้ ประกาศดังกล่าวให้กำหนดระยะเวลาการห้ามและเขตพื้นที่ที่ห้ามตามที่จำเป็นไว้ด้วย

มาตรา ๓๐ ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นและทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

หนังสือรับรองตามวรรคหนึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูที่ผู้ประสบภัยมีสิทธิได้รับจากทางราชการ พร้อมทั้งระบุหน่วยงานที่เป็นผู้ให้การสงเคราะห์หรือฟื้นฟู และสถานที่ติดต่อของหน่วยงานนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

บรรดาเอกสารราชการของผู้ประสบภัยที่สูญหายหรือเสียหายเนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ประสบภัยร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย หรือที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ประสบภัย ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น แจ้งให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบ และให้หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องออกเอกสารทางราชการดังกล่าวให้ใหม่ตามหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของตนส่งมอบให้แก่ผู้ประสบภัยหรือส่งมอบผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เป็นผู้แจ้ง ทั้งนี้ โดยผู้ประสบภัยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการ แม้ว่าตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการออกเอกสารราชการดังกล่าวจะกำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการก็ตาม

ในกรณีที่ผู้ประสบภัยหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์หรือบริการอื่นใด ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ออกหนังสือรับรองให้ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับ ผู้บัญชาการตามมาตรา ๑๓ และผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๑ และมีอำนาจกำกับและควบคุม การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ด้วย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๒ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บัญชาการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- (๒) กำกับดูแลการฝึกอบรบอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร
- (๓) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร
- (๔) ดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้บัญชาการกลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้บัญชาการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๓๒ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา ๑๒ และสาระสำคัญอื่นดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) แผนและขั้นตอนในการจัดท้าววัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓) แผนและขั้นตอนในการจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย
- (๔) แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๔ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย
  - (ก) ผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง
  - (ข) ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - (ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง
  - (ง) ผู้แทนชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้แต่งตั้งผู้แทนกระทรวงกลาโหมและผู้แทนสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานครในฐานะรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ปลัดกรุงเทพมหานครจะมอบหมายให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๓๖ ให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้ช่วยเหลือหรือร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ผู้อำนวยการเขตจะมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๓๗ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ช่วยผู้ว่าการ กรุงเทพมหานครมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าการกรุงเทพมหานครทราบทันที

ให้นำความในมาตรา ๒๑ วรรคสอง มาตรา ๒๒ วรรคสามและวรรคสี่ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขต กรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐใดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าการกรุงเทพมหานครแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐนั้นทราบ และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐนั้นแล้วแต่กรณี ได้รับแจ้งแล้ว ให้เป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขต กรุงเทพมหานครตามที่ได้รับแจ้งโดยเร็ว

หมวด ๔

เจ้าพนักงานและอาสาสมัคร

มาตรา ๓๙ ให้ผู้ว่าการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ว่าการกลาง มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ทั่วราชอาณาจักร
- (๒) ผู้ว่าการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตจังหวัด
- (๓) ผู้ว่าการอำเภอ มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตอำเภอ
- (๔) ผู้ว่าการท้องถิ่น มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่
- (๕) ผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขต กรุงเทพมหานคร

หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้ว่าการหรือเจ้าพนักงานพบเห็นว่าอาคารหรือสถานที่ไม่มีสภาพที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้โดยง่ายหรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารหรือสถานที่ใด ที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้ ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบ เพื่อตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๔๑ ให้ผู้ว่าการจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้ว่าการมอบหมายและตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

การบริหารและกำกับดูแลอาสาสมัคร การคัดเลือก การฝึกอบรม สิทธิ หน้าที่ และวินัยของอาสาสมัคร ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่องค์การสาธารณกุศลหรือบุคคลใดเข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ในระหว่างเกิดสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ ให้องค์การสาธารณกุศลและบุคคลดังกล่าวในการให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เห็นสมควร

เพื่อให้การช่วยเหลือหรือบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้อำนวยการแจ้งให้้องค์การ สาธารณกุศลและบุคคล ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทราบถึงแนวทาง การปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หรือแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และวิธีการ ประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๓ ให้ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ เจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติกรตามหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา และในการปฏิบัติการตามหน้าที่ดังกล่าว หากได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและ ความรับผิดชอบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์ จากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยที่ได้กำหนด ไว้ในแผนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไปหรือแผนดังกล่าวได้ใช้มาครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้ซึ่ง รับผิดชอบในการจัดทำแผน ปรับปรุง หรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนโดยเร็ว

มาตรา ๔๕ ให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว สำหรับเจ้าพนักงานและอาสาสมัครเพื่อ แสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบ ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในกรณีที่ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ประสงค์จะแต่งเครื่องแบบ ก็ให้กระทำได้ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๔๖ การดำเนินการตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ภายในเขตทหารหรือที่เกี่ยวกับกิจการ เจ้าหน้าที่ หรือทรัพย์สินในราชการทหารให้เป็นไปตามความตกลงเป็นหนังสือ ร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครและผู้บังคับบัญชาของทหารในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นกรณีการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๑

มาตรา ๔๗ บรรดาค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นำเอาความลับ ซึ่งตนได้ มาในฐานะนั้น ๆ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเปิดเผยความลับนั้นแก่ผู้อื่นโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายใน ประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือแก่การประกอบอาชีพของผู้นั้น

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ ตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดขัดขวางการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๒๔ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๕ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดเข้าไปในพื้นที่ที่ปิดกั้นตามมาตรา ๒๗ (๓) โดยไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งของผู้อำนวยการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ในพื้นที่ที่ปิดกั้นตามมาตรา ๒๗ (๓) ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจะเรียกบุคคลดังกล่าว มาตักเตือนแทนการดำเนินคดีก็ได้

มาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอพยพบุคคลออกจากพื้นที่ตามมาตรา ๒๘ ถ้าคำสั่งอพยพนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการกีดขวางการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ในขณะที่เกิดสาธารณภัย ผู้ใดแต่งเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของอาสาสมัครหรือขององค์การสาธารณกุศล และเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย โดยมีได้เป็นอาสาสมัครหรือสมาชิกองค์การสาธารณกุศลดังกล่าว เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดเรียกร้อหรือหาประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ โดยแสดงตนว่าเป็นอาสาสมัคร เจ้าพนักงานหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือใช้ชื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการดำเนินการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ให้หน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระหว่างที่ยังจัดทำแผนดังกล่าวไม่แล้วเสร็จให้เป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๗ ให้บรรดาศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้จัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกัน บรรเทา ฟื้นฟูสาธารณภัยและอุบัติภัย ซึ่งมีผลทำให้งานด้านสาธารณภัยและงานด้านอุบัติภัย ที่เดิมดำเนินการโดยกองป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี มารวมอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานเดียวกัน นอกจากนี้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นกฎหมายที่มีสาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในด้านของอัคคีภัย รวมทั้ง หน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวก็เป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแนวทางเดียวกัน ตลอดจนทำให้เกิดความเป็นเอกภาพในการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเห็นสมควรนำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาบัญญัติไว้รวมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔ ตอนที่ ๕๒ ก หน้า ๑ - ๒๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติ

โรคระบาดสัตว์

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙

(๒) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า

(๑) ช้าง ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า สุนัข แมว กระจง ลิง ชะนี และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อผสมพันธุ์และเอ็มบริโอของสัตว์เหล่านี้ด้วย

(๒) สัตว์ปีกจำพวกนก ไก่ เป็ด ห่าน และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์และไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์ด้วย

(๓) สัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ และไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์ของสัตว์ชนิดนั้นด้วย

“เอ็มบริโอ” หมายความว่า ตัวอ่อนของสัตว์ที่ยังไม่เจริญเติบโตจนถึงขั้นที่มีอวัยวะ และยังไม่ฝังตัวที่ผนังมดลูกของสัตว์นั้น

“ซากสัตว์” หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว สิ่งใด ๆ ที่ได้จากสัตว์ที่มีชีวิตหรือสัตว์ที่ตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงอาหารสุกที่ทำ ประกอบ หรือปรุงจากซากสัตว์หรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปที่ทำจากสัตว์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“โรคระบาด” หมายความว่า กาฬโรคเบ็ด โรคไข้หวัดนก โรคเซลล์โมเนลลา โรคทริคิเนลลา โรคนิวคาสเซิล โรคบรูเซลลา โรคปากและเท้าเปื่อย โรคพิษสุนัขบ้า โรครินเดอร์เปสต์ โรคเลปโทสไปรา โรคโลหิตจางติดเชื้อในม้า โรควัวบ้า โรคสมองอักเสบนิปาห์ โรคอหิวาต์สุกร โรคแอนแทรกซ์ โรคเฮโมรายิกเซปติซีเมีย วัณโรค และโรคอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“พาหะของโรคระบาด” หมายความว่า

สัตว์ไม่ปรากฏอาการของโรคระบาดแต่มีเชื้อโรคระบาด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้รับเชื้อโรคระบาดซึ่งอาจติดต่อคนหรือสัตว์อื่นได้

ซากสัตว์ของสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือของสัตว์ตาม (๑)

ซากสัตว์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด

“เขตควบคุมโรคระบาด” หมายความว่า ท้องที่ที่ดำเนินการป้องกันและควบคุมมิให้มีโรคระบาดหรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิด เพื่อกำหนดเป็นเขตปลอดโรคระบาด

“เขตกันชนโรคระบาด” หมายความว่า ท้องที่ที่ดำเนินการป้องกันและควบคุมมิให้โรคระบาดหรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดแพร่กระจายเข้าเขตปลอดโรคระบาดหรือเข้าในราชอาณาจักร

“เครื่องหมายประจำตัวสัตว์” หมายความว่า เครื่องหมายซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร หรือสัตวแพทย์ทำหรือสั่งให้เจ้าของทำไว้ที่ตัวสัตว์หรือซากสัตว์ หรือยานพาหนะ อาคารสถานที่ ภาชนะ สิ่งห่อหุ้มหรือกักขัง เพื่อประโยชน์ในการจำแนกหรือตรวจสอบสัตว์หรือซากสัตว์

“เจ้าของ” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์และผู้ครอบครอง ในกรณีของสัตว์หากไม่ปรากฏเจ้าของหรือไม่สามารถหาเจ้าของได้ ให้หมายความรวมถึงผู้เลี้ยง ผู้ให้ที่อยู่อาศัยและผู้ควบคุมสัตว์ด้วย

“ด่านกักกันสัตว์” หมายความว่า ที่สำหรับกักสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อตรวจโรคระบาดตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

“อายัด” หมายความว่า ห้ามจำหน่าย จ่าย โอนหรือเคลื่อนย้าย

“สัตวแพทย์” หมายความว่า

(๑) นายสัตวแพทย์และสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์

(๒) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นสัตวแพทย์เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สารวัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า รวมถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียน สารวัตร และสัตวแพทย์ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น กับออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การป้องกันและควบคุมโรคระบาด

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ให้เจ้าของสัตว์ ดังต่อไปนี้ ปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด

- (๑) ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า
- (๒) สุนัข แมว
- (๓) นก ไก่ เป็ด ห่าน
- (๔) สัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกฎกระทรวงดังกล่าวให้คำนึงถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับสภาพของสัตว์และวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงสัตว์แต่ละชนิด

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ดังต่อไปนี้ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดจำนวนสัตว์หรือซากสัตว์ ลักษณะของยานพาหนะและอุปกรณ์ในการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์

- (๑) ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า
- (๒) นก ไก่ เป็ด ห่าน รวมถึงไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์
- (๓) ซากสัตว์ของสัตว์ตาม (๑) หรือ (๒)
- (๔) สัตว์หรือซากสัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ในท้องที่ใดเมื่ออธิบดีเห็นสมควรให้มีการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในสัตว์ชนิดใด ให้อธิบดีประกาศกำหนดให้ท้องที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนของท้องที่ต้องมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับสัตว์หรือซากสัตว์ชนิดนั้น

การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ลักษณะ ราคาและการยกเว้นราคาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และการดำเนินการก่อนหรือหลังการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ประกาศตามวรรคสองกำหนดให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์มีหน้าที่ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์หรือดำเนินการก่อนหรือหลังการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศดังกล่าว

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใด

- (๑) ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ปลอม หรือแปลงหรือแก้ไขเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่แท้จริงเพื่อให้เข้าใจว่าเป็นเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ปลอม หรือเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข
- (๓) ทำลายเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการจำแนกหรือตรวจสอบสัตว์หรือซากสัตว์

มาตรา ๑๑ ให้เจ้าของสัตว์แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สारว้ตร หรือสัตวแพทย์ ภายในเวลาสิบสองชั่วโมง นับแต่เวลาที่ทราบว่ามีสัตว์ป่วยหรือตาย เมื่อมีกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัตว์ป่วยหรือตายโดยรู้ว่าเป็นโรคระบาด
- (๒) มีสัตว์ป่วยหรือตายโดยไม่รู้สาเหตุ
- (๓) ในหมู่บ้านเดียวกัน หรือบริเวณใกล้เคียงกัน มีสัตว์ป่วยหรือตายมีอาการคล้ายคลึงกัน ในระยะเวลาห่างกันไม่เกินเจ็ดวัน

การแจ้งและการดำเนินการกับสัตว์ป่วยหรือตายตามวรรคหนึ่ง และการกำหนดชนิด จำนวน และลักษณะการป่วยหรือตายของสัตว์ตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อสัตว์ตามวรรคหนึ่งป่วย ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมสัตว์ป่วยทั้งหมดไว้ภายในบริเวณที่สัตว์อยู่ และห้ามมิให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นใดเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วยไปจากบริเวณนั้น เมื่อมีสัตว์ตามวรรคหนึ่งตายให้เจ้าของสัตว์ควบคุมซากสัตว์นั้นให้คงอยู่ ณ ที่ที่สัตว์นั้นตายและห้ามมิให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นใด เคลื่อนย้าย ซ้ำแหละ หรือกระทำการอื่นใดแก่ซากสัตว์นั้น เว้นแต่มีการดำเนินการกับสัตว์ป่วยหรือตายตามที่อธิบดีประกาศกำหนดตามวรรคสองหรือสัตวแพทย์ได้ตรวจพิสูจน์แล้วว่าสัตว์นั้นมิได้ป่วยหรือตายโดยโรคระบาด หรือสัตวแพทย์สั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีการแจ้งตามมาตรา ๑๑ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสัตว์ป่วยหรือตายโดยโรคระบาด พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสารวัตรมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์จัดการดังต่อไปนี้

- (๑) กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยไว้ภายในเขตตามวิธีการที่กำหนด
- (๒) ฝัง หรือเผาซากสัตว์นั้น ณ ที่ที่กำหนด ถ้าการฝังหรือเผาไม่อาจทำได้ให้ทำลายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร

- (๓) กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ที่อยู่รวมฝูงหรือเคยอยู่รวมฝูงกับสัตว์ที่ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยหรือตายไว้ภายในเขตตามวิธีการที่กำหนด

มาตรา ๑๓ เมื่อได้มีการแจ้งตามมาตรา ๑๑ หรือตรวจพบ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสัตว์ป่วยหรือตายโดยโรคระบาด นอกจากสัตวแพทย์มีอำนาจตามมาตรา ๔๐ แล้ว ให้มีอำนาจตรวจสัตว์หรือซากสัตว์ รวมทั้งออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์จัดการ ดังต่อไปนี้

- (๑) กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยไว้ภายในเขตตามวิธีการที่กำหนด หรือให้ได้รับการรักษาตามที่เห็นสมควร
- (๒) ผัง หรือเผาเศษซากสัตว์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ณ ที่ที่กำหนด ถ้าการผังหรือเผาไม่อาจทำได้ให้ทำลายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร
- (๓) กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ที่อยู่รวมฝูงหรือเคยอยู่รวมฝูงกับสัตว์ที่ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยหรือตายไว้ภายในเขตตามวิธีการที่กำหนด หรือให้ได้รับการป้องกันโรคระบาดตามที่เห็นสมควร
- (๔) ทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้ชดใช้ราคาแก่เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของราคาสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งอาจขายได้ในตลาดท้องถิ่นก่อนเกิดโรคระบาด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่กรณีที่เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ได้จงใจกระทำความผิดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
- (๕) กำจัดเชื้อโรคที่อาหารสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาดตามวิธีการที่กำหนด
- (๖) ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคระบาดในที่ที่มีเชื้อโรคระบาดหรือสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาดตามวิธีการที่กำหนด

มาตรา ๑๔ เมื่อมีสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของป่วยหรือตายในที่ดินของบุคคลโดยรู้ว่าเป็นโรคระบาดหรือโดยไม่รู้สาเหตุ ให้เจ้าของที่ดินนั้นมีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร หรือสัตวแพทย์ ภายในเวลาสิบสองชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบว่ามีสัตว์ป่วยหรือตาย และให้นำความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับกับเจ้าของที่ดินด้วยโดยอนุโลม

ห้ามมิให้บุคคลใดเคลื่อนย้าย ข่าแหละ หรือกระทำการอื่นใดแก่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่มีการดำเนินการกับสัตว์ป่วยหรือตายตามที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือสัตวแพทย์ได้ตรวจพิสูจน์แล้วว่าสัตว์นั้นมีได้ป่วยหรือตายโดยโรคระบาด หรือสัตวแพทย์สั่งเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาดให้สัตวแพทย์ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้น และสัตว์หรือซากสัตว์อื่นที่เป็นพาหะของโรคระบาด หรือจัดการโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันมิให้โรคระบาดแพร่กระจายต่อไป

เมื่อปรากฏเจ้าของสัตว์ในภายหลัง ให้กรมปศุสัตว์หรือเจ้าของที่ดินมีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเท่าที่จ่ายจริงจากเจ้าของสัตว์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร หรือสัตวแพทย์ได้รับแจ้งหรือตรวจพบว่า มีสัตว์ป่วยหรือตายโดยรู้ว่าเป็นโรคระบาดหรือโดยไม่รู้สาเหตุในที่สาธารณะ หรือในที่ที่ไม่ปรากฏเจ้าของ พนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร หรือสัตวแพทย์มีอำนาจกักสัตว์ที่ป่วยหรือตายนั้นไว้ตามที่เห็นสมควรภายในบริเวณนั้น

ห้ามมิให้บุคคลใดเคลื่อนย้าย ขำแหละ หรือกระทำการอื่นใดแก่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่งจนกว่า สัตวแพทย์ได้พิสูจน์แล้วว่าสัตว์นั้นมีได้ป่วยหรือตายโดยโรคระบาดหรือสัตวแพทย์สั่งเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด ให้สัตวแพทย์ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้น และสัตว์หรือซากสัตว์อื่นที่เป็นพาหะของโรคระบาด หรือจัดการโดยวิธีอื่น ตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันมิให้โรคระบาดแพร่กระจายต่อไป

เมื่อปรากฏเจ้าของสัตว์ในภายหลัง ให้กรมปศุสัตว์มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเท่าที่จ่ายจริง จากเจ้าของสัตว์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้บุคคลใดขุดซากสัตว์ที่ฝังไว้แล้วตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เว้นแต่ได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ หรือเป็นการดำเนินการโดยสัตวแพทย์

ส่วนที่ ๒

เขตปลอดโรคระบาด

.....

มาตรา ๑๗ ในท้องที่ใดเมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีการป้องกันการเกิดโรคระบาดโรคใดในสัตว์ชนิดใด ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดท้องที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเขตปลอดโรคระบาดหรือเขตกั้นชนโรคระบาดสำหรับ โรคนั้นในสัตว์ชนิดนั้น และให้ระบุนิตของสัตว์และซากสัตว์ที่ห้ามเคลื่อนย้ายไว้ในประกาศด้วย

ก่อนการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตปลอดโรคระบาดตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดท้องที่นั้น เป็นเขตควบคุมโรคระบาด และให้ระบุนิตของสัตว์และโรคระบาด รวมทั้งชนิดของสัตว์และซากสัตว์ที่ห้ามเคลื่อนย้าย ไว้ในประกาศด้วย

เมื่อได้ประกาศเป็นเขตควบคุมโรคระบาดตามวรรคสองแล้ว ให้อธิบดีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อให้มีการประกาศเป็นเขตปลอดโรคระบาด

มาตรา ๑๘ เมื่อได้ประกาศเขตควบคุมโรคระบาด เขตปลอดโรคระบาด หรือเขตกั้นชนโรคระบาด ตามมาตรา ๑๗ แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ตามที่ระบุในประกาศดังกล่าวเข้าไปในหรือผ่านเขตนั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือสัตวแพทย์ซึ่งอธิบดีมอบหมายทุกครั้งที่มีการเคลื่อนย้าย

มาตรา ๑๙ ภายในเขตควบคุมโรคระบาด เขตปลอดโรคระบาดหรือเขตกั้นชนโรคระบาด ถ้าปรากฏว่ามีโรคระบาด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีโรคระบาด สัตวแพทย์จะประกาศเขตโรคระบาดชั่วคราวตามมาตรา ๒๐ หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะประกาศเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดตามมาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณี ก็ได้

เมื่อสามารถควบคุมโรคระบาดนั้นในเขตโรคระบาดได้ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีโรคระบาดนั้น ในเขตเฝ้าระวังโรคระบาด แล้วแต่กรณี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยกเลิกประกาศเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด ตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว และปิดประกาศให้ประชาชนในท้องที่นั้นทราบ ในกรณีที่เขตดังกล่าวเคยเป็นเขตปลอดโรคระบาด ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเขตนั้นเป็นเขตควบคุมโรคระบาดตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง

ส่วนที่ ๓

เขตโรคระบาด

มาตรา ๒๐ ในกรณีสัตว์แพทย์เห็นว่า โรคระบาดที่ตรวจพบในท้องที่ที่รับผิดชอบจะระบาดออกไปหรือท้องที่อื่นที่ติดต่อกับท้องที่นั้นจะระบาดเข้ามา และท้องที่รับผิดชอบนั้นยังไม่มีมีการประกาศให้เป็นเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดตามมาตรา ๒๑ ให้สัตวแพทย์มีอำนาจประกาศกำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราวในท้องที่ที่รับผิดชอบมีรัศมีไม่เกินห้ากิโลเมตรจากที่ที่ตรวจพบโรคระบาดนั้น และให้ระบุนิตของสัตว์และโรคระบาด รวมทั้งสัตว์และซากสัตว์ที่ห้ามเคลื่อนย้ายไว้ในประกาศด้วย

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับได้สามสิบวันนับแต่วันประกาศและให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานเทศบาล ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ชุมนุมชนภายในท้องที่นั้น

มาตรา ๒๑ ในท้องที่จังหวัดใดมีหรือสงสัยว่ามีโรคระบาด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจประกาศกำหนดท้องที่จังหวัดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด แล้วแต่กรณี และให้ระบุนิตของสัตว์และโรคระบาด รวมทั้งสัตว์และซากสัตว์ที่ห้ามเคลื่อนย้ายไว้ในประกาศด้วย

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ศาลาว่าการเมืองพัทยา สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานเทศบาล ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ชุมนุมชนภายในท้องที่นั้น และที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

มาตรา ๒๒ เมื่อได้ประกาศกำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราวตามมาตรา ๒๐ หรือประกาศกำหนดเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดตามมาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ตามที่กำหนดในประกาศดังกล่าว เข้า ออก ผ่าน หรือภายในเขตนั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบประจำเขตนั้นทุกครั้งที่มีการเคลื่อนย้าย

มาตรา ๒๓ ภายในเขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดตามมาตรา ๒๑ เมื่อสามารถควบคุมโรคระบาดนั้นในเขตโรคระบาดได้ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีโรคระบาดนั้นในเขตเฝ้าระวังโรคระบาด แล้วแต่กรณี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยกเลิกประกาศเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดโดยเร็ว และปิดประกาศให้ประชาชนในท้องที่นั้นทราบ

หมวด ๒

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดอันเกิดจากการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ ผู้ใดทำการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ดังต่อไปนี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

- (๑) ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า สุนัข แมว
- (๒) นก ไก่ เป็ด ห่าน รวมถึงไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์
- (๓) ซากสัตว์ของสัตว์ตาม (๑) หรือ (๒)
- (๔) สัตว์หรือซากสัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดอันเกิดจากน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์หรือเอ็มบริโอของสัตว์ ผู้ใดขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขายซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์หรือเอ็มบริโอของ ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า หรือสัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าวเพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่านายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะโอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน และให้การโอนมีผลเมื่อได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือ มาตรา ๒๕ ตาย และมีทายาทหรือผู้ได้รับความยินยอมจากทายาทยื่นคำขอแสดงความจำนงต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย เพื่อขอประกอบกิจการที่ผู้ตายได้รับอนุญาตนั้นต่อไป เมื่อได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้วให้ผู้แสดงความจำนงนั้นประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่าผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แล้วแต่กรณี ตั้งแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย

การขอแสดงความจำนงและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือ ๒๕ สูญหาย ขำรุดหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบการสูญหาย ขำรุดหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน

การขอและการอนุญาตแก้ไขรายการในใบอนุญาต และรายละเอียดของรายการที่ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทุกครั้งที่จะนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านราชอาณาจักร

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และวิธีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ก่อนการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม
- (๑) นำสัตว์หรือซากสัตว์ที่ได้ดำเนินการตาม (๑) เข้า ออกหรือผ่านท่าเข้าหรือท่าออกตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ เมื่อปรากฏว่าท้องที่ใดภายนอกราชอาณาจักรมีหรือสงสัยว่ามีโรคระบาด ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศเพื่อชะลอการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่นั้นได้ครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน หากรัฐมนตรีเห็นสมควรอาจประกาศกำหนดห้ามการนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่นั้นได้

มาตรา ๓๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ผู้ใดนำสัตว์หรือซากสัตว์ดังต่อไปนี้ไปยังท้องที่จังหวัดอื่นต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม และต้องได้รับใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ประจำท้องที่ต้นทางทุกครั้ง

- (๑) ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า หรือน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์หรือเอ็มบริโอของสัตว์ดังกล่าว
- (๒) นก ไก่ เป็ด ห่าน หรือน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ หรือไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์
- (๓) ซากสัตว์ของสัตว์ตาม (๑) หรือ (๒)
- (๔) สัตว์หรือซากสัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต การตรวจโรคและทำลายเชื้อโรคจากสัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

การออกใบอนุญาตตามวรรคสอง สัตวแพทย์จะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับยานพาหนะและการใช้เส้นทางหรือเงื่อนไขอื่นตามที่จำเป็นไว้ในใบอนุญาตก็ได้

มาตรา ๓๕ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ ต้องนำสัตว์หรือซากสัตว์ผ่านด่านกักกันสัตว์ ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ผู้ใดประสงค์จะให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ในต่างประเทศ หรือนอกสถานที่ทำการโดยปกติในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการ ให้ผู้นั้นจัดหายานพาหนะและรับผิดชอบชำระ ค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องจ่ายเนื่องในการปฏิบัติงานดังกล่าวตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องจ่ายเนื่องในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากใบอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้า ออก หรือผ่านราชอาณาจักร และค่าที่พักรักษาหรือซากสัตว์ที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการตรวจ หรือควบคุมการนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้า ออก หรือผ่านราชอาณาจักรเป็นจำนวนไม่เกินร้อยละห้าสิบของเงินค่าธรรมเนียม ดังกล่าว ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวง การคลัง

หมวด ๓

การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๓๘ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แล้วแต่กรณี หากสัตว์แพทย์ เห็นสมควร ให้เสนอความเห็นต่อนายทะเบียนเพื่อพิจารณาสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต และนายทะเบียนมีอำนาจ สั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน ทั้งนี้ ในคำสั่งดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขเท่าที่จำเป็นให้ผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาต ต้องปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

ในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวต่อศาลว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แล้วแต่กรณี นายทะเบียนจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นไว้จนกว่าศาล จะมีคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการ ตามใบอนุญาตที่ถูกสั่งพักใช้นั้น

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง หรือกรณีที่จะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับ ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ และได้ ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แล้ว

หมวด ๔

อำนาจหน้าที่ของสัตวแพทย์และสัตวภัณฑกร

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด เมื่อปรากฏว่ามีหรือสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด หรือพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ออกประกาศหรือสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์แจ้งจำนวนสัตว์หรือซากสัตว์ และถ้าเห็นสมควรจะให้นำสัตว์หรือซากสัตว์นั้นมาเพื่อให้สัตวแพทย์ทำการตรวจโรค เก็บตัวอย่างป้องกันโรคระบาด หรือทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ก็ได้
- (๒) สั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์กักสัตว์หรือซากสัตว์ไว้ ณ ที่ที่เห็นสมควร ตามความจำเป็นเพื่อตรวจโรค
- (๓) เรียกตรวจยานพาหนะ หรือเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่อื่นใดเพื่อตรวจโรค เก็บตัวอย่าง ป้องกันโรคระบาด หรือทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ในการนี้ให้สัตวแพทย์มีอำนาจ สั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของยานพาหนะ อาคารหรือสถานที่อื่นใด ทำความสะอาด และทำลายเชื้อโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาดในที่มีเชื้อโรคระบาดหรือสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด ตามวิธีการที่กำหนด ทั้งนี้ การเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ดังกล่าว ให้กระทำได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก หรือในเวลาทำการของอาคารหรือสถานที่นั้น และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จก็ได้
- (๔) ตรวจสัตว์หรือซากสัตว์ หรือสิ่งของใด ๆ ที่เป็นของกลางและถูกยึดหรืออายัดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวเป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้มีอำนาจดำเนินการกับสัตว์หรือซากสัตว์นั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ค่าใช้จ่ายในการตรวจหรือการดำเนินการดังกล่าว ให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบ
- (๕) ทำลายสิ่งของใด ๆ ที่มีเชื้อโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้ชดใช้ราคาสิ่งของแก่เจ้าของตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่กรณีที่เจ้าของจงใจกระทำ ความผิดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการของสัตวแพทย์ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สัตวแพทย์เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สัตวภัณฑกรมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในสำนักงานหรือสถานประกอบการของผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ เพื่อตรวจหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

- (๒) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่อื่นใด ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายค้น ในกรณี ดังต่อไปนี้
- (ก) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในอาคารหรือสถานที่นั้น
  - (ข) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุอันแน่นแฟ้น ควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้น
  - (ค) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสัตว์หรือซากสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ซ่อนหรืออยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้น ประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นเนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สัตว์หรือซากสัตว์หรือพยานหลักฐานนั้นจะถูกโยกย้าย ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม
  - (ง) เมื่อผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าของอาคารหรือสถานที่ และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับได้ โดยไม่ต้องมีหมายตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้
- (๓) สั่งเจ้าของหรือผู้ควบคุมยานพาหนะให้หยุดหรือจอด เพื่อตรวจหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้นยานพาหนะในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุอื่นที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- (๕) ตรวจสัตว์หรือซากสัตว์ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) ยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ ยานพาหนะ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม

ในการนี้ให้สารวัตรมีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของอาคารสถานที่ หรือเจ้าของหรือผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นได้

การดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) ให้กระทำไต่ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตกหรือในเวลาทำการของสำนักงานหรือสถานประกอบการของผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ หรือของอาคารหรือสถานที่นั้น ทั้งนี้ หากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จก็ได้

การดำเนินการตาม (๑) ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดถึงการแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าไป การมอบบันทึกเหตุผลในการเข้าไปแก่เจ้าของสำนักงานหรือสถานประกอบการ และการรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้บังคับบัญชา

การค้นและการจับตามมาตรฐานนี้ให้สารวัตรปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
การดำเนินการของสารวัตรตามมาตรฐานนี้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๒ ให้สารวัตรมีอำนาจยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร
เมื่อสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง เป็นโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์ทำลาย
สัตว์หรือซากสัตว์นั้น หรือจัดการโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่งได้นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตาม
มาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือ มาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวมิได้เป็นโรคระบาดหรือมิได้เป็นพาหะของโรคระบาด
ให้สารวัตรมีอำนาจสั่งให้เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านส่งกลับสัตว์หรือซากสัตว์นั้นไปยัง
ประเทศต้นทาง ทั้งนี้ การดำเนินการส่งกลับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดี
ประกาศกำหนด
- (๒) กรณีที่วิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้ง่ายหรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าสัตว์
หรือซากสัตว์ดังกล่าวเป็นโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์ทำลายสัตว์
หรือซากสัตว์นั้นหรือจัดการโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการยึด อายัด หรือทำลาย ให้เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านสัตว์หรือซากสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบ
มาตรา ๔๓ สัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม (๑) ให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ปรากฏเจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่าน หรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของผู้นำเข้าหรือ
นำผ่านภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการประกาศหาตัวบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ การออก
ประกาศให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด
- (๒) เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านไม่ส่งกลับหรือไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางภายใน
เวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งให้ส่งกลับ

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม (๑) เป็นของเสียหายหรือถ้าเก็บไว้จะเป็นการเสี่ยง
ต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าของสิ่งนั้น สารวัตรที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีจะจัดการ
ขายทอดตลาดเสียก่อนที่สิ่งนั้นจะตกเป็นของกรมปศุสัตว์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสอง มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สารวัตรที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจจัดการ
ขายทอดตลาดสัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสัตวแพทย์หรือสารวัตรตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แสดงบัตรประจำตัว
ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

หมวด ๕

การขายทอดตลาด และการจ่ายเงินสินบน

มาตรา ๔๖ สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑ (๖) ให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ปรากฏเจ้าของ หรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการประกาศหาตัวเจ้าของ ทั้งนี้ การออกประกาศดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด
- (๒) ไม่มีการดำเนินคดีและผู้เป็นเจ้าของมิได้ร้องคืนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งว่าไม่มีการดำเนินคดี
- (๓) มีการดำเนินคดีและพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่ได้พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของมิได้ร้องขอคืนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑ (๖) เป็นของเสียง่าย หรือถ้าเก็บไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าของสิ่งนั้น สารวัตรที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีจะจัดการขายทอดตลาดเสียก่อนคดีถึงที่สุด หรือก่อนที่สิ่งนั้นจะตกเป็นของกรมปศุสัตว์ก็ได้ เงินค่าของสิ่งนั้นเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วเหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนสิ่งนั้นโดยฝากไว้กับธนาคารของรัฐ หรือธนาคารพาณิชย์ตามที่ตกลงกับกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๗ สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑ (๖) เฉพาะในส่วนที่ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง สารวัตรที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจจัดการขายทอดตลาด และให้หักเงินที่ขายได้เป็นค่าใช้จ่ายตามที่จ่ายจริงในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้สัตว์หรือซากสัตว์ของกลางปลอดภัยจากโรคระบาด เหลือเท่าใดให้หักไว้ไม่เกินกึ่งหนึ่งเพื่อหักเป็นเงินสินบน ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน การจ่ายเงินสินบนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนเงินสุทธิจากการขายทอดตลาดของกลางที่ศาลสั่งริบส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๙ การขายทอดตลาดตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง มาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่มีของกลางตามมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ แต่ขายทอดตลาดของกลางไม่ได้ หรือในกรณีที่ไม่มีของกลาง ให้จ่ายเงินสินบนจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาลหรือค่าปรับจากการเปรียบเทียบไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับดังกล่าว การจ่ายเงินสินบนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ไม่มีผู้มารับเงินสินบนตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๕๐ ภายในห้าปีให้นำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

หมวด ๖

การอุทธรณ์

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตมาตรา ๒๖ หรือไม่ออกใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๙ ผู้ยื่นคำขอมีสสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งนั้น

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีอาจพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

คำวินิจฉัยรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ให้รัฐมนตรีพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุผลจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๕ เจ้าของสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๖ เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ เจ้าของสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ วรรคสาม มาตรา ๑๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ เจ้าของสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสารวัตรตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสัตวแพทย์ตามมาตรา ๑๓ หรือประกาศหรือคำสั่งของสัตวแพทย์ตามมาตรา ๔๐ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ เจ้าของที่ดินผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๕ วรรคสอง แล้วแต่กรณีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือฝ่าฝืนประกาศของอธิบดีที่ออกตามประกาศ ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สัตวแพทย์กำหนดในใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ เจ้าของยานพาหนะ อาคารหรือสถานที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสัตวแพทย์ตามมาตรา ๔๐ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตรหรือสัตวแพทย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ของสัตวแพทย์ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง หรือสารวัตรตามมาตรา ๔๑ วรรคหก หรือไม่ให้อ้อยค่า ไม่ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๗๗ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๗๘ เมื่อศาลได้พิพากษาลงโทษผู้ใดเนื่องจากกระทำความผิดตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบสัตว์ ชากสัตว์ ยานพาหนะ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ภาชนะบรรจุ หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของแท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินดังกล่าวแต่คำร้องขอของเจ้าของที่แท้จริงนั้นต้องกระทำต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

สิ่งที่ศาลสั่งริบตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ และให้สารวัตรที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจดำเนินการขายทอดตลาดตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๙ หรือจัดการอย่างอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๙ ใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ และถ้าจะต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา ๘๐ คำขออนุญาตใด ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้โดยอัตโนมัติ และถ้าคำขออนุญาตดังกล่าวมีข้อความแตกต่างไปจากคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขออนุญาตเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๘๑ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้การป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่เกิดกับสัตว์ และการทำงานของสัตวแพทย์ สारวตรและพนักงานเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประชาชน และเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

กำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	บาท	หมายเหตุ
๑	คำขออนุญาต หรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕	ฉบับละ ๕๐	
๒	ใบอนุญาตทำการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์ ตามมาตรา ๒๔		
	(ก) นำเข้าในราชอาณาจักร	ฉบับละ ๕,๐๐๐	
	(ข) ส่งออกนอกราชอาณาจักร	ฉบับละ ๕,๐๐๐	
	(ค) นำเข้ามาส่งออกนอกราชอาณาจักร	ฉบับละ ๗,๕๐๐	
	(ง) ภายในราชอาณาจักร	ฉบับละ ๑,๐๐๐	
	(จ) ภายในจังหวัด	ฉบับละ ๒๕๐	
๓	ใบอนุญาตทำการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งซากสัตว์ ตามมาตรา ๒๔		
	(ก) นำเข้าในราชอาณาจักร	ฉบับละ ๑,๐๐๐	
	(ข) ส่งออกนอกราชอาณาจักร	ฉบับละ ๑,๐๐๐	
	(ค) นำเข้าในและส่งออกนอกราชอาณาจักร	ฉบับละ ๑,๒๕๐	
	(ง) ภายในราชอาณาจักร	ฉบับละ ๒๔๐	
	(จ) ภายในจังหวัด	ฉบับละ ๕๐	

ลำดับ	รายการ		บาท	หมายเหตุ
๔	ใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือ มีไว้เพื่อขายซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือ มีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของ บุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติตามมาตรา ๒๕ (ก) ส่งออกนอกราชอาณาจักร (ข) ภายในราชอาณาจักร	ฉบับละ	๒,๐๐๐	
		ฉบับละ	๕๐๐	
๕	ใบอนุญาตนำสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร (ก) ช้าง (ข) ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ สุกร (ค) สุนัข แมว กระต่าย ลิง ชะนี (ง) นกกระจอกเทศ นกอีมู (จ) ไก่ เป็ด ห่าน และสัตว์ปีกชนิดอื่น (ฉ) สัตว์ชนิดอื่น (ช) น้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ (ซ) เอ็มบริโอ (ฌ) ไข่นกกระจอกเทศ ไข่นกอีมู สำหรับใช้ทำพันธุ์ (ญ) ไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์	เชือกละ	๑,๒๕๐	ในกรณีที่ไม่สะดวกใน การนับจำนวนให้คิดเป็น กิโลกรัมละ ๒๐๐ บาท
		ตัวละ	๒๕๐	
		ตัวละ	๕๐๐	
		ตัวละ	๕๐	
		ตัวละ	๒๕	
		ตัวละ	๒๐๐	
		โดสละ	๑๐	
		ตัวละ	๑๐๐	
		ฟองละ	๒๕๐	
		ฟองละ	๒๕	
๖	ใบอนุญาตนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (ก) ช้าง (ข) ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ สุกร (ค) สุนัข แมว กระต่าย ลิง ชะนี (ง) นกกระจอกเทศ นกอีมู (จ) ไก่ เป็ด ห่าน และสัตว์ปีกชนิดอื่น (ฉ) สัตว์ชนิดอื่น (ช) น้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ (ซ) เอ็มบริโอ (ฌ) ไข่นกกระจอกเทศ ไข่นกอีมู สำหรับใช้ทำพันธุ์ (ญ) ไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์	เชือกละ	๒๕๐,๐๐๐	ในกรณีที่ไม่สะดวกใน การนับจำนวนให้คิดเป็น กิโลกรัมละ ๕๐๐ บาท
		ตัวละ	๒๐๐	
		ตัวละ	๒๕๐	
		ตัวละ	๒๕๐	
		ตัวละ	๒๕	
		ตัวละ	๕๐๐	
		โดสละ	๕	
		ตัวละ	๕๐	
		ฟองละ	๒๕	
		ฟองละ	๑๐	

ลำดับ	รายการ		บาท	หมายเหตุ
๗	ใบอนุญาตนำสัตว์ผ่านราชอาณาจักร			
	(ก) ช้าง	เชือกละ	๑๐๐,๐๐๐	ในกรณีที่ไม่สะดวกในการนับจำนวนให้คิดเป็นกิโลกรัมละ ๒๕๐ บาท
	(ข) ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ สุกร	ตัวละ	๕๐๐	
	(ค) สุนัข แมว กระต่าย ลิง ชะนี	ตัวละ	๒๕๐	
	(ง) นกกระจอกเทศ นกอีมู	ตัวละ	๑๒๕	
	(จ) ไก่ เป็ด ห่าน และสัตว์ปีกชนิดอื่น	ตัวละ	๒๕	
	(ฉ) สัตว์ชนิดอื่น	ตัวละ	๒๕๐	
	(ช) น้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์	โดสละ	๒๕	
	(ซ) เอ็มบริโอ	ตัวละ	๑๐๐	
	(ฌ) ไข่นกกระจอกเทศ ไข่ นกอีมู สำหรับใช้ทำพันธุ์	ฟองละ	๒๕	
(ญ) ไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์	ฟองละ	๕		
๘	ใบอนุญาตนำซากสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร			
	(ก) ซากสัตว์เพื่อการบริโภคของคนหรือสัตว์	กิโลกรัมละ	๗	
(ข) ซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค	กิโลกรัมละ	๓		
๙	ใบอนุญาตนำซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร			
	(ก) ซากสัตว์เพื่อการบริโภคของคนหรือสัตว์	กิโลกรัมละ	๕	
(ข) ซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค	กิโลกรัมละ	๒		
๑๐	ใบอนุญาตนำเข้าซากสัตว์ผ่านราชอาณาจักร	กิโลกรัมละ	๒	
๑๑	ใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕	ฉบับละ	๒๐	
๑๒	การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕	ครั้งละ	เท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตนั้น	
๑๓	การโอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕	ครั้งละ	๑๐๐	
๑๔	การเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕	ครั้งละ	๑๐๐	
๑๕	ค่าทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักกันสัตว์			
	(ก) สัตว์	ตัวละ	๕๐	ในกรณีที่ไม่สะดวกในการนับจำนวนให้คิดเป็นกิโลกรัมละ ๕๐ บาท
(ข) ซากสัตว์	กิโลกรัมละ	๑		

ลำดับ	รายการ	บาท	หมายเหตุ
๑๖	ค่าที่פקสัตว์ที่นำเข้ามาหรือส่งออกไปนอก ราชอาณาจักร		
	(ก) ช้าง	เชือกละ	๕,๐๐๐
	(ข) ม้า โค กระบือ	ตัวละ	๑๐๐
	(ค) สุกร	ตัวละ	๔๐
	(ง) สุนัข แมว	ตัวละ	๑,๐๐๐
	(จ) แพะ แกะ	ตัวละ	๕๐
	(ฉ) ไก่ เป็ด ห่าน และสัตว์ปีกชนิดอื่นๆ	ตัวละ	๕
	(ช) สัตว์ชนิดอื่นๆ	ตัวละ	๕๐๐
๑๗	ค่าที่פקซากสัตว์ที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอก ราชอาณาจักร		
	(ก) โค กระบือ สุกร	กิโลกรัมละ	๕
	(ข) แพะ แกะ	กิโลกรัมละ	๓
	(ค) ไก่ เป็ด ห่าน และสัตว์ปีกชนิดอื่นๆ	กิโลกรัมละ	๓
	(ง) สัตว์ชนิดอื่น ๆ	กิโลกรัมละ	๕
๑๘	ค่าขออื่นๆ	ฉบับละ	๑๐

ข้อ ๒ ในการคำนวณน้ำหนักของสัตว์หรือซากสัตว์ตามข้อ ๑ ถ้ามีเศษของกิโลกรัมตั้งแต่ ๕๐๐ กรัมขึ้นไป ให้คิดเป็น ๑ กิโลกรัม ถ้าไม่ถึง ๕๐๐ กรัมให้ปัดทิ้ง

ข้อ ๓ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรหรือใบอนุญาตนำซากสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร สำหรับสัตว์หรือซากสัตว์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ช้างที่ออกนอกราชอาณาจักรและนำกลับเข้ามาในราชอาณาจักรภายในกำหนดเวลาไม่เกิน สามร้อยหกสิบห้าวัน
- (๒) สัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการผสมพันธุ์ซึ่งมีใบรับรองพันธุ์ประวัติหรือสายพันธุ์ (pedigree) ซึ่งสัตวแพทย์ประจำด่านกักกันสัตว์เห็นว่าเหมาะสมสำหรับการผสมพันธุ์ สำหรับไข่ของสัตว์ปีกสำหรับใช้ทำพันธุ์นั้นจะต้องนำเข้ามาใช้ฟักเป็นพ่อแม่พันธุ์ (parent stock) หรือปู่ย่าพันธุ์ (grand parent stock) เท่านั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงไข่ฟักปลอดเชื้อ (specific pathogen free eggs)
- (๓) สัตว์ที่เจ้าของนำข้ามแดนไปมาเพื่อใช้แรงงาน บรรทุกสิ่งของ ขับขี่ หรือนำไปเลี้ยงเป็นครั้งคราวระหว่างตำบลชายแดน
- (๔) สัตว์หรือซากสัตว์ที่เจ้าของนำเข้ามาในราชอาณาจักรเนื่องจากการอพยพครอบครัว
- (๕) สัตว์หรือซากสัตว์ที่เจ้าของนำหลบหนีภัยจากการสู้รบเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

- (๖) การนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ของพระมหากษัตริย์หรือทางราชการ
- (๗) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันพาหนะตามสมควร
- (๘) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้เป็นอาหารตามสมควร
- (๙) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยการรับบริจาคจากต่างประเทศเพื่อช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบเหตุภัยพิบัติ
- (๑๐) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการศึกษาวิจัยทางวิชาการตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด
- (๑๑) ไข่ของสัตว์ปีกเพื่อการบริโภคที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร
- (๑๒) โค กระบือ ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรตามแนวชายแดนจากประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับราชอาณาจักรไทย
- (๑๓) ผึ้งและซากของผึ้งที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร
- (๑๔) ซากสัตว์ที่ผลิตในราชอาณาจักร เมื่อส่งออกนอกราชอาณาจักรแล้วไม่สามารถนำเข้าประเทศผู้รับซื้อได้และมีความจำเป็นต้องนำกลับเข้ามาในราชอาณาจักร
- (๑๕) หนังโค กระบือ และสุกร ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภค
- (๑๖) เครื่องในสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์เพื่อการส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร
- (๑๗) ไขมันสุกรแข็ง (back fat) ไล่แกะ และไล่สุกรที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเพื่อการส่งออก ไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร
- (๑๘) กระดูก (bone and cartilage) โค กระบือ แพะ แกะ และสุกร ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร
- (๑๙) ขนแกะทำความสะอาดขั้นต้นแล้ว (scoured wool) ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร
- (๒๐) การนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์และซากสัตว์ที่อยู่ในการควบคุมดูแลของกรมประมง

ข้อ ๔ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักรหรือใบอนุญาตนำซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร สำหรับสัตว์หรือซากสัตว์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ช้างที่นำออกนอกราชอาณาจักรไม่เกินสามร้อยหกสิบห้าวันและนำกลับเข้ามาในราชอาณาจักร ภายในกำหนดระยะเวลาอันสั้น โดยการคำนวณระยะเวลาดังกล่าวให้ยึดถือเอาวันที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายออกใบอนุญาตนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักรจนถึงวันที่ออกใบอนุญาตนำสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นสำคัญ

สัตว์แพทย์ประจำด่านกักกันสัตว์มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักรจากเจ้าของช้างเพื่อเป็นหลักประกันได้ ในกรณีที่เจ้าของช้างนำช้างกลับเข้ามาในราชอาณาจักรได้ทันกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของช้างยื่นเรื่องขอรับคืนหลักประกัน ทั้งนี้ การเก็บรักษาและการคืนหลักประกัน ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

- (๒) สัตว์ที่เจ้าของนำข้ามแดนไปมาเพื่อใช้แรงงาน บรรทุกสิ่งของ ขับขี่ หรือนำไปเลี้ยงเป็นครั้งคราวระหว่างตำบลชายแดน

- (๓) สัตว์หรือซากสัตว์ที่เจ้าของนำออกนอกราชอาณาจักรเนื่องจากการอพยพครอบครัว
- (๔) สัตว์หรือซากสัตว์ที่เจ้าของนำหลบหนีภัยจากการสู้รบเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและนำออกนอกราชอาณาจักร
- (๕) การนำออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ของพระมหากษัตริย์หรือของทางราชการ
- (๖) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำออกนอกราชอาณาจักรเพื่อใช้เป็นอาหารประจํายานพาหนะตามสมควร
- (๗) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำออกนอกในราชอาณาจักรเพื่อช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติในต่างประเทศ
- (๘) สุนัข สัตว์ปีก และซากสัตว์ดังกล่าวที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
- (๙) กระดูกโคและกระดูก บดแตกแช่กรดตาคาแห้ง (ossein) ที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
- (๑๐) หนังโคและกระดูกที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
- (๑๑) สัตว์หรือซากสัตว์ที่ต้องถูกส่งกลับไปยังประเทศต้นทางตามมาตรา ๔๒ (๑)
- (๑๒) ไข่ของสัตว์ปีกเพื่อการบริโภคที่นำออกนอกราชอาณาจักร
- (๑๓) ผึ้งและซากของผึ้งที่นำออกนอกราชอาณาจักร
- (๑๔) การส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสัตว์และซากสัตว์ที่อยู่ในการควบคุมดูแลของกรมประมง

ข้อ ๕ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำสัตว์ผ่านราชอาณาจักรหรือใบอนุญาตนำซากสัตว์ผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร สำหรับสัตว์หรือซากสัตว์ ดังต่อไปนี้

- (๑) สัตว์หรือซากสัตว์ที่เจ้าของนำผ่านราชอาณาจักรเนื่องจากการอพยพครอบครัว
- (๒) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำผ่านราชอาณาจักรเพื่อใช้เป็นอาหารประจํายานพาหนะที่นำผ่านราชอาณาจักรตามสมควร
- (๓) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำผ่านราชอาณาจักรเพื่อช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติในต่างประเทศ
- (๔) สัตว์หรือซากสัตว์ที่ต้องถูกส่งกลับไปยังประเทศต้นทางตามมาตรา ๔๒ (๑)
- (๕) การนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์และซากสัตว์ที่อยู่ในการควบคุมดูแลของกรมประมง

ข้อ ๖ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักกันสัตว์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗
แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒
และพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๗
เป็นปีที่ ๑๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกักพืช จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. ๒๔๙๕

(มาตรา ๔ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พืช” หมายความว่า พันธุ์พืชทุกชนิดทั้งพืชบก พืชน้ำ และพืชประเภทอื่นรวมทั้งส่วนหนึ่งส่วนใดของพืช เช่น ต้น ตา ตอ แขนง หน่อ กิ่ง ใบ ราก เหง้า หัว ดอก ผล เมล็ด เชื้อและสปอร์ของเห็ดไม่ว่าที่ยังทำพันธุ์ได้หรือตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงตัวห้ำ ตัวเบียน ตัวไหม ไข่ไหม รังไหม ผึ้ง รังผึ้ง และจุลินทรีย์ด้วย

“พืชควบคุม” หมายความว่า พืชที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นพืชควบคุม (“พืชควบคุมเฉพาะ” เพิ่มโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

“พืชควบคุมเฉพาะ” หมายความว่า พืชที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นพืชที่ต้องมีการกำหนดมาตรการในการควบคุมและตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าก่อนส่งออกป็นอกราชอาณาจักร

“**เชื้อพันธุพืช**” หมายความว่า กลุ่มเซลล์ที่มีหน่วยพันธุกรรมหลากหลายซึ่งถ่ายทอดได้ที่รวมตัวกันเป็นชิ้นส่วนของพืชที่ยังมีชีวิตและขยายพันธุ์ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเมล็ด เนื้อเยื่อหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืช และให้หมายความรวมถึงสารพันธุกรรม ซึ่งสามารถถ่ายทอดลักษณะที่สารพันธุกรรมนั้นควบคุมอยู่ได้ ทั้งนี้ เฉพาะที่ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์

“**ดิน**” หมายความว่า ดินชนิดที่มีอินทรีย์วัตถุหรือเป็นที่อาศัยของศัตรูพืชได้

“**ศัตรูพืช**” หมายความว่า สิ่งซึ่งเป็นอันตรายแก่พืช เช่น เชื้อโรคพืช แมลง สัตว์หรือพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่พืช

“**พาหะ**” หมายความว่า เครื่องปลูก ดิน ทราย ภาชนะ หรือสิ่งอื่นที่ใช้ห่อหุ้มมาพร้อมกับพืช ปุ๋ยอินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นสื่อนำศัตรูพืช

“**สิ่งต้องห้าม**” หมายความว่า พืช ศัตรูพืชและพาหะที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นสิ่งต้องห้าม

“**สิ่งกักกั**” หมายความว่า พืช ศัตรูพืชและพาหะที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นสิ่งกักกั

“**สิ่งไม่ต้องห้าม**” หมายความว่า พืชอย่างอื่นที่ไม่เป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกักกั

“**เจ้าของ**” หมายความว่า รวมถึง ตัวแทนเจ้าของ ผู้ครอบครองสิ่งของและผู้ควบคุมยานพาหนะขนส่งสิ่งของนั้นด้วย

(“**การวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช**” เพิ่มโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

“**การวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช**” หมายความว่า กระบวนการประเมินหลักฐานด้านชีววิทยา หรือด้านวิทยาศาสตร์อื่น และด้านเศรษฐกิจเพื่อบ่งชี้ว่าศัตรูพืชชนิดใดควรจะต้องมีการควบคุม และระดับความเข้มงวดของมาตรการสุขอนามัยพืชที่จะนำมาใช้ในการควบคุมศัตรูพืชชนิดนั้น

“**นำเข้า**” หมายความว่า นำหรือส่งให้ส่งเข้ามาในราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ

(“**นำผ่าน**” ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

“**นำผ่าน**” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักรไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนถ่ายยานพาหนะหรือไม่ก็ตาม

“**ส่งออก**” หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ

“**ด่านตรวจพืช**” หมายความว่า ด่านตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาเพื่อตรวจพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักกั และเชื้อพันธุพืชที่นำเข้าหรือนำผ่าน

“**สถานกักพืช**” หมายความว่า สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นที่สำหรับกักพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักกั และเชื้อพันธุพืช เพื่อสังเกตตรวจสอบและวิจัย

“**เขตควบคุมศัตรูพืช**” หมายความว่า ท้องที่ที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นเขตป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืช

(“**ใบรับรองสุขอนามัยพืช**” เพิ่มโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

“**ใบรับรองสุขอนามัยพืช**” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกซึ่งพืช เชื้อพันธุพืช หรือพาหะเพื่อรับรองว่าพืช เชื้อพันธุพืชหรือพาหะที่ส่งออกปลอดจากศัตรูพืชตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

(“**ใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออก**” เพิ่มโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

“ใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออก” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกซึ่งพืช เชื้อพันธุ์พืช หรือพาหะเพื่อรับรองว่าพืช เชื้อพันธุ์พืช หรือพาหะที่ได้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร และถูกส่งต่อไปประเทศอื่นปลอดจากศัตรูพืชของประเทศไทยตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

(“ใบรับรองสุขอนามัย” เพิ่มโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

“ใบรับรองสุขอนามัย” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกพืชควบคุมเฉพาะเพื่อรับรองว่าพืชควบคุมเฉพาะที่ส่งออกปลอดจากเชื้อจุลินทรีย์หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกักพืช

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า อธิบดีและผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงและในการปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัตินี้ ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

(ความในมาตรา ๕ ทวิ เพิ่มโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้)

มาตรา ๕ ทวิ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกักพืช” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมประมงหรือผู้แทน อธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้แทน อธิบดีกรมป่าไม้หรือผู้แทน อธิบดีกรมวิชาการเกษตรหรือผู้แทน อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้แทน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้แทน ผู้อำนวยการท่าเรือแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้ว่าการการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติหรือผู้แทน ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์และผู้แทนกระทรวงมหาดไทยแห่งละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการกองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้กรมวิชาการเกษตรทำหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการ งานธุรการ และดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการให้แก่คณะกรรมการ

(ความในมาตรา ๕ ตริ เพิ่มโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้)

มาตรา ๕ ตริ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

(ความในมาตรา ๕ จัตวา เพิ่มโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้)

มาตรา ๕ จัตวา นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๕ ตริ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก

- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(ความในมาตรา ๕ เบญจ เพิ่มโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

มาตรา ๕ เบญจ ในการประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(ความในมาตรา ๕ ฉ เพิ่มโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

(ความในมาตรา ๕ ฉ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๕ ฉ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดชื่อพืช ศัตรูพืช หรือพาหะเป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกักต และในการกำหนดชื่อเชื้อพันธุ์พืชที่จะควบคุม การกำหนดพืชควบคุมและพืชควบคุมเฉพาะ
- (๒) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดด้านตรวจพืชและสถานกักพืช
- (๓) ให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการกำหนดกิจการที่สามารถนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้ามได้ตามมาตรา ๘ (๒) และการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้าม เพื่อการค้า หรือเพื่อกิจการอื่นตามมาตรา ๘ (๒)
- (๔) ให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้าม หรือสิ่งกักตตามมาตรา ๑๐ และกำหนดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบศัตรูพืชและกำจัดศัตรูพืช การขอใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกและการออกใบรับรองตามมาตรา ๑๕
- (๕) ให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการกำหนดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบพืชควบคุมเฉพาะที่จะส่งออกนอกราชอาณาจักร และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยตามมาตรา ๑๕ ฉ
- (๖) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีหรืออธิบดีให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบประกาศ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกักพืชตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่มีผลกระทบต่อกระทำการดำเนินการเพื่อการกักพืช
- (๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(ความในมาตรา ๕ สัตต เพิ่มโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

มาตรา ๕ สัตต คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำมาตรา ๕ เบนจ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

(ความในมาตรา ๖ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

(ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

มาตรา ๖ เมื่อกรณีจำเป็นจะต้องป้องกันศัตรูพืชชนิดใดมิให้ระบาดเข้ามาในราชอาณาจักร หรือเพื่อประโยชน์ในการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของมนุษย์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชื่อพืช ศัตรูพืช หรือพาหะเป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งจำกัดตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยประกาศนั้นจะระบุชื่อพืช ศัตรูพืช หรือพาหะชนิดใดหรือแหล่งกำเนิดของพืช ศัตรูพืช หรือพาหะดังกล่าว หรือจะกำหนดข้อยกเว้นหรือเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

ในการกำหนดเงื่อนไขเพื่อป้องกันศัตรูพืชชนิดใดโดยเฉพาะมิให้ระบาดเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้เดินทางมาจากแหล่งที่มีศัตรูพืชชนิดนั้นกำลังระบาดอยู่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนดไว้ด้วยก็ได้

สิ่งต้องห้ามหรือสิ่งจำกัดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง เมื่อหมดความจำเป็นแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพิกถอนเสีย

(ความในมาตรา ๖ ทวิ เพิ่มโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

มาตรา ๖ ทวิ เพื่อควบคุมและป้องกันการระบาดของศัตรูพืช ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชื่อเชื้อพันธุ์พืชที่จะควบคุม

(ความในวรรคสองมาตรา ๖ ทวิ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งเชื้อพันธุ์พืชที่รัฐมนตรีประกาศตาม วรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี และในการนำเข้าต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(ความในมาตรา ๖ ตริ เพิ่มโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

มาตรา ๖ ตริ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในแหล่งปลูกพืช สถานที่รวบรวมหรือเก็บรักษาเชื้อพันธุ์พืชที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ ทวิ วรรคหนึ่ง ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบและศึกษาการใช้ประโยชน์ของเชื้อพันธุ์พืช ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกใบอนุญาตหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งปลูกพืชหรือสถานที่นั้นได้

(ความในมาตรา ๗ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดท่าเรือ ท่าอากาศยาน หรือสถานที่แห่งใดอันมีเขตกำหนดเป็นด่านตรวจพืชหรือสถานกักพืชก็ได้

(ความในมาตรา ๘ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

- มาตรา ๘** บุคคลใดนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้ามต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี และต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้
- (๑) การนำเข้าหรือนำผ่านเพื่อการทดลองหรือวิจัย ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย หรือในกรณีการนำเข้าหรือนำผ่านสิ่งต้องห้ามซึ่งเป็นศัตรูพืช หรือพาหะที่ไม่ใช่พืช ต้องมีหนังสือรับรองสิ่งต้องห้ามของหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศ ที่ส่งออกซึ่งสิ่งต้องห้ามนั้นกำกับมาด้วย
  - (๒) การนำเข้าหรือนำผ่านเพื่อการค้า หรือเพื่อกิจการอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ จะต้องมิได้รับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย และต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ความในมาตรา ๘ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๙ ห้ามมิให้บุคคลใดนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งกักัด เว้นแต่จะมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย

(ความในมาตรา ๑๐ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๑๐ การนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกักัดนั้น จะต้องนำเข้าหรือนำผ่านทางด่านตรวจพืช เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ความในมาตรา ๑๑ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๑๑ ผู้ใดนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งไม่ต้องห้ามต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วยและต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

(ความในมาตรา ๑๒ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจค้นคลังสินค้า ยานพาหนะ ทึบห่อ ตลอดจนตัวบุคคลภายในเขตด่านตรวจพืชหรือเขตควบคุมศัตรูพืช เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักัด หรือสิ่งไม่ต้องห้าม อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ตรวจค้นสถานที่ บุคคล หรือยานพาหนะใด ๆ นอกเขตด่านตรวจพืชหรือนอกเขตควบคุมศัตรูพืชในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่า พืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักัด หรือสิ่งไม่ต้องห้ามที่อยู่ในความครอบครองเป็นหรือมีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมาก และกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งดังกล่าว หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดจะถูกยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม และถ้าการค้นในเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

- (ก) เก็บหรือนำพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน สิ่งไม่ต้องห้าม หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นหรือมีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมาก
- (ข) ยึด หรือกักไว้ซึ่งพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน สิ่งไม่ต้องห้าม หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามกำหนดเวลาที่เห็นจำเป็น เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นหรือมีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมาก

(ความในมาตรา ๑๓ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

(ความในมาตรา ๑๓ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๑๓ เพื่อป้องกันศัตรูพืชมิให้ระบาดเข้ามาในราชอาณาจักรให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน สิ่งไม่ต้องห้าม หรือเชื้อพันธุ์พืช ที่นำเข้าหรือนำผ่านดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจวินิจฉัยศัตรูพืช รมยา พ่นยา หรือใช้วิธีการอื่นใดตามที่เห็นว่าจำเป็นโดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย
- (๒) ยึดหรือกักไว้ ณ สถานที่กักพืช หรือ ณ ที่ใด ๆ ตามกำหนดเวลาที่เห็นว่าจำเป็น
- (๓) สั่งให้ผู้นำเข้าซึ่งพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน สิ่งไม่ต้องห้าม หรือเชื้อพันธุ์พืชที่มีศัตรูพืชติดเข้ามาด้วย ส่งสิ่งนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร
- (๔) ทำลายเท่าที่เห็นว่าจำเป็น ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมากและไม่อาจดำเนินการแก้ไขโดยวิธีตาม (๑) ได้

(ความในมาตรา ๑๓/๑ เพิ่มโดยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

มาตรา ๑๓/๑ บรรดาสิ่งที่เก็บ ยึดหรือกักไว้ตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) และมาตรา ๑๓ (๒) ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไม่ให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรือกักหรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดไม่ให้รับ แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกรมวิชาการเกษตร

ถ้าสิ่งที่เก็บ ยึดหรือกักไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นของเสียหายง่าย หรือถ้าเก็บไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าของสิ่งนั้นให้อธิบดีมีอำนาจสั่งทำลาย หรือจัดการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

(ความในมาตรา ๑๔ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้บุคคลใดนำพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน หรือเชื้อพันธุ์พืชออกไปจากด่านตรวจพืช สถานที่กักพืช หรือยานพาหนะในกรณีนำผ่านราชอาณาจักร หรือจากที่ใด ๆ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้สั่งยึดหรือกักไว้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(ความในมาตรา ๑๕ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

(ความในมาตรา ๑๕ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๑๕ บุคคลใดประสงค์จะขอใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบศัตรูพืชและกำจัดศัตรูพืชตามอัตราที่อธิบดีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกใบรับรองสุขอนามัยพืชและใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ ให้แก่ผู้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบรับรองสุขอนามัยพืชหรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อแล้วแต่กรณีตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขอใบรับรองสุขอนามัยพืชหรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชหรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ความในมาตรา ๑๕ ทวิ เพิ่มโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้)

มาตรา ๑๕ ทวิ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้ศัตรูพืชระบาดออกไปนอกราชอาณาจักร ให้รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดชื่อพืชชนิดใดเป็นพืชควบคุมได้

(ความในมาตรา ๑๕ ทวิ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

บุคคลใดประสงค์จะส่งออกพืชควบคุมตามวรรคหนึ่งต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชมำกับไปด้วย

(ความในมาตรา ๑๕ ทวิ เพิ่มโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้)

(ความในมาตรา ๑๕ ตริ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๑๕ ตริ ในกรณีที่ใบรับรองสุขอนามัยพืช ใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ หรือใบรับรองสุขอนามัย สุขุหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญและผู้รับใบรับรองดังกล่าวต้องการใบแทน ให้ยื่นคำขอรับใบแทน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

การขอรับใบแทน และการออกใบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดี กำหนด

(ความในมาตรา ๑๕ จัตวา เพิ่มโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้)

มาตรา ๑๕ จัตวา เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปลูกพืชเพื่อการส่งออก บุคคลใดประสงค์ จะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกำจัดศัตรูพืชในโรงเรือนปลูกพืชหรือแปลง ปลูกพืชเพื่อการส่งออก ให้ยื่นคำขอเพื่อขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะปลูกพืชเพื่อการส่งออกต่อกรมวิชาการเกษตร

การขอขึ้นทะเบียนและการขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(ความในมาตรา ๑๕ เบญจ เพิ่มโดยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

มาตรา ๑๕ เบญจ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมพืชที่จะส่งออกป็นนอกราชอาณาจักร ให้รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้พืชใดเป็นพืชควบคุมเฉพาะ โดยกำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของพืช เชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ตาม ข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าไว้ด้วยก็ได้

(ความในมาตรา ๑๕ ฉ เพิ่มโดยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้)

มาตรา ๑๕ ฉ บุคคลใดประสงค์จะส่งออกพืชควบคุมเฉพาะ ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยกำกับไปด้วย และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบตามอัตราที่อธิบดีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกใบรับรองสุขอนามัยให้แก่ผู้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบรับรองสุขอนามัยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขอใบรับรองสุขอนามัย และการออกใบรับรองสุขอนามัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ความในมาตรา ๑๖ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

มาตรา ๑๖ บุคคลใดประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ในวันหยุดราชการ หรือนอกเวลาราชการ หรือนอกสถานที่ราชการไม่ว่าในหรือนอกเวลาราชการจะต้องเสียค่าป่วยการสำหรับการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติงานดังกล่าวตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องจ่ายค่าพาหนะเดินทางให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายค่าป่วยการและค่าพาหนะเดินทางตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗ เมื่อมีศัตรูพืชชนิดที่อาจก่อความเสียหายร้ายแรงปรากฏขึ้นในท้องที่ใด หรือมีเหตุอันสมควรควบคุมศัตรูพืชในท้องที่ใด ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมศัตรูพืชและประกาศระบุชื่อชนิดของพืช ศัตรูและพาหะที่ควบคุมและให้กำหนดสถานตรวจพืชเฉพาะถิ่นขึ้นเท่าที่จำเป็น ประกาศดังกล่าวให้ปิดไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการของกำนันและที่ทำการของผู้ใหญ่บ้านในท้องที่นั้น

มาตรา ๑๘ เมื่อได้ประกาศกำหนดเขตควบคุมศัตรูพืชตามมาตรา ๑๗ แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใดนำพืชศัตรูพืชหรือพาหะออกไปนอกหรือนำเข้ามาในเขตควบคุมศัตรูพืชตามที่ประกาศระบุไว้ เว้นแต่จะได้ผ่านการตรวจและได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๙ บทบัญญัติในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ให้ใช้บังคับในกรณีพืช ศัตรูพืชและพาหะตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๗ ภายในเขตควบคุมศัตรูพืช หรือที่จะนำออกไปนอกหรือนำเข้ามาในเขตควบคุมศัตรูพืชโดยอนุโลม

(ความในมาตรา ๑๙ วรรคสอง ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน)

ในกรณีที่มีศัตรูพืชชนิดที่อาจก่อความเสียหายร้ายแรงมาก ซึ่งหากไม่รีบทำลายเสียอาจจะระบดลุกลามทำความเสียหายได้มาก พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของจัดการทำลายพืช ศัตรูพืช และพาหะนั้นเสีย หรือในกรณีจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดการทำลายเสียเอง โดยอธิบดีจะสั่งให้เจ้าของเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการทำลายเท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริงก็ได้

มาตรา ๒๐ เมื่ออธิบดีเห็นว่าศัตรูพืชที่ได้ประกาศตามมาตรา ๑๗ ถูกทำลายหมดสิ้นแล้ว หรือเห็นว่าหมดความจำเป็นแล้ว ให้อธิบดีประกาศเพิกถอนประกาศตามมาตรา ๑๗ นั้นเสีย

(ความในมาตรา ๒๐ ทวิ เพิ่มโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

มาตรา ๒๐ ทวิ เงินที่ได้จากค่าตรวจสอบศัตรูพืชตามมาตรา ๑๕ และค่าป่วยการตามมาตรา ๑๖ มิให้ถือเป็นรายรับตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และให้นำไปใช้จ่ายในกิจการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยเฉพาะ จะจ่ายเพื่อการอื่นมิได้

(ความในมาตรา ๒๐ ตีร เพิ่มโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

มาตรา ๒๐ ตีร ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๖ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

(ความในมาตรา ๒๐ จัตวา เพิ่มโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้)

มาตรา ๒๐ จัตวา ผู้ใดขัดขึ้นหรือขัดขวางมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ ตีร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(ความในมาตรา ๒๑ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

(ความในมาตรา ๒๑ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๒๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๕ ทวิ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๕ ฉ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ความในมาตรา ๒๒ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

(ความในมาตรา ๒๒ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๒๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท

(ความในมาตรา ๒๓ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๒๓ ผู้ใดขัดขึ้นหรือขัดขวางมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ (๑) (๒) หรือ (๔) หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งตามมาตรา ๑๓ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ความในมาตรา ๒๔ ทวิ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๒๔ ผู้ใดขัดคำสั่งหรือขัดขวางการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ความในมาตรา ๒๕ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๒๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

(ความในมาตรา ๒๖ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๒๖ บรรดาพืช ศัตรูพืช หรือพาหะภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ที่มีได้นำเข้ามาทางด่านตรวจพืชก็ดี หรือนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ประการใด ๆ ก็ดี หรือพืช ศัตรูพืชหรือพาหะ ซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดเกี่ยวกับเขตควบคุมพืชตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๘ ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ บรรดาสิ่งทีศาลสั่งริบให้ตกเป็นของกรมวิชาการเกษตร เพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

(ความในมาตรา ๒๗ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

มาตรา ๒๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ กำหนดค่าตรวจสอบศัตรูพืชและค่าป่วยการยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

(บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ใบอนุญาตนำเข้าหรือนำผ่านสิ่งต้องห้ามฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๒) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกเชื้อพันธุ์พืชฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๓) ใบรับรองสุขอนามัยพืชฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๔) ใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๕) ใบรับรองสุขอนามัย ฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๖) ใบแทนใบรับรองสุขอนามัยพืช ฉบับละ ๑๐๐ บาท
- (๗) ใบแทนใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ ฉบับละ ๑๐๐ บาท
- (๘) ใบแทนใบรับรองสุขอนามัยฉบับละ ๑๐๐ บาท

ผู้รับสนองพระราชโองการ

จอมพลถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ คือ โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. ๒๕๙๕ ได้บัญญัติให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการควบคุมและกักพืชได้ต่อเมื่อพืชที่ได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นศัตรูพืชตามที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอาจจะทำให้โรคพืชต่าง ๆ ระบาดแพร่หลายได้ในระหว่างนำพืชนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรก่อนที่จะมีการควบคุมและกักพืชไว้ ไม่บังเกิดผลสมความมุ่งหมายที่จะป้องกันโรคและศัตรูพืชให้มีประสิทธิภาพตามข้อตกลงที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกร่วมอยู่ในอนุสัญญาระหว่างประเทศสมควรถวายการควบคุมและกักพืชให้กว้างขวางออกไปอีก ทั้งการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร ไม่ว่าจะทางบก ทางทะเล หรือทางอากาศ เพื่อให้การป้องกันโรคและศัตรูพืชได้ผลสมตามเจตนา ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. ๒๕๙๕ และตราพระราชบัญญัติกักพืชขึ้นใหม่ใช้บังคับแทน

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒ คือ โดยที่พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและควบคุมการระบาดของศัตรูพืชไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทำให้การควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชไม่เหมาะสมและขาดประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางมาตราเพื่อกำหนดให้มีคณะกรรมการกักพืชขึ้นทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และเพิ่มมาตรการเกี่ยวกับการควบคุม และตรวจสอบการนำเข้าและส่งออกซึ่งพืชและเชื้อพันธุ์พืช การตรวจสอบและควบคุมเชื้อพันธุ์พืช การกำหนดให้มีการจดทะเบียนสถานที่เพาะพืชเพื่อการส่งออก การออกใบรับรองปลอดศัตรูพืชตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและอำนาจในการเปรียบเทียบปรับให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้กำหนดให้แยกค่าป่วยการของพนักงานเจ้าหน้าที่และค่าตรวจสอบศัตรูพืชออกจากค่าธรรมเนียมทั่วไปเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ในกิจการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกับได้ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๑ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกักพืช เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกาศให้พืช ศัตรูพืช และพาหะเป็นสิ่งต้องห้าม และแก้ไขหลักเกณฑ์การนำเข้า หรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้าม สิ่งกัก และสิ่งไม่ต้องห้าม รวมทั้งเพิ่มเติมการควบคุมดูแลพืชที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและอนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ ตลอดจนแก้ไขอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกัน และควบคุมโรคและศัตรูพืชให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมใบรับรองที่กำหนดขึ้นใหม่ จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบกรมประมง
ว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
หรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติที่มีอยู่ให้เหมาะสมรัดกุมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับสภาพการทำงานประมงในปัจจุบัน กรมประมงจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้ออกประกาศตามระเบียบนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๓๖

๓.๒ ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ภัยธรรมชาติ” หมายความว่า ภัยที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย วาตภัย โรคระบาดสัตว์น้ำ เป็นต้น รวมทั้งปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นโดยผิดปกติ ซึ่งเป็นเหตุหรือมีผลกระทบต่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรสัตว์น้ำ หรือผลผลิตสัตว์น้ำของแหล่งน้ำธรรมชาติ และบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรประมง ตลอดจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่เรือประมงหรือชาวประมง และให้หมายความรวมถึงภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นนอกเขตน่านน้ำไทย ซึ่งเป็นเหตุก่อให้เกิดความเสียหายแก่เรือประมงหรือชาวประมงด้วย

“แหล่งน้ำต่างๆ” หมายความว่า แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง บ่อ และแหล่งน้ำอื่นใดบรรดาซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมทั้งบรรดาแหล่งน้ำดังกล่าวที่เกิดจากการบูรณะปรับปรุงเพื่อประโยชน์ด้านการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

“เกษตรกรประมง” หมายความว่า เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทุกชนิด โดยต้องเป็นผู้มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัด

“ชาวประมง” หมายความว่า เจ้าของเรือประมงหรือลูกเรือประมง

จำนวนคิดเป็นมูลค่าเท่ากับมูลค่าของจำนวนพันธุ์สัตว์น้ำที่เหมาะสมในการปล่อยเลี้ยงตามหลักวิชาการและอาหารสัตว์น้ำที่เพียงพอในการเลี้ยงเป็นเวลา ๑ เดือน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินมูลค่าความเสียหายจริง

- ๖.๒ กรณีเป็นเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจะได้รับการช่วยเหลือเป็นพันธุ์สัตว์น้ำหรืออาหารสัตว์น้ำหรือวัสดุอุปกรณ์การเกษตร เช่น หลักซีเมนต์ รั้วไม้ไผ่ อวน เป็นต้น โดยได้รับการช่วยเหลืออย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด หรือตามแต่กรณีอันควร โดยมีจำนวนคิดเป็นมูลค่าเท่ากับมูลค่าของสัตว์น้ำและอาหารสัตว์น้ำ หรือได้รับการช่วยเหลืออย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งสองกรณีโดยมีมูลค่ารวมเท่ากับค่าพันธุ์สัตว์น้ำที่เหมาะสมในการปล่อยตามหลักวิชาการ และอาหารที่เพียงพอในการเลี้ยงเป็นเวลา ๑ เดือน ทั้งนี้ มีมูลค่ารวมไม่เกินมูลค่าความเสียหายจริง
- ๖.๓ กรณีแหล่งน้ำต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งอาหารโปรตีนของราษฎรทั่วไปได้รับความเสียหาย การชดเชยความเสียหายจะกระทำโดยการปล่อยสัตว์น้ำลงในแหล่งน้ำดังกล่าวภายใต้การประเมินความเสียหายทางวิชาการของกรมประมง
- ๖.๔ กรณีเป็นเจ้าของเรือประมงหรือทายาทของเจ้าของเรือประมงที่เรือประมงของตนได้รับความเสียหายให้จ่ายเงินช่วยเหลือโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
- (๑) สำหรับเรือประมงที่มีขนาดความยาวตลอดลำไม่เกิน ๑๐ เมตร จะได้รับการช่วยเหลือ ดังนี้
- (๑.๑) กรณีเรือประมงได้รับความเสียหาย จะได้รับการช่วยเหลือเป็นค่าซ่อมแซมเรือและอุปกรณ์เท่าที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินลำละ ๒๐,๐๐๐ บาท
- (๑.๒) กรณีเรือประมงจมและกู้ขึ้นมาซ่อมแซมให้ใช้งานได้ จะได้รับการช่วยเหลือเป็นค่ากู้เรือเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินลำละ ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าซ่อมแซมเรือประมงและอุปกรณ์เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินลำละ ๒๐,๐๐๐ บาท
- (๒) สำหรับเรือประมงที่มีขนาดความยาวตลอดลำเกินกว่า ๑๐ เมตร จะได้รับเงินช่วยเหลือ ดังนี้
- (๒.๑) กรณีเรือประมงได้รับความเสียหาย จะได้รับเงินช่วยเหลือตามความเป็นจริง แต่ไม่เกินลำละ ๗๐,๐๐๐ บาท
- (๒.๒) กรณีเรือประมงจมและกู้ขึ้นมาซ่อมแซมให้ใช้งานได้ จะได้รับการช่วยเหลือเป็นค่ากู้เรือเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินลำละ ๒๕,๐๐๐ บาท ค่าซ่อมแซมเรือประมงและอุปกรณ์เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินลำละ ๗๐,๐๐๐ บาท
- (๒.๓) กรณีเรือประมงสูญหาย หรือเสียหายหมดจนไม่สามารถซ่อมแซมให้ใช้งานได้ดั้งเดิม จะได้รับเงินช่วยเหลือลำละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
- ๖.๕ การจ่ายเงินช่วยเหลือสำหรับชาวประมง ให้ช่วยเหลือโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
- (๑) เจ้าของเรือประมงหรือลูกเรือประมงตาย หรือสูญหายหาตัวไม่พบทายาทจะได้รับเงินค่าทำศพรายละ ๑๐,๐๐๐ บาท

- (๒) เจ้าของเรือประมงหรือลูกเรือประมงที่บาดเจ็บ จะได้รับเงินช่วยเหลือเป็นค่ารักษาพยาบาลและค่าบำรุงขวัญรายละ ๑,๐๐๐ บาท
- ๖.๖ กรณีเป็นเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำซึ่งได้รับความเสียหายจากโรคระบาดสัตว์น้ำ หลักเกณฑ์การช่วยเหลือให้เป็นไปเช่นเดียวกันกับข้อ ๕.๑ และ ๕.๓
- ข้อ ๗** หลักเกณฑ์การยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือสำหรับเรือประมงให้ปฏิบัติ ดังนี้
- ๗.๑ ให้เจ้าของเรือประมงหรือทายาทเจ้าของเรือประมง ยื่นคำขอต่อประมงจังหวัดในท้องที่ที่ประสบภัยธรรมชาติหรือในท้องที่ที่เจ้าของเรือประมงมีภูมิลำเนา การยื่นขอรับเงินค่ากู้เรือประมงและค่าซ่อมแซมเรือประมง ให้ยื่นคำขอแยกเป็น ๒ ฉบับ และ
- ๗.๒ ให้เจ้าของเรือประมงหรือทายาทของเจ้าของเรือประมงที่ได้รับความเสียหายตามข้อ ๖.๔ ยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือพร้อมเอกสาร ดังนี้
- (๑) สำเนาทะเบียนเรือไทย
  - (๒) สำเนาอาชญาบัตรที่ยังไม่หมดอายุในขณะที่ทำการประมงและประสบภัยธรรมชาติ สำหรับกรณีที่จะต้องมียาอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และ
  - (๓) หนังสือรับรองจากประมงจังหวัดหนึ่งฉบับ และจากสมาคมประมงหรือกลุ่มทำการประมง หรือสมาชิกสหกรณ์ประมงที่เจ้าของเรือประมงเป็นสมาชิก หรือจากกำนันในท้องที่ที่เกิดภัยธรรมชาติ หรือในท้องที่ที่เจ้าของเรือประมงมีภูมิลำเนา หรือจากหัวหน้าส่วนราชการในต่างประเทศสำหรับกรณีประสบภัยธรรมชาตินอกน่านน้ำไทยว่าเป็นเรือประมงที่ประสบภัยธรรมชาติหรือสูญหายในขณะที่ทำการประมงจริงอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่กรณีอีกหนึ่งฉบับ
- ข้อ ๘** หลักเกณฑ์การยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือสำหรับชาวประมงให้ปฏิบัติ ดังนี้
- ๘.๑ กรณีชาวประมงถึงแก่ความตายหรือสูญหาย
- (๑) ให้ทายาทยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือต่อประมงจังหวัดในท้องที่ที่ประสบภัยธรรมชาติหรือในท้องที่ที่ชาวประมงมีภูมิลำเนาอยู่
  - (๒) ให้ทายาทยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือพร้อมกับเอกสาร ดังนี้
- (๒.๑) สำเนาใบมรณบัตร หรือสำเนาบันทนาการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องที่หรือพนักงานสอบสวน หรือหนังสือรับรองจากหัวหน้าส่วนราชการในต่างประเทศอย่างใดอย่างหนึ่ง สำหรับกรณีประสบภัยธรรมชาตินอกเขตน่านน้ำไทยว่าชาวประมงนั้นถึงแก่ความตายหรือสูญหาย
  - (๒.๒) สำเนาทะเบียนบ้านของชาวประมงผู้ถึงแก่ความตายหรือสูญหาย
  - (๒.๓) กรณีเป็นทายาทของเจ้าของเรือประมงให้ยื่นหนังสือรับรองจากกำนันในท้องที่ที่เจ้าของเรือประมงมีภูมิลำเนาว่า เป็นเจ้าของเรือประมงที่ถึงแก่ความตายหรือสูญหาย
  - (๒.๔) กรณีเป็นทายาทของลูกเรือประมง ให้ยื่นหนังสือรับรองจากเจ้าของเรือประมงว่าลูกเรือประมงที่ตาย หรือสูญหายเป็นลูกเรือประมงของตน และได้ประสบภัยธรรมชาติพร้อมกับเรือของตนจริง

เว้นแต่กรณีปรากฏว่าเจ้าของเรือประมงนั้นถึงแก่ความตายหรือสูญหาย ให้อื่นหนังสือรับรองจากกำนัน ในท้องที่ที่ลูกเรือประมงมีภูมิลำเนาอยู่ว่าเป็นลูกเรือประมงที่ถึงแก่ความตายหรือสูญหายจากการที่เรือประมง ประสบภัยธรรมชาติแทน

๘.๒ กรณีชาวประมงบาดเจ็บ

- (๑) ให้ชาวประมงยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือต่อประมงจังหวัดในท้องที่ที่เกิดภัยธรรมชาติ หรือในท้องที่ที่ชาวประมงมีภูมิลำเนา และ
- (๒) ให้ชาวประมงยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือพร้อมเอกสาร ดังนี้
  - (๒.๑) สำเนาทะเบียนบ้านของชาวประมงผู้บาดเจ็บ
  - (๒.๒) กรณีเป็นเจ้าของเรือประมง ให้อื่นหนังสือรับรองจากประมงจังหวัด และกำนันในท้องที่ที่ประสบภัยธรรมชาติหรือในท้องที่ที่เจ้าของเรือประมง มีภูมิลำเนายืนยันว่าเป็นเจ้าของเรือประมงที่ได้รับบาดเจ็บจากการที่ เรือประมงของตนประสบภัยธรรมชาติ
  - (๒.๓) กรณีเป็นลูกเรือประมง ให้อื่นหนังสือรับรองจากเจ้าของเรือประมงว่าเป็น ลูกเรือประมงที่ได้รับบาดเจ็บจากการที่เรือประมงของตนประสบภัย ธรรมชาติ

เว้นแต่กรณีปรากฏว่าเจ้าของเรือประมงนั้นถึงแก่ความตายหรือสูญหายให้อื่นหนังสือรับรองจากกำนัน ในท้องที่ที่ลูกเรือประมงมีภูมิลำเนาอยู่ เป็นลูกเรือประมงที่ได้รับบาดเจ็บจากการที่เรือประมงประสบภัยธรรมชาติแทน

(๒.๔) ใบรับรองแพทย์

(๒.๕) เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการตามระเบียบกรมประมงว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติขึ้นคณะหนึ่ง ตามที่อธิบดีกรมประมงได้แต่งตั้งขึ้นหรือวิธีการอื่นตามที่อธิบดี กรมประมงจะมีคำสั่ง

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๙ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- ๑๐.๑ พิจารณากำหนดค่าความช่วยเหลือจากความเสียหายที่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประสบภัยธรรมชาติหรือเกิดโรคระบาดสัตว์น้ำ
- ๑๐.๒ พิจารณาและตรวจสอบหลักฐานการกู้เรือ การซ่อมเรือ ความเสียหายของเรือ รวมถึง การพิจารณาตรวจสอบหลักฐานที่แสดงว่า เรือจมหรือสูญหาย ตามหลักฐาน การตรวจสอบในระดับจังหวัด
- ๑๐.๓ กำหนดวงเงินให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าของเรือที่ประสบภัยธรรมชาติหรือสูญหาย
- ๑๐.๔ พิจารณาและตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติในกรณี ต่าง ๆ เช่น ค่าซ่อมแซมเรือ ค่าทำศพ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

ข้อ ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้คณะกรรมการกำหนดองค์ประชุมและวิธีดำเนินงานของอนุกรรมการได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๓ การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ ตามระเบียบน้ำให้จ่ายได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตามระเบียบนี้หรือจากอธิบดีกรมประมง

ข้อ ๑๔ การกำหนดราคาพันธุ์สัตว์น้ำ อาหารสัตว์น้ำ วัสดุอุปกรณ์การเกษตร การจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุและที่กรมประมงกำหนด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังและระเบียบที่กรมประมงกำหนด

ข้อ ๑๖ ให้อธิบดีกรมประมงเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ให้ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการประมงเป็นผู้กำกับดูแลและดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๑

ลงชื่อ อำนวยศักดิ์ ประกอบบุญ

(นายอำนวยศักดิ์ ประกอบบุญ)

อธิบดีกรมประมง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การช่วยเหลือประชาชน” หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีพ โดยอาจให้เป็นสิ่งของหรือจ่ายเป็นเงินหรือการจัดบริการสาธารณะ เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนในระดับเขตพื้นที่หรือท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“บุคลากร” หมายความว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ปฏิบัติงาน

“สาธารณภัย” หมายความว่า สาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และให้หมายรวมถึงการช่วยเหลือเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ไร้ที่พึ่ง ด้วย

“โรคติดต่อ” หมายความว่า โรคติดต่อตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคติดต่ออันตราย” หมายความว่า โรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง” หมายความว่า โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคระบาด” หมายความว่า โรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ และโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“ยา” หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

หลักการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๕ การช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้ จะต้องดำเนินการในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลัง และความจำเป็นเหมาะสม

ข้อ ๖ ในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ของตน และต้องดำเนินการช่วยเหลือโดยฉับพลันทันที ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ภายในขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับการให้ความช่วยเหลือเพื่อเยียวยา และฟื้นฟูหลังเกิดภัย การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อต้องเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน

ข้อ ๗ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดสาธารณภัยตามข้อ ๖ ประสานกับส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เอกชน และองค์กรการกุศลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ

ในกรณีการช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอ หรือมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพิ่มเติม ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนให้การช่วยเหลือ

หมวด ๒

คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๘ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น”

(๑) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย	
(ก) นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้รับมอบหมายจากนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด	เป็นประธานกรรมการ
(ข) ท้องถิ่นจังหวัด	เป็นกรรมการ
(ค) ผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย จากผู้ว่าราชการจังหวัดจำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ
(ง) ผู้แทนประชาคมที่นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด คัดเลือกจำนวนไม่เกิน ๓ คน	เป็นกรรมการ
(จ) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้รับมอบหมายจากนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๒) กรณีเทศบาล ประกอบด้วย	
(ก) นายกเทศมนตรี หรือรองนายกเทศมนตรี ที่ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
(ข) ข้าราชการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ที่ท้องถิ่นจังหวัดมอบหมาย	เป็นกรรมการ
(ค) ผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ
(ง) ผู้แทนประชาคมที่นายกรัฐมนตรีคัดเลือก จำนวนไม่เกิน ๓ คน	เป็นกรรมการ
(จ) ปลัดเทศบาล	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานของเทศบาล ที่ได้รับมอบหมาย จากนายกเทศมนตรี จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

(๓) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

(ก) นายองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากนายองค์การบริหารส่วนตำบล	เป็นประธานกรรมการ
(ข) ข้าราชการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ที่ท้องถิ่นจังหวัดมอบหมาย	เป็นกรรมการ
(ค) ผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ
(ง) ผู้แทนประชาคม ที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือก จำนวนไม่เกิน ๓ คน	เป็นกรรมการ
(จ) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ให้นำรายชื่อของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนที่สำรวจโดยหน่วยงานของรัฐและรายชื่อประชาชนที่ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๒ มาใช้ในการพิจารณาช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้
- (๒) ปิดประกาศรายชื่อประชาชนตาม (๑) ที่จะได้รับการช่วยเหลือ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการหมู่บ้าน ชุมชนให้ทราบ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน
- (๓) รายงานผลการพิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป
- (๔) ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นธรรม
- (๕) การปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ การประชุมคณะกรรมการตามข้อ ๗ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๓

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณสุข

ข้อ ๑๑ การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณสุขภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

กรณีสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่าและการก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณโดยให้คำนึงถึงสถานะทางการคลัง

หมวด ๔

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ข้อ ๑๒ การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากกรณีการช่วยเหลือด้านสาธารณสุขฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๙

หมวด ๕

การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ข้อ ๑๓ เมื่อเกิดโรคติดต่อ โรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาด หรือมีเหตุสงสัยว่าได้เกิดโรคดังกล่าวในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรคนั้น หรือสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับผู้ที่มีภาวะเสี่ยง รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ การช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐและเอกชน ให้เกิดการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ

ข้อ ๑๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดโรคหรือมีเหตุสงสัยได้ว่าเกิดโรคตามข้อ ๑๓ ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรค โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

กรณีมีหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุมหรือไม่สามารถ
รับการระบาดของโรคติดต่อได้ จะส่งผลทำให้เกิดการแพร่ระบาด ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชน
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ การป้องกันและควบคุมโรคได้

ข้อ ๑๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการป้องกันและควบคุม
โรคติดต่อ ดังนี้

ยา เวชภัณฑ์ และวัสดุที่ใช้ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ เช่น ถุงมือยางหรือหน้ากากปิดปากหรือปิดจมูก
รองเท้ายางหุ้มส้นสูงได้เข้า (รองเท้าบูต) หรือเสื้อกันฝน

เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม
และประหยัด

หมวด ๖

หลักเกณฑ์การช่วยเหลือ

ข้อ ๑๖ การช่วยเหลือประชาชน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ดังต่อไปนี้
การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่าย
งบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยอนุโลม

การช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่าย
งบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยอนุโลม

การช่วยเหลือประชาชนด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่าย
งบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข โดยอนุโลม

หมวด ๗

การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๑๗ การช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการแสดงสาระสำคัญของ
ของกิจกรรมที่ต้องดำเนินการและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และตั้งจ่ายในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามประเภทของรายจ่าย ทั้งนี้ ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็น
ที่จะต้องตั้งงบประมาณดังกล่าวไว้ในคำชี้แจงประกอบงบประมาณรายจ่ายด้วย

ข้อ ๑๘ กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง
ประเภทเงินสำรองจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยโครงการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผน
พัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๑๙ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดให้มี ศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เป็นสถานที่กลางเพื่อเป็น ศูนย์รวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชน การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับวิธีการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการบริหารงานของสถานที่กลางดังกล่าวให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่เป็นที่ตั้งของสถานที่กลางดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๒๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้จ่ายงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือตามข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ไประยะหนึ่งแล้วและคาดการณ์ได้ว่า หากจะใช้งบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินในการบริหารหรือการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรายงานต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป

ข้อ ๒๑ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน โดยให้ติดประกาศ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการหมู่บ้านและชุมชน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้ช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย หรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณีก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นรายจ่ายที่จ่ายได้ตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๓ สำหรับการเบิกค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับและยัง ดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์นั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อнуพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ครอบคลุมสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” ในข้อ ๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การส่งเสริมหรือช่วยเหลือบุคคลให้สามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขในสังคม หรือการส่งเสริมพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น หรือผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เกษตรกร” และคำว่า “เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย” ระหว่างบทนิยามคำว่า “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” กับบทนิยามคำว่า “โรคติดต่อ” ในข้อ ๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพ ปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำและทำนาเกลือ ที่มีรายชื่อเป็นเกษตรกรรายย่อย และได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร หรือสมาชิกในครัวเรือนของผู้ที่อยู่ในทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร หรือเป็นผู้มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ของกรมปศุสัตว์ หรือทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของกรมประมง

“เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย” หมายความว่า เกษตรกรผู้อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ มีชีวิตอย่างยากลำบาก ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชน ได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้เสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนให้การช่วยเหลือ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

- (๑) กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย ให้รายงานอำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณานำเงินอุดหนุนราชการ เพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- (๒) กรณีมิได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย ในการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการพิจารณา ให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความใน (ค) ของ (๒) ของข้อ ๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ค) ผู้แทนส่วนราชการ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีคณะกรรมการของเทศบาลนคร หรือเทศบาลเมือง และนายอำเภอ ในกรณีคณะกรรมการของเทศบาลตำบล จำนวน ไม่เกิน ๒ คน

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความใน (ก) ของ (๓) ของข้อ ๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ก) นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล หรือรองนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับมอบหมายจาก นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของข้อ ๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ให้นำรายชื่อของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนที่สำรวจโดยหน่วยงานของรัฐและรายชื่อประชาชนที่ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๒ และสถานที่กลาง ตามข้อ ๑๙ มาใช้ในการพิจารณาช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้

ปิดประกาศรายชื่อประชาชนตาม (๑) ที่จะได้รับความช่วยเหลือ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่กลาง และที่ทำการหมู่บ้าน ชุมชนให้ทราบ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากกรณีการช่วยเหลือด้านสาธารณสุขภัยฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๙

ในกรณีเกิดอัคคีภัยที่ไม่เข้าข่ายภัยพิบัติ ในการช่วยเหลือประชาชน ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการตามระเบียบนี้ที่จะพิจารณาการให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็น เหมาะสม ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด”

ข้อ ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๔/๑ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยและข้อ ๑๒/๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๔/๑

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย

ข้อ ๑๒/๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยที่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ ในเรื่องดังต่อไปนี้”

- (ก) จัดหาหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- (ข) การสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปรับปรุงแหล่งน้ำ
- (ค) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนด้านการเกษตร
- (ง) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย นอกจากกรณีการช่วยเหลือด้านสาธารณสุขภัยฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย และประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๙ พิจารณา”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) การช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดหรือหลักเกณฑ์ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยอนุโลม”

ข้อ ๑๓ ให้เพิ่มความดังต่อไปนี้เป็น (๔) ของข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

“(๔) การช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยอนุโลม”

ข้อ ๑๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้จ่ายงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือตามข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๒/๑ และข้อ ๑๓ ไประยะหนึ่งแล้วและคาดการณ์ได้ว่า หากจะใช้งบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป อาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินการคลังในการบริหารหรือการจัดการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป”

ข้อ ๑๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๑ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยให้ติดประกาศ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่กลาง และที่ทำการหมู่บ้านและชุมชน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บทที่ ๒

นโยบาย ยุทธศาสตร์

และโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ ปรับตัว ฟื้นเร็วตัวอย่างยั่งยืน (Resilience)” โดยมีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เป็นองค์กรหลักเชิงนโยบายตามพระราชบัญญัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยมีการบริหารจัดการสาธารณภัยภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยได้นำกรอบแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย นโยบายและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับสากล กรอบการดำเนินงานเช่นใดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ วาระพัฒนาเมืองใหม่ ความตกลงปารีส ทิศทางและนโยบายการพัฒนาประเทศไทยมากำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ดังนี้

นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

๑. มุ่งเน้นให้มีการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยการสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วน ของสังคมไทยเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อนำไปสู่การประเมินความเสี่ยงและการใช้ข้อมูลความเสี่ยงประกอบการวางแผน การลงทุน และการตัดสินใจ ตามแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
๒. บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนโดยยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินของประเทศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการทุกระดับ พร้อมทั้งการบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ท่วงถึง และทันต่อเหตุการณ์
๓. สร้างระบบการฟื้นฟูให้มีความยั่งยืนโดยเร่งรัดให้มีการซ่อมสร้างและฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็วหรือดีกว่าเดิม และปลอดภัยกว่าเดิม เพื่อนำไปสู่การลดความเสี่ยงเดิมและป้องกันความเสี่ยงใหม่
๔. สร้างการเป็นหุ้นส่วนในด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ให้ครอบคลุมทุกมิติ
๕. สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ

ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เพื่อยกระดับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล สร้างการรู้เท่าทันภัย และภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากสาธารณภัย โดยการวิเคราะห์และการบริหารจัดการปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ ด้านต่าง ๆ ให้สามารถลดความล่อแหลม ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ เป็นการเผชิญเหตุและบรรเทาทุกข์ในเบื้องต้น โดยการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนการกำหนดเครื่องมือและแนวทางปฏิบัติให้มีมาตรฐานเป็นเอกภาพ และมีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อลดความสูญเสียและผลกระทบให้น้อยที่สุด ซึ่งคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

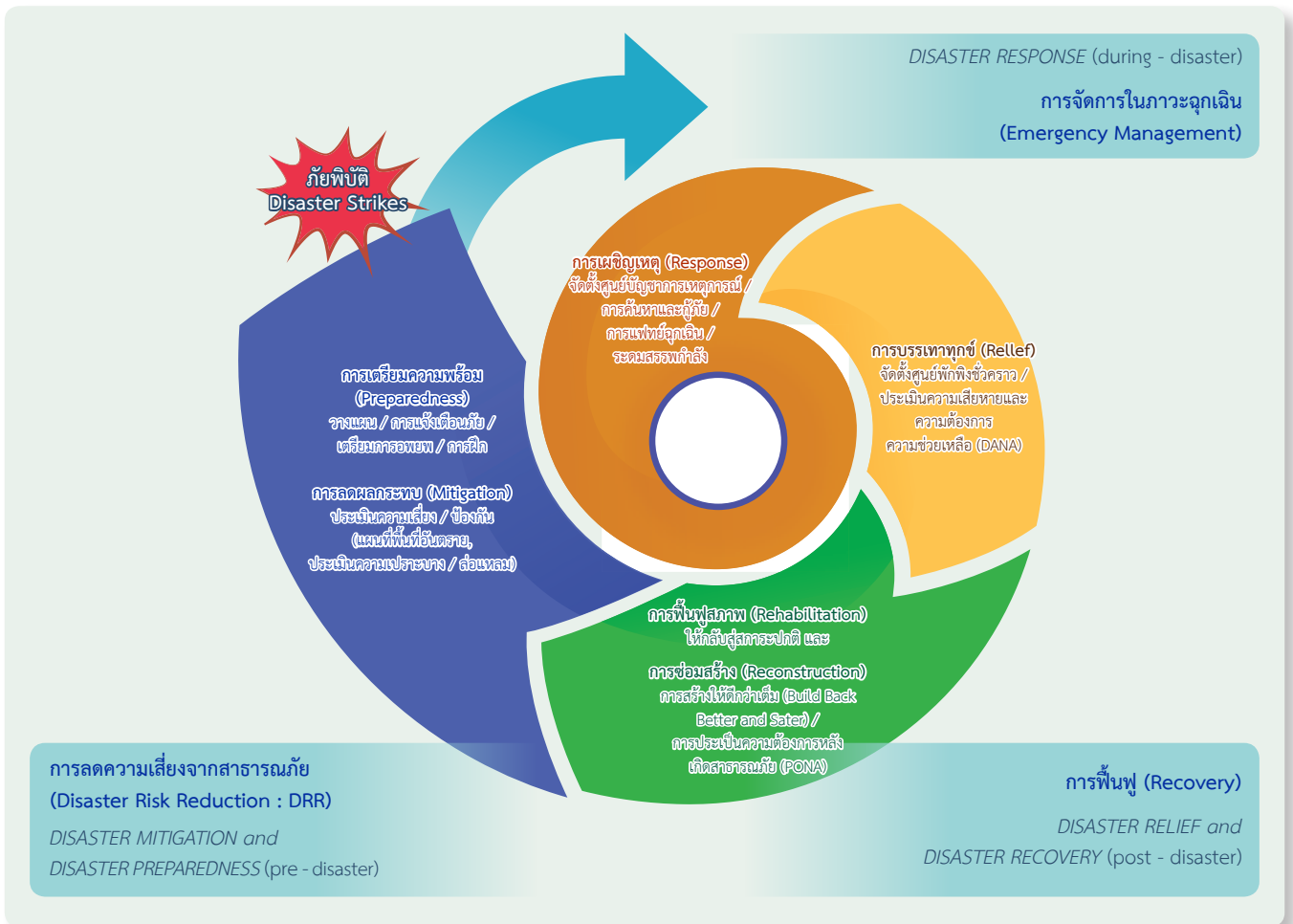
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน เป็นการดำเนินการภายหลังจากสาธารณภัยได้บรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อดำเนินการปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติหรือฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยให้เป็นประเทศแกนนำในการจัดการสาธารณภัยที่มีมาตรฐานตามหลักสากล โดยการสร้างความเป็นหุ้นส่วนและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการสาธารณภัย เพื่อพร้อมให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณภัย เป็นการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพบนฐานการบูรณาการด้านข้อมูล องค์ความรู้ ภูมิปัญญา เทคโนโลยี การลงทุน บุคลากร องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา วิจัย และนวัตกรรมด้านสาธารณภัย

วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจร เพื่อรับมือกับภัยซึ่งมีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น โดยอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม และไม่จำเป็นต้องเป็นลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non Linear) จึงต้องมีการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย จึงเป็นการจัดการสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการดำเนินการในแต่ละห้วงเวลา การเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Over lap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ ๒-๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน (Resilience)

**กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
ระดับนโยบาย**

(๑) **คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)** มีหน้าที่กำหนดนโยบาย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงาน ของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) **คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)** มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัย ของประเทศและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐโดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๓) **คณะกรรมการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (กภช.)** มีหน้าที่เสนอ และจัดทำมาตรการ แนวทาง นโยบาย แผนการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ แผนงานและโครงการในการบริหารระบบการ เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจ หน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ระดับปฏิบัติ

กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับปฏิบัติเป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกและการประสาน การปฏิบัติของหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยภายใต้แนวคิด “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center : EOC)” โดยเรียกชื่อว่า กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ /กองอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ มีหน้าที่ในการจัดการความเสี่ยง จากสาธารณภัยด้วยการบังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ และประสานการปฏิบัติระหว่างภาคส่วนตั้งแต่ภาวะ ปกติจนถึงเมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัย โดยจะต้องมีการกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และมอบหมาย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ และต้องมีการจัดทำแนวปฏิบัติหรือคู่มือการปฏิบัติงานตามขั้นตอนในแต่ละ ระดับการปฏิบัติการ (Level of Activation) รวมทั้ง ต้องจัดให้มีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) สำหรับการ ปฏิบัติงาน โดยเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นกลไกดังกล่าวจะปรับเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน โดยการ จัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์” ขึ้น

(๑) **กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)** ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแลและประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนวยความสะดวก ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณี การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรง อย่างยิ่ง (ระดับ ๔) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ควบคุมสั่งการ และบัญชาการ

(๒) **กองอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปก.ก.)** ทำหน้าที่ประสานงาน บูรณาการข้อมูล และการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของสรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ การเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบในภาวะปกติ และในภาวะใกล้เกิดภัย ทำหน้าที่เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยพร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือ นายกรัฐมนตรีตามระดับการจัดการสาธารณภัยเพื่อตัดสินใจในการรับมือ โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเป็นผู้อำนวยความสะดวกกลาง

(๓) **กองอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปก.จ.)** ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก สนับสนุน และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการ จังหวัด /ผู้อำนวยความสะดวกจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการ

(๔) **กองอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปก.กทม.)** ทำหน้าที่ อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน ประสานการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และ จัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วย เผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติตามหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๕) **กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปก.สนข.)** ทำหน้าที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ร่วม ปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต

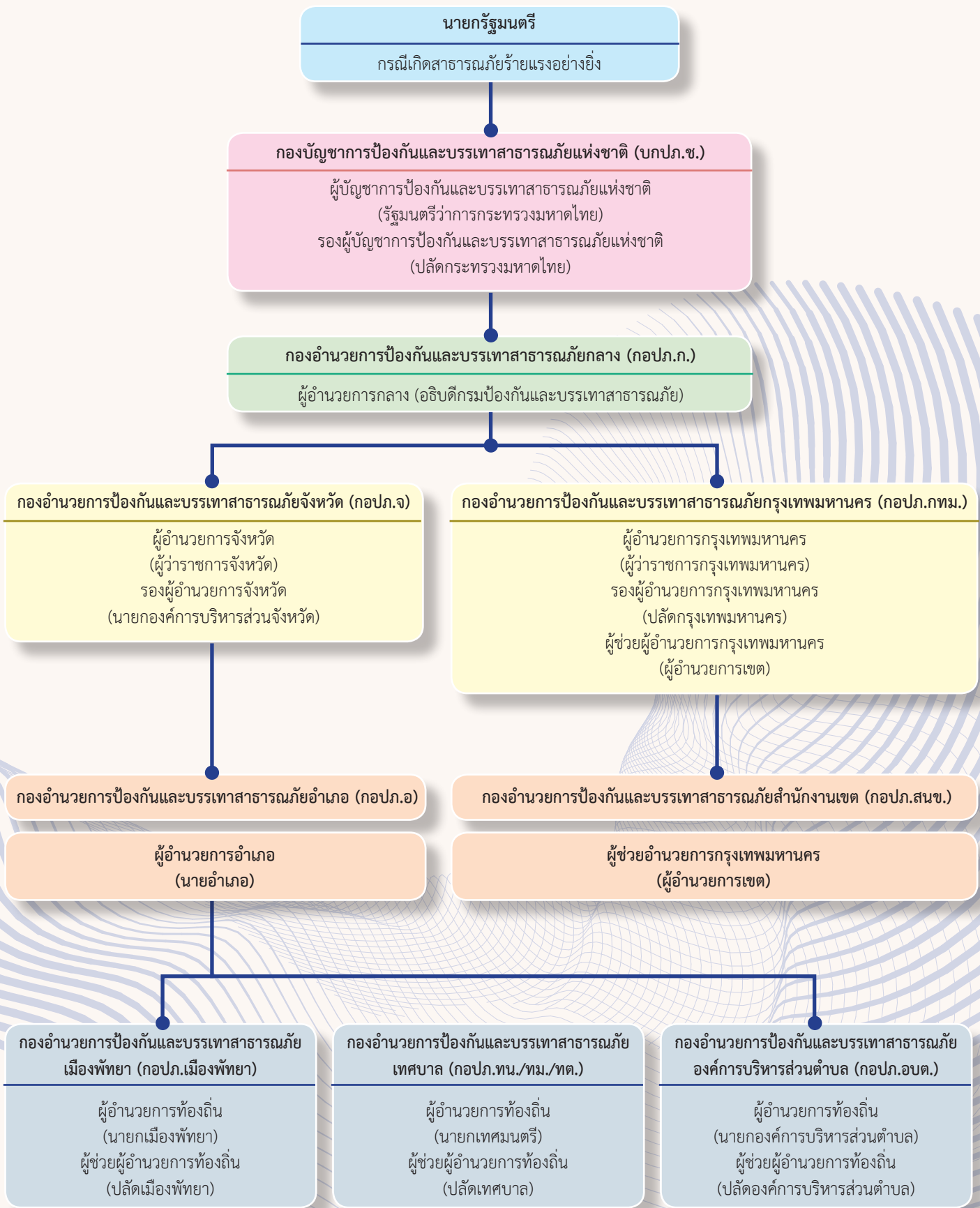
(๖) **กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปก.อ.)** ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย และปฏิบัติงานตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด มอบหมาย โดยมีนายอำเภอ/ผู้อำนวยการอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ

(๗) **กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา (กอปก.เมืองพัทยา)** ทำหน้าที่ อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เฝ้าระวังเหตุและแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเมืองพัทยา ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการ จังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้ง สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเมืองพัทยา/ ผู้อำนวยการ เมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการ

(๘) **กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปก.ทน./ทม./ทต.)** ทำหน้าที่ อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เฝ้าระวังเหตุและแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลให้สอดคล้องกับแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการ จังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้ง สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเทศมนตรี/ ผู้อำนวยการเทศบาล เป็นผู้อำนวยการ

(๙) **กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (กอปก.อบต.)** ทำหน้าที่ อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เฝ้าระวังเหตุและแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับแผนการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือ ผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล/ผู้อำนวยการองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยการ

แผนภาพที่ 2-2 กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณสุข

ระดับการจัดการสาธารณสุขแบ่งเป็น ๔ ระดับ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อนหรือความสามารถในการจัดการสาธารณสุข ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก ดังนี้

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	ผู้รับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑	สาธารณสุขขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุมและสั่งการ	เกษตรอำเภอ ปศุสัตว์อำเภอ ประมงอำเภอ
๒	สาธารณสุขขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุม สั่งการและบัญชาการ	ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด / หัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด
๓	สาธารณสุขขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและบัญชาการ	ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงฯ / หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงฯ
๔	สาธารณสุขขนาดใหญ่ อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน เป็นการปฏิบัติการเผชิญเหตุเพื่อบรรเทาความรุนแรงของสาธารณสุข รวมทั้งการรักษาชีวิต สร้างความมั่นใจ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระเบียบของเจ้าหน้าที่ และประชาชน โดยให้ยึดถือว่าการรักษาชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็นเรื่องเร่งด่วนลำดับแรก ที่จะต้องเร่งเข้าระงับเหตุ และให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ การจัดการในภาวะฉุกเฉินต้องให้ความสำคัญกับมาตรฐาน เอกภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า โดยการจัดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติ ระบบการจัดการทรัพยากร และแบ่งมอบภารกิจความรับผิดชอบตามความเหมาะสม ทรัพยากร ทรัพยากร สภาพแวดล้อม และสังคมให้มีผลกระทบน้อยที่สุด ดังนั้น ในภาวะปกติจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมไว้เพื่อให้สามารถเผชิญกับเหตุสาธารณสุขที่เกิดขึ้นได้ โดยมีการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (EOC) ทำหน้าที่เป็นกลไกที่เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Centre : EOC) เพื่อให้การวิเคราะห์ ประเมิน ประสานงาน และปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ในภาวะฉุกเฉินมีความเป็นเอกภาพ โดยมีองค์ประกอบและโครงสร้างภายในองค์กรที่จำเป็นเหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจระดับการจัดการสาธารณสุขของประเทศในแต่ละระดับ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว มีความยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ ๒-๓ การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (EOC)

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ ๑) และการจัดการสาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ ๒) ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางรับผิดชอบอำนวยการ ประสาน การปฏิบัติ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนการสั่งการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ รวมทั้งติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ รายงาน และเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรี เพื่อตัดสินใจยกระดับเป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

ในกรณีเมื่อมีการยกระดับเป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) ซึ่งสถานการณ์มีความรุนแรงมากครอบคลุมในพื้นที่กว้างขวางหลายอำเภอหรือหลายจังหวัด และอาจใช้เวลาในการเผชิญเหตุที่ยาวนานกว่าปกติให้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พิจารณาจัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) และแต่งตั้งผู้กำกับควบคุมพื้นที่ (Area Commander) เพื่อช่วยเหลือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติในการบังคับบัญชาและสั่งการในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งควบคุม และกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด (ศบก.จ. (ส่วนหน้า)) มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า)

การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย/ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๑. การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย กรณีเกิดสาธารณภัยตามนิยามของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งปรากฏชัดเป็นที่ทราบโดยทั่วไปในเขตพื้นที่นั้น ให้มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยทันที หรือในกรณีเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ดังกล่าวตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และใช้เป็นหลักฐานยืนยันถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อให้ส่วนราชการหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็สามารถออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้

ระดับ	การจัดการ	ผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ว่าราชการจังหวัด / ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด / ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่อำเภอ (ชื่ออำเภอ) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจประกาศเขตพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องระบุรายละเอียดรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น ดังนี้ (๑) ระบุประเภทสาธารณภัย (๒) สาเหตุการเกิดสาธารณภัย (๓) ช่วงเวลาที่เกิดสาธารณภัย (๔) พื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย (๕) ผลกระทบต่อสาธารณชนและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ กำหนดให้มีการออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้ตามดุลยพินิจ เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้ประสบภัยอาจขอให้มีหนังสือรับรองพื้นที่ประสบภัย ทั้งที่เป็นบุคคล และนิติบุคคลได้ โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนดรูปแบบ แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และหนังสือรับรองผู้ประสบภัยประเภทบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนำเงินอุดหนุนราชการมาใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเป็นกรณีเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม เมื่อเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในท้องที่หนึ่งท้องที่ใด โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ใด ซึ่งการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ถือปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนี้

พื้นที่	ผู้มีอำนาจ
กรุงเทพมหานคร	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัด	ผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) หากไม่สามารถประชุม ก.ช.ภ.จ. ได้ทันท่วงที และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ก็ให้มีอำนาจพิจารณาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปก่อนได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ช.ภ.จ.

การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินต้องกำหนดพื้นที่และระยะเวลาของการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัตินั้นด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด

การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรในภาพรวมของประเทศอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ระดับนโยบาย

● คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หัวหน้าส่วนราชการทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและ

สหกรณ์ เป็นกรรมการ

- ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร พัฒนาระบบการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ พิจารณาให้ความเห็นชอบ และบูรณาการแผนงาน/โครงการ งบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอำนาจการ กำกับ ติดตามการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

● คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน
- รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธาน
- หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงาน

ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการ

- ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
- หัวหน้ากลุ่มป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ สป.กษ. เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย มาตรการและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร วางแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง รวมถึงแผนอื่น ๆ ที่สนับสนุนให้การบริหารจัดการปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงพิจารณาถ่วงดุล บูรณาการ แผนงาน/โครงการ และงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งกำกับ ติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานตามแผนการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และเหมาะสมต่อสถานการณ์

● ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์
- ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์
- เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการศูนย์
- ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. เป็นกรรมการและเลขานุการศูนย์
- หัวหน้ากลุ่มป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ.

เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการศูนย์

โดยมีหน้าที่จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร และทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย ตลอดจนติดตาม เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ

● ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด

- เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรฯ เป็นกรรมการศูนย์
- หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

เป็นกรรมการและเลขานุการศูนย์

โดยมีหน้าที่จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ติดตามสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย รวมทั้งติดตาม เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และรวบรวมข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือขณะเกิดภัย แล้วรายงานสถานการณ์และผลการให้ความช่วยเหลือต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ และศูนย์ฯ ส่วนกลางทราบ

คณะกรรมการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (รณ.กษ. เป็นประธาน)

- กำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทาง
- พิจารณาให้ความเห็นชอบ บูรณาการแผนงาน/โครงการ
งบประมาณ ในการป้องกันและแก้ไขภัยพิบัติด้านการเกษตร
- พัฒนาระบบบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร
- อำนวยความสะดวกป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
และการช่วยเหลือเกษตรกร

คณะกรรมการ

วางแผน และติดตามการป้องกันแก้ไขปัญหาภัย พิบัติด้านการเกษตร (ปลัด กษ. เป็นประธาน)

- เสนอแผนนโยบาย มาตรการ และแนวทาง
- วางแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร แผนการ
เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง รวมถึงแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- พิจารณากลับกรอง บูรณาการ แผนงาน/โครงการ และงบประมาณ
- กำกับ ติดตาม เฝ้าระวังการดำเนินงานตามแผน
- พิจารณารับปรับปรุงหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อกำหนดในการช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รองปลัด กษ. เป็น ผอ.ศูนย์ฯ)

- ประเมินสถานการณ์ / แจ้งเตือนภัย
- เฝ้าระวังช่วยเหลือ
- รายงานสรุปข้อมูลความเสียหาย / ผลการช่วยเหลือ

หน่วยงานระดับกรม

กรมการข้าว กรมชลประทาน กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน
กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์
กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การสะพานปลา
องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

มอบหมาย/ส่งการ   รายงาน

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด (กษ.จ. เป็น ผอ.ศูนย์ฯ)

- ประชาสัมพันธ์ / แจ้งเตือนภัยในพื้นที่
- รายงานสถานการณ์ / ข้อมูลความเสียหายผลการช่วยเหลือ
- เฝ้าระวังช่วยเหลือระดับจังหวัด

หน่วยงานระดับจังหวัด

โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร ศูนย์วิจัยข้าว / ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด
การยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
สำนักงานพาณิชย์จังหวัด

บทที่ ๓

แนวทางปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

ภัยพิบัติด้านการเกษตร ได้แก่ อุทกภัย ภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง วาตภัย อัคคีภัย ภัยหนาว และภัยจากการระบาด เช่น โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดพืช โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช การระบาดของสัตว์ศัตรูพืช หรือภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ หรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยดำเนินการตามโดยได้นำหลักการ “Smart DRM for ms : SEP – SDGs - SEDRR” คือ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบอัจฉริยะ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เพื่อลดความเสี่ยงเดิมและป้องกันความเสี่ยงใหม่ (Sendai Framework on Disaster Risk Reduction : SEDRR) มาเป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) ตั้งแต่กิจกรรมการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งในบางกิจกรรมการดำเนินการในแต่ละช่วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) ขณะที่บางกิจกรรมอาจเป็นการดำเนินการเฉพาะของการเกิดภัยในหัวนั้น ๆ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการของแต่ละกิจกรรมขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ซึ่งวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยถูกมองในมุมมองของทั้งกรอบแนวคิดในการดำเนินการ/การปฏิบัติ (Discipline) และมุมมองของกิจกรรมหรือวิธีปฏิบัติ (Activities and Procedures)

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัย ทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง การขุดลอกคูคลอง/ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย ฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย เป็นต้น

การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ เพิ่มขีดความสามารถ และทักษะต่าง ๆ พร้อมที่จะรับมือกับสาธารณภัย รวมถึงการส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การเตรียมการอพยพและจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การพัฒนาคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร รวมทั้งแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ระยะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร **การบรรเทาทุกข์ (Relief)** ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ ประสพภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

ระยะหลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. **ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร และทบทวนแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ รวมทั้งติดตาม วิเคราะห์ สถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย ตลอดจนติดตาม เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตร ของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และถูกต้องเหมาะสมต่อสถานการณ์ รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ

๒. **ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด** จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งติดตาม สถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสมต่อ สถานการณ์ และประสานงานกับหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทา ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

๓. **กรมชลประทาน** ดำเนินการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ วางแผน จัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน วางแผนป้องกันน้ำท่วม/น้ำแล้ง กำหนดมาตรการควบคุมการ ใช้น้ำของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

๔. **กรมประมง** จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยเกษตรกร ให้คำแนะนำด้านวิชาการวางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล รวมถึงการป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์น้ำ การติดตามสถานการณ์ รายงานความเสียหาย และให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ

๕. **กรมปศุสัตว์** จัดทำทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ ดูแลสุขภาพสัตว์ วางแผนอพยพสัตว์และประสานจัดหาแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ในฤดูแล้ง การเตรียมเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์เพื่อสนับสนุนในกรณีที่ขาดแคลน ติดตามสถานการณ์ รายงานความเสียหาย และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

๖. **กรมพัฒนาที่ดิน** จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม รวมถึงได้จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร

๗. **กรมวิชาการเกษตร** ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในการดูแลพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องเหมาะสม และได้จัดเตรียมสำรองพันธุ์พืช รวมถึงจัดชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วเพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม และจัดฝึกอบรมอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกรผู้ประสบภัย

๘. **กรมส่งเสริมการเกษตร** จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืช ติดตามสถานการณ์ เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร และให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งดำเนินการสำรวจความเสียหาย และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร

๙. **กรมการข้าว** ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวเพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา วางแผนการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีและจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม

๑๐. **กรมส่งเสริมสหกรณ์** จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตร ทรัพย์สินหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน รวมทั้งฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย

๑๒. **กรมฝนหลวงและการบินเกษตร** จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค เพื่อดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวงตามแผนปฏิบัติการ หรือตามคำร้องขอของเกษตรกร

๑๓. **สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม** ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลอง ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ รวมถึงสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำและให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตปฏิรูปที่ดินฯ

๑๔. **กรมหม่อนไหม** ติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรหม่อนไหม ที่ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร รวมทั้งจัดให้มีการสำรองพันธุ์หม่อน ไข่มุขพันธุ์ดีให้กับเกษตรกรและส่งเสริม แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์หม่อนที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม

๑๕. **สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร** วิเคราะห์สถานการณ์ พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ

การป้องกันและการเตรียมการ

ด้านพืช

ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ติดตามและเฝ้าระวังสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา เช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่าง ประเมินสถานการณ์ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ

(๒) เตรียมการป้องกันด้านศัตรูพืช โดยให้คำแนะนำในการป้องกันและกำจัด เช่น พันธุ์ต้านทานและอัตรากาใช้ที่เหมาะสม อัตรากาใช้ปุ๋ย การใช้สารป้องกันและกำจัด การสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับคำแนะนำในการดูแลรักษาพืชที่ปลูกแล้ว ซึ่งจะกระทบกับภัยธรรมชาติ มิให้เกิดความเสียหาย ดังนี้

อุทกภัย

- ทำคันดินรอบสวน ให้มีความสูงและความแข็งแรง สามารถป้องกันและต้านทานน้ำจากภายนอกที่อาจท่วมล้นเข้าสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เตรียมเครื่องสูบน้ำ เพื่อสูบน้ำออกจากสวนไม้ผลได้ตลอดเวลา
- ทำทางระบายน้ำ เพื่อเตรียมระบายน้ำออกจากสวนไม้ผลไว้หลาย ๆ ทาง เพื่อป้องกันการท่วมขัง
- ตัดแต่งกิ่งค้ำยันต้นไม้ผล เพื่อป้องกันการโค่นล้ม กรณีที่ต้นไม้ผลอยู่ใกล้ทางน้ำไหล ซึ่งดินอาจถูกกัดเซาะ

ภัยแล้ง

- ตัดแต่งกิ่งที่ไม่จำเป็นและกิ่งที่ไม่ให้ผลผลิตออกก่อนเข้าฤดูแล้ง เพื่อให้ทรงพุ่มไม้ผลโปร่ง ลดการคายน้ำ
- ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก แล้วคลุมโคนต้นไม้ผลในบริเวณทรงพุ่มด้วยหญ้าแห้งหรือเศษใบไม้หนาประมาณ ๑๐ ถึง ๑๕ ซม. เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของดินบริเวณทรงพุ่มให้อยู่ได้นาน
- จัดทำระบบน้ำในสวนไม้ผลหรือเตรียมจัดหาน้ำสำรองไว้ให้เพียงพอ เพื่อใช้ในฤดูแล้ง เช่น ขุดบ่อ
- ใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยให้น้ำไม้ผลในปริมาณที่พอดีกับความต้องการของไม้ผล จะช่วยให้ไม้ผลเจริญเติบโตผ่านแล้งไปด้วยดี ผลผลิตไม่ร่วงและผลสามารถพัฒนาคุณภาพได้
- กรณีไม่มีระบบน้ำหรือน้ำสำรอง หากสังเกตเห็นต้นไม้ผลใบเหี่ยวเฉา ควรหาซื้อน้ำมารดทันทีอย่างน้อย ๗ - ๑๐ วันต่อครั้ง

อัคคีภัย

ควรกำจัดวัชพืชภายในบริเวณสวนไม้ผลให้เตียนทันทีหลังจากสิ้นฤดูฝน เก็บเศษหญ้าแห้ง กิ่งไม้แห้ง และใบไม้แห้งออกจากแปลงปลูก เอาไปคลุมดินรอบโคนต้นไม้บริเวณทรงพุ่มไม้ผล ทำแนวกันไฟรอบพื้นที่สวน โดยตัดถนนรอบแปลงกว้าง ๕-๖ เมตร และเตรียมน้ำ ทราบ และอุปกรณ์ดับไฟไว้ให้พร้อม รวมทั้งฝึกซ้อมคนงานประจำสวนในการดับไฟ

วาตภัย

- ปลูกต้นไม้บังลม (Wind Break) เพื่อลดความรุนแรงของลมก่อนที่จะถึงสวนไม้ผล
- ตัดแต่งกิ่งที่แน่นทึบ กิ่งที่ไม่ให้ผลผลิตออก เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง ไม้ต้านทานลม ส่วนต้นไม้ผลที่มีอายุมาก และมีลำต้นสูง ๆ อาจตัดทอนส่วนยอดให้ต่ำลง เพื่อป้องกันการโค่นล้ม
- ใช้เชือกโยงกิ่ง โยงต้น เพื่อป้องกันกิ่งฉีกหัก รวมทั้งพวงและรับน้ำหนักผลบนกิ่ง ไม่ให้ร่วงหล่นหรือฉีกหักง่ายด้วย
- ใช้ไม้ค้ำกิ่ง ค้ำต้น เพื่อช่วยพยุงต้นไม้ไม่ให้โค่นได้ง่าย

- ทอยยเก็บไม้ผลที่แก่ออกไปบ่มหรือจำหน่ายก่อน เพื่อลดความเสียหายที่อาจจะได้รับ และผลไม้อาจบางชนิดที่อ่อน ไม่สมบูรณ์ รูปทรงไม่ปกติ หรือมีขนาดเล็ก อาจเก็บไปจำหน่ายก่อนได้ เพื่อลดน้ำหนักบนกิ่งและต้นให้ลดลง

ศัตรูพืช

- จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช เพื่อใช้ในการเตือนการระบาดและการควบคุมศัตรูพืช
- ถ่ายทอดความรู้การจัดการศัตรูพืชทุกขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมดิน จนถึงการจัดการหลังเก็บเกี่ยว
- นำข้อมูลแต่ละสัปดาห์มาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เขต และกรมฯ
- นำข้อมูลที่ไ้จากการสำรวจมาจัดทำรายงานชนิดศัตรูพืช

กรมวิชาการเกษตร โดย สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช เตรียมการด้านโรคระบาดพืช ศัตรูพืช ดังนี้

- (๑) กำหนดมาตรการป้องกันและเตือนภัยล่วงหน้า
- (๒) สำรวจโรค แมลงศัตรูพืช รวมถึงสภาพนิเวศน์ทั่วไป ส่งรายงานไปยังสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

กรมวิชาการเกษตร (เก็บข้อมูลทุกวัน)

(๓) วิเคราะห์ข้อมูล แหล่งของโรคและศัตรูพืช การเคลื่อนย้าย ประชาสัมพันธ์ หากปริมาณของศัตรูพืชมากและไม่พบศัตรูธรรมชาติ ให้เกษตรกรลงสำรวจแปลงของตนในพื้นที่เสี่ยงภัย แนะนำสารฆ่าแมลงที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

- (๔) ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืชแก่เกษตรกรและสื่อมวลชน
- (๕) เก็บตัวอย่างศัตรูพืชในแหล่งระบาดและจำแนกชนิดศัตรูพืช
- (๖) ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ติดตามสถานการณ์ระบาด
- (๗) ให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดที่เหมาะสมหรือฝึกอบรม

กรมการข้าว วางแผนการเฝ้าระวังศัตรูข้าวและภัยธรรมชาติ รวมทั้งสำรวจเมล็ดพันธุ์ข้าวและจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้รองรับกับสถานการณ์ภัยที่เกิดขึ้น การจัดระบบการปลูกข้าว

ด้านปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดเตรียมบุคลากร กำหนดผู้รับผิดชอบ ในส่วนกลาง สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์แนะนำเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของราชการและเตรียมป้องกันดำเนินการจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจ กำหนดบุคลากร ชี้แจง อบรม มอบหมายหน้าที่ตามภารกิจ รวมถึงการจำลองสถานการณ์เพื่อทดสอบความพร้อมรวมถึงระบบสื่อสารของหน่วยงาน

(๒) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์และยานพาหนะสำหรับดำเนินงานเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อเกิดภัย โดยกำหนดให้มีบัญชีควบคุม สถานที่จัดเก็บ ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจนในการปฏิบัติงานในพื้นที่

(๓) การจัดทำฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ข้อมูลประชากรสัตว์ แปลงหญ้า พื้นที่เสี่ยงภัย ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การเลี้ยงสัตว์ วางแผนการอพยพสัตว์ เตรียมแหล่งเก็บกักน้ำสำรองเพื่อการเลี้ยงสัตว์และการจัดเตรียมเสบียงสัตว์ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์/สถานีวิจัยอาหารสัตว์ทั่วประเทศ โดยมีศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ สถานีทดสอบพันธุ์สัตว์ ด้านกักกันสัตว์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ประจำเขต และหน่วยงานที่สังกัดกรมปศุสัตว์ทั่วประเทศ ที่อยู่ใกล้กับจุดที่เกิดภัยพิบัติเข้าร่วมช่วยเหลือและสนับสนุนเป็นเบื้องต้นก่อน

(๔) การเฝ้าระวังการเกิดโรค การเฝ้าระวังเชิงรุก (active surveillance) การเฝ้าระวังทาง ชีววิทยา การตรวจเยี่ยมฟาร์ม (visiting) การเฝ้าระวังเชิงรับ (passive surveillance) การตรวจสอบรายงานภาวะโรค การรับทราบการแจ้งข่าวการเกิดโรค

ด้านประมง กรมประมงและสำนักงานประมงจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ทราบถึงช่วงระยะเวลา หรือภาวะภัยที่จะมาถึง เพื่อสามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์ หาวิธีการป้องกัน แก้ไขหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้มากที่สุด โดยดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แจ้งผ่านทางผู้นำชุมชน ออกข่าวกระจายเสียงทางวิทยุ โทรทัศน์ รวมถึงสื่อต่าง ๆ และให้เกษตรกรติดตามข่าวสารพยากรณ์อากาศจากทางราชการอย่างใกล้ชิด

(๒) การให้คำแนะนำทางวิชาการ ดังนี้

อุทกภัย

- ควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีปริมาณพอเหมาะหรือมีปริมาณ ๒ ใน ๓ ส่วนของน้ำที่มีอยู่ในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ
- จัดทำร่องระบายน้ำ และขุดลอกตะกอนดินที่จะทำให้ร่องระบายน้ำตันเงินออกไปเพื่อให้ น้ำไหลเข้าออกได้อย่างสะดวก
- จัดเตรียมเครื่องเพิ่มออกซิเจนไว้ให้พร้อมเพื่อใช้ในการดำเนินการช่วยเหลือสัตว์น้ำในบ่อกรณีปริมาณน้ำจากภายนอกไหลเข้าบ่ออย่างกะทันหัน
- เตรียมทยอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภคเพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำในบ่อให้เหลือน้อยลง
- ปรับปรุงคันบ่อและเสริมคันบ่อให้สูงพอกับปริมาณน้ำที่เคยท่วมในปีที่ผ่านมา ๆ มา
- จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อวน เครื่องสูบน้ำ เครื่องเพิ่มออกซิเจน ยาปฏิชีวนะ สารเคมีไว้ให้พร้อม
- จัดเตรียมปูนขาวไว้สำหรับพื้นที่ดินกรด ดินเปรี้ยว เพื่อปรับสภาพน้ำในบ่อประมาณ ๕๐-๖๐ กิโลกรัมต่อไร่
- วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และฤดูกาล เพื่อให้สามารถจับได้ก่อนฤดูน้ำหลาก

ภัยแล้ง

- ควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีการสูญเสียให้น้อยที่สุด ป้องกันการรั่วซึมหรือจัดทำรมเงาให้กับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ
- จัดเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เพิ่มเติม
- จับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ
- ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสดเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย
- ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติ และควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่ เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลง
- ควรงดเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำ ถ้าจำเป็นต้องระมัดระวังให้มากเนื่องจากจะมีผลกระทบกับการกินอาหารและการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำโดยตรง
- ต้องเพิ่มความสนใจ สังเกตอาการต่าง ๆ ของสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดหากมีอาการผิดปกติจะได้แก้ไขและให้การรักษาได้ทันที่
- ควรมีการวางแผนการเลี้ยง หรืองดเว้นการเลี้ยงในช่วงดังกล่าว โดยทำการตากบ่อและตกแต่งบ่อเลี้ยงในช่วงดังกล่าวแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

(๓) การเตรียมความพร้อมบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

- จัดเจ้าหน้าที่ประมงไว้ประจำศูนย์ฯ/สถานีประมงเพื่อให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่เกษตรกรทุก ๆ สถานีประมง
- ติดตามสถานการณ์การเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของน้ำ
- จัดเตรียมพันธุ์สัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ ไว้ช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าตามความสามารถและศักยภาพของหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมาย
- จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำ เรือตรวจการประมง อวน กระชัง และอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันทีที่ได้รับการร้องขอ เพื่อขนย้ายหรือจับสัตว์น้ำออกจำหน่าย

(๔) การติดตามและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์น้ำ โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคติดตาม เฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำและป้องกันการเกิดโรคระบาดสัตว์น้ำ พร้อมทั้งจัดเตรียมเวชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม

ด้านพื้นที่เสี่ยงภัย

กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ ตามช่วงฤดูกาล ที่คาดว่าจะเกิดผลกระทบต่อการปลูกพืช โดยใช้ข้อมูลด้านดิน ปริมาณฝน ประกอบการวิเคราะห์เพื่อประเมินสถานการณ์

(๒) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การคาดการณ์สถานการณ์ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยให้เกษตรกรทราบ

(๓) แนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรทราบ เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อการปลูกพืชในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดภัย โดยส่งเสริมและแนะนำให้ปลูกพืชเหมาะสมกับช่วงฤดูกาลและมีผลกระทบน้อยที่สุด

สถานีพัฒนาที่ดิน ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้อายุรับฟังข่าวพยากรณ์อากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อเตรียมการรับมือ

(๒) เปิดดูแผนที่และรายชื่อหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยงภัยที่รับผิดชอบบน website กรมฯ (ระบบเตือนภัย) แล้วเข้าไปตรวจสอบตามรายชื่อหมู่บ้านดังกล่าว พร้อมแจ้งเตือนประชาชน

(๓) เมื่อเกิดฝนตกหนักให้เข้าไปยังหมู่บ้านที่มีปัญหาเพื่อสำรวจและจัดทำรายงานผ่าน website (ระบบเตือนภัย) ต่อไป

(๔) ก่อนเกิดเหตุให้เจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงภัยและแจ้งเตือนประชาชนในหมู่บ้านเสี่ยงภัยให้ระวังตัว

กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการ ดังนี้

(๑) คาดการณ์พื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงภาวะน้ำแล้ง พื้นที่ปลูกข้าวและพื้นที่ไม้ผล รวมถึงวิเคราะห์พื้นที่น้ำเค็มรุกสวน

(๒) จัดทำแผนการเพาะปลูกพืชฤดูฝนและฤดูแล้ง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำ

(๓) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การคาดการณ์สถานการณ์ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยให้เกษตรกรทราบ

(๔) แนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรทราบ เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อการปลูกพืชในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดภัย โดยส่งเสริมและแนะนำให้ปลูกพืชเหมาะสมกับช่วงฤดูกาลและมีผลกระทบน้อยที่สุด

ด้านชลประทาน

กรมชลประทาน ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนการจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชฤดูฝนและฤดูแล้ง
- (๒) จัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยในภาวะปกติ แบ่งเป็น

แผนงานก่อนน้ำมา

- แผนงานที่ไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง โดยการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งประกอบด้วย การติดตามสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำในอ่างฯ สภาพพายุจร การบริหารจัดการน้ำ ในอ่างเก็บน้ำ การใช้ระบบโทรมาตรในการบริหารจัดการ การเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม และการประสานรายงานข้อมูล
- แผนงานที่เป็นสิ่งก่อสร้าง ประกอบด้วยแผนงานขุดลอกและกำจัดวัชพืชในคลองชลประทาน งานซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารชลประทาน และการเตรียมความพร้อมของเครื่องจักรเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ ในส่วนกลางและภูมิภาค

แผนงานระหว่างน้ำมา โดยเสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่าง ๆ ที่พบว่ายังไม่มีความเพียงพอกับขนาดของสถานการณ์น้ำหลากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เช่น การเสริมกระสอบทราย การก่อสร้างคันดินเล็ก การก่อสร้างทำนบชั่วคราวปิดช่องทางน้ำที่ยังไม่มีอาคารบังคับน้ำ การขุดลอกและการกำจัดวัชพืชเพิ่มเติม การส่งน้ำเข้าระบบชลประทานในพื้นที่การเกษตรโดยใช้ประโยชน์จากระบบชลประทาน เพื่อลดปริมาณยอดน้ำสูงสุด เป็นต้น

แผนงานหลังน้ำมา

- (๓) การปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัย ในภาวะวิกฤต
  - (๓.๑) อธิบายถึงสภาพทั่วไปของพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วม (แยกเป็นจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละสำนักงาน)
  - (๓.๒) ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดน้ำท่วม (ในรูปแบบของผังกระบวนการปฏิบัติงาน Work Flow) พร้อมแสดงจุดติดตามและเฝ้าระวังแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ
  - (๓.๓) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาระยะยาว

การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปีงบประมาณ ประกอบด้วย แผนป้องกันภัยแล้ง เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน แผนบรรเทาหมอกควันไฟป่า เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน แผนบรรเทาพายุฤดูร้อน เดือนมีนาคม-เมษายน แผนเพิ่มปริมาณน้ำฝน เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน แผนบรรเทาฝนทิ้งช่วง เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม แผนเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนฯ เดือนสิงหาคม-ตุลาคม เฝ้าระวังฤดูหนาว เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม

(๒) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค จำนวน ๕ ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคเหนือ ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคกลาง ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออก และศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้ ซึ่งแต่ละศูนย์จะมีหน่วยปฏิบัติการและฐานเติมสารฝนหลวงตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

การเตือนภัยและการประชาสัมพันธ์

(๑) ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการประสานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำและจัดส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตือนภัยให้แก่ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ทาง E-mail เพื่อพิจารณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้ทราบถึงสถานการณ์ภัยธรรมชาติ ผลกระทบ และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์

(๒) ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการพิจารณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการเตือนภัยที่ได้รับจากศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทางสื่อประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น วิทยุท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ทั้งนี้ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด สามารถพิจารณาปรับปรุงข้อมูลข่าวสารการเตือนภัยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่จังหวัดได้

การเผชิญเหตุ

๑. การติดตามสถานการณ์ การแจ้งเตือนภัย และการรายงาน

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฝ่ายระวัง ติดตามสถานะทางอุตุ-อุทกวิทยา เช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์และแจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปทราบผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงเว็บไซต์ <http://www.moac.go.th>

กรมชลประทาน โดยศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ ติดตาม ฝ่ายระวัง สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ สภาพน้ำท่า และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกร และประชาชนทั่วไปทราบผ่านทางสื่อต่าง ๆ รวมถึงทางเว็บไซต์ <http://wmsc.rid.go.th> และให้บริการสายด่วน ๑๔๖๐

กรมพัฒนาที่ดิน โดยกลุ่มวางแผนการจัดสรรที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน คาดการณ์หรือประเมินสถานการณ์ เพื่อแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลันแล้งซ้ำซาก ให้หน่วยงานต่างๆ ทราบเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกรในพื้นที่ทราบทางเว็บไซต์ <http://irw101.ldd.go.th/lib/>

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและทางผู้นำชุมชน เครือข่ายเกษตรกรอาสา เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นต้น และให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด รายงานผลการปฏิบัติงานต่อศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

- (๑) รายงานการประชุมศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดประจำเดือน
- (๒) รายงานผลการแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ในช่วงก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย
- (๓) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ

โดยให้เสนอรายงานดังกล่าวข้างต้นภายในวันที่ ๓๐ ของเดือนนั้น ๆ และศูนย์ติดตามและแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสร็จเสนอผู้บริหารทราบต่อไป

๒. การประเมิน ผลกระทบจากภัยพิบัติ

๒.๑ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดิน

๑) ให้เจ้าหน้าที่ สพด. Print แบบฟอร์ม จาก website โปรแกรมระบบเตือนภัยแบบสำรวจข้อมูลเร่งด่วนในพื้นที่ประสบภัยพิบัติแล้วนำแบบฟอร์มไปกรอกข้อมูลภาคสนาม

๒) สพด. ที่รับผิดชอบพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายจากการเกิดภัยพิบัติ ดำเนินการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่ ถ่ายรูปสถานที่เกิดเหตุ และกรอกแบบฟอร์ม ตามข้อ ๑.

๓) นำข้อมูลจากข้อ ๒ มากรอกลงบน website (โปรแกรมระบบเตือนภัย) ส่วนรูปภาพ (ถ้ามี) ให้ scan ใส่ไว้กับข้อมูลตามที่โปรแกรมกำหนด

๔) ส่ง E-Mail รายงานความเสียหายถึงอธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและพิจารณา

๒.๒ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด รายงานสถานการณ์ภัยธรรมชาติเบื้องต้นทันทีหรือภายใน ๒๔ ชั่วโมง เพื่อเตรียมการช่วยเหลือเบื้องต้น

๒.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด รายงานสถานการณ์และผลกระทบส่งให้กรมต้นสังกัด และสำเนาส่งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด

๒.๔ หากพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายให้ดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ภายในระยะเวลา ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่เกิดภัย

๒.๕ ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด ติดตามและรายงานสถานการณ์ภัย ผลการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบอย่างต่อเนื่อง

๒.๗ ศูนย์ติดตามฯ กระทรวง ติดตาม ประมวลผลข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานสถานการณ์ภัยพิบัติ และผลการช่วยเหลือต่อผู้บริหารของกระทรวงฯ เพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาด่วนจนดำเนินการเร่งรัด ติดตาม การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๓. การให้ความช่วยเหลือ (เบื้องต้น)

๓.๑ กรมชลประทาน ดำเนินการ

อุทกภัย

(๑) ปรับแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการลดผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม

(๒) สนับสนุนเครื่องจักร-เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ และเครื่องผลักดันน้ำเข้าช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

(๓) สำรวจ ตรวจสอบ และเสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทาน โดยการเสริมความสูง และเพิ่มความแข็งแรงของระบบป้องกันน้ำท่วม รวมทั้งการปิดช่องทางน้ำ หรือเปิดช่องทางน้ำให้ระบายน้ำได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งเร่งซ่อมแซมอาคารชลประทานที่ชำรุดให้สามารถใช้งานได้ก่อนเป็นการชั่วคราว รวมถึงการก่อสร้างทำนบปิดกั้นน้ำเค็มรุกกล้าเข้ามาในพื้นที่การเกษตร

ภัยแล้ง

- (๑) ปรับแผนการจัดสรรน้ำ รวมถึงจัดรอบเวรการใช้น้ำ เพื่อการลดผลกระทบปัญหาหน้าแล้ง
- (๒) สนับสนุนเครื่องจักร-เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ เข้าช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

๓.๒ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวงตามแผนปฏิบัติตามสถานการณ์ต่าง ๆ หรือความต้องการของเกษตรกร

๓.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ให้คำแนะนำดูแลสุขภาพสัตว์และรักษาสัตว์ป่วย สนับสนุนเสบียงสัตว์

๓.๔ สำนักงานประมงจังหวัด ให้คำแนะนำดูแลรักษาสัตว์น้ำ สนับสนุนเรือประมง

ศัตรูพืชระบาด และโรคระบาดพืช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการ

- ๑) ควบคุมการระบาด ให้อำเภอเคลื่อนที่เร็วร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าประเมินสถานการณ์พื้นที่ที่มีการระบาดอย่างใกล้ชิดและนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและเลือกวิธีการควบคุมศัตรูพืชที่เหมาะสมเพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการขยายพื้นที่การระบาดต่อไป
- ๒) ฝักระวังพื้นที่ที่ยังไม่ระบาด ให้มีการสำรวจสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ และแจ้งเตือนการระบาดให้แก่เกษตรกร โดยประชาสัมพันธ์ผ่านทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน เมื่อเกิดการระบาดในพื้นที่ใกล้เคียง
- ๓) การช่วยเหลือ ให้ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอสนับสนุนปัจจัยควบคุมศัตรูพืช เช่น สารชีวภัณฑ์และสารเคมี พร้อมให้คำแนะนำเพื่อหยุดยั้งการระบาดให้อยู่ในวงจำกัด

โรคระบาดสัตว์

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ดำเนินงานขณะเกิดโรคหรือสงสัยว่าเกิดโรค ดังนี้

- ๑) การสอบสวนโรค โดยใช้แบบสอบสวนโรคเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล หากไม่ใช่โรคระบาดใหญ่ยุติการสอบสวน หากใช่หรือสงสัยให้รายงานโรคเบื้องต้น รวมทั้งเก็บตัวอย่างซีรัม ในกรณีที่เป็นโรคระบาดร้ายแรงห้ามเปิดผ่าซาก และดำเนินการสอบสวนโรคโดยละเอียด
- ๒) การดำเนินการควบคุมโรคเต็มรูปแบบ โดยการประกาศเขตโรคระบาด มีการบังคับใช้กฎหมาย และระดมกำลังหน่วยงานควบคุมโรคเฉพาะกิจ ดำเนินการควบคุมโรคเต็มรูปแบบ
- ๓) ประสานขอกำลังสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โรคระบาดสัตว์น้ำ ดำเนินการ

- ๑) สำนักงานประมงอำเภอหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบแจ้งให้สำนักงานประมงจังหวัดทราบ และร่วมกันดำเนินการตรวจสอบวินิจฉัยหาสาเหตุการเกิดโรคสัตว์น้ำ หากไม่สามารถตรวจสอบหาสาเหตุได้ให้แจ้งศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด/ชายฝั่ง หรือสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด/ชายฝั่ง ในพื้นที่ตรวจสอบวินิจฉัยหาสาเหตุ หากยังไม่สามารถตรวจสอบหาสาเหตุได้ให้ดำเนินการส่งตัวอย่างให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง

ได้แก่ สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด หรือสถาบันวิจัยสุขภาพสัตว์น้ำชายฝั่งของกรมประมง

- ๒) สำนักงานประมงจังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ฯลฯ ประเมินสถานการณ์ ตลอดจนการควบคุมโรคสัตว์น้ำ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำทางวิชาการให้เกษตรกรทราบ เพื่อหาแนวทางการป้องกันรักษาและลดความสูญเสียของสัตว์น้ำ
- ๓) หากเกิดความเสียหายให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรต่อไป

การฟื้นฟู

เมื่อสถานการณ์กลับคืนสู่สภาวะปกติแล้วได้กำหนดการดำเนินงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรเป็นเงิน ดังนี้

๑. การช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเป็นเงิน

ให้ดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๑ การใช้เงินทดรองราชการ

ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ทันภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่เกิดภัย

ระดับอำเภอ นายอำเภอ มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินทดรองราชการตามผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดมอบหมาย

ระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินทดรองราชการ วงเงิน ๒๐ ล้านบาททุกภัย

ทั้งนี้ ยกเว้น กรณีการป้องกันหรือยับยั้งการแพร่ระบาดของสัตว์หรือพืชทุกชนิดตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๙

ระดับกระทรวง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินทดรองราชการ วงเงิน ๕๐ ล้านบาท ทุกภัย

แผนผังขั้นตอน

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร
ส่วนภูมิภาค ยกเว้น กรุงเทพมหานคร

แนวทางและขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือ

ผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. แนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับภัยพิบัติ

๑.๑ ภัยที่เกิดขึ้นต้องมีลักษณะเป็นภัยพิบัติ กล่าวคือ

๑) มีการกระทำหรือเหตุต่าง ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากภัยธรรมชาติ หรือมีบุคคล หรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้นซึ่งทำให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

๒) ต้องเป็นสาธารณภัย กล่าวคือ ภัยที่เกิดแก่คนหมู่มาก มิใช่เกิดแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง และเป็นภัยที่ประชาชนทั่วไปไม่สามารถป้องกันหรือแก้ไขได้ด้วยตนเอง

๑.๒ เป็นภัยที่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วน

๑.๓ จำต้องรีบแก้ไขโดยฉับพลัน

๑.๔ อยู่ระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย

๑.๕ การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒. การพิจารณาการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

๒.๑ มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๒.๒ ผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) หรือคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกิ่งอำเภอ (ก.ช.ภ.กอ.) แล้วแต่กรณี และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.)

๒.๓ กรณีกรุงเทพมหานคร ผ่านการพิจารณารับรองจากคณะทำงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร (ระดับเขต) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร

๒.๔ คุณสมบัติเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติที่จะได้รับการช่วยเหลือ

- ๑) เกษตรกรต้องขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลเกษตรกรแต่ละด้าน (พืช ประมง ปศุสัตว์) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น
- ๒) เกษตรกรผู้ปลูกพืช ที่พื้นที่ทำการเพาะปลูกมีพืชตายหรือเสียหายจนไม่สามารถฟื้นฟู หรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้อีก หรือ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สัตว์น้ำตายหรือสูญหาย หรือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่สัตว์ตายหรือสูญหาย
- ๓) พื้นที่ที่ประสบภัยด้านการเกษตรต้องอยู่ในพื้นที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๓. การขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์)

๓.๑ การขอรับการสนับสนุนด้านพืช ประมง และปศุสัตว์

เมื่อมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑.๑ การดำเนินการในระดับพื้นที่

๓.๑.๑.๑ การสำรวจความเสียหาย

- (๑) ให้เกษตรกรแจ้งความเสียหายตามแบบยื่นความจำนงขอรับการช่วยเหลือ (กษ ๐๑) พร้อมลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับหมู่บ้าน หรือตำบล หรือเทศบาลประจำท้องที่
- (๒) ผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนัน หรือนายก อบต. หรือนายกเทศมนตรี ประจำท้องที่ ต้องพิจารณาและลงชื่อรับรองความเสียหายในแบบรับความจำนงขอรับการช่วยเหลือ (กษ ๐๑)
- (๓) คณะอนุกรรมการตรวจสอบความเสียหายด้านการเกษตรระดับหมู่บ้าน ตรวจสอบและรับรองข้อมูลความเสียหาย แล้วแต่กรณี
- (๔) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ/ ประมงอำเภอ/ ปศุสัตว์อำเภอ ตรวจสอบเกษตรกรว่าได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบและคุณสมบัติของเกษตรกรที่ได้รับการช่วยเหลือ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ พร้อมประเมินความเสียหายตามแบบ กษ ๐๑ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง หลักเกณฑ์และอัตราให้ความช่วยเหลือฯ พร้อมลงนามรับรองการประเมินความเสียหาย และบันทึกข้อมูลเข้าโปรแกรมการให้ความช่วยเหลือและประมวลผลตามแบบ กษ ๐๒
- (๕) ทำการประชาสัมพันธ์หรือนำข้อมูลความเสียหายไปปิดประกาศในสถานที่ราชการ หรือ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการ กรณีมีผู้คัดค้านให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องตามแบบ กษ ๐๑ ใหม่

๓.๑.๑.๒ การนำเสนอ ก.ช.ภ.อ.

ให้เกษตรกรอำเภอ / ประมงอำเภอ / ปศุสัตว์อำเภอ จัดทำรายละเอียดเสนอคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ/กิ่งอำเภอ (ก.ช.ภ.อ./ก.อ.) พิจารณา

- (๑) ให้ความช่วยเหลือโดยเงินอุดหนุนราชการในอำนาจนายอำเภอ
- (๒) หากวงเงินอุดหนุนราชการอำเภอไม่เพียงพอ คณะกรรมการ ก.ช.ภ.อ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด

๓.๑.๑.๓ การนำเสนอ ก.ช.ภ.จ.

ให้เกษตรกรจังหวัด / ประมงจังหวัด / ปศุสัตว์จังหวัด จัดทำแบบคำขอจัดสรรงบประมาณ (แบบ กษ. ๐๓) เสนอคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) พิจารณาให้ความช่วยเหลือ พิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- (๑) ให้ความช่วยเหลือโดยเงินอุดหนุนราชการในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๒) หากวงเงินช่วยเหลือโดยเงินอุดหนุนราชการในอำนาจผู้ว่าจังหวัดไม่เพียงพอ คณะกรรมการ ก.ช.ภ.จ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๑.๑.๔ จังหวัดนำเสนอกรม

สำนักงานเกษตรจังหวัด/ประมงจังหวัด/ปศุสัตว์จังหวัด รวบรวมเอกสารหลักฐานส่งกรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ เพื่อขอใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๑.๒ การดำเนินการในระดับส่วนกลาง

๓.๑.๒.๑ กรมนำเสนอสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร / กรมประมง / กรมปศุสัตว์ ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน เป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ และเสนอเรื่องขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนฯ ไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๑.๒.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สป.กษ.)

- (๑) สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานเป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ

ด้านการเกษตรผู้ประสภภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ของ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔
และตรวจสอบยอดเงินคงเหลือผ่านกองคลัง สป.กษ. พร้อมทั้ง
เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาในการขออนุมัติต่อ
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) กองคลัง สป.กษ. ดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) กรณีเป็นหน่วยงานแรกที่จะขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุน
ราชการสำหรับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นใหม่ดำเนินการ ดังนี้

- เสนอขออนุมัติเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนราชการ
- เสนอลงนามในหนังสือถึงกรมบัญชีกลางและแบบแจ้งการ
บันทึกวงเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสภภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉินในระบบ GFMS เพื่อแจ้งให้กรมบัญชีกลาง
บันทึกการเปิดภัยใหม่ในระบบ GFMS ซึ่งกรมบัญชีกลาง
จะกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการเบิกจ่ายของภัยดังกล่าว
ไว้ด้วย (ระยะเวลา ๙๐ วันนับแต่วันเกิดภัย)

(๒.๒) กรณีเป็นหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการ
สำหรับภัยพิบัติเดียวกันกับที่เคยมีหนังสือแจ้งกรมบัญชี
กลางเปิดภัยไว้แล้วครั้งหนึ่ง และยังไม่ครบระยะเวลาที่
กรมบัญชีกลางได้กำหนดไว้ในข้อ (๒.๑) กองคลังจะเสนอ
ขออนุมัติเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนราชการต่อไป

(๒.๓) กรณีเป็นหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการ
สำหรับภัยพิบัติเดียวกันกับที่เคยมีหนังสือแจ้งกรมบัญชีกลาง
เปิดภัยไว้แล้ว แต่ระยะเวลาการเบิกจ่ายในระบบ GFMS
ที่กรมบัญชีกลางกำหนดได้สิ้นสุดลงแล้ว (ทั้งนี้ไม่รวมกรณี
ที่ครบกำหนดระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งจะต้อง
ขอขยายเวลาการให้ความช่วยเหลือไปยังกรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย) กองคลังจะต้องดำเนินการ ดังนี้

- เสนอขออนุมัติเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนราชการ
- เสนอลงนามในหนังสือถึงกรมบัญชีกลางเพื่อขอขยายเวลา
วงฎีกาเบิกเงินในระบบ GFMS อีกครั้งหนึ่ง

(๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุมัติหรืออนุมัติและ
ลงนามหนังสือถึงกรมบัญชีกลาง ตามข้อ ๓.๑.๒.๒ (๒)

- (๔) เมื่อกรมบัญชีกลางตรวจสอบ และตั้งยอดวงเงินทรอพระราชการ ในระบบ GFMS แล้ว กองคลัง สป.กษ. จะดำเนินการวางฎีกาเบิกเงิน ทรอพระราชการในระบบ GFMS
- (๕) เมื่อกรมบัญชีกลางอนุมัติฎีกาและโอนเงินให้สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์แล้ว จะดำเนินการจ่ายเงินให้หน่วยงานที่ขอรับ การสนับสนุน โดยเขียนเช็คฝากเข้าธนาคาร ตามที่หน่วยงานที่ขอรับ การสนับสนุนเงินทรอพระราชการแจ้งไว้
- (๖) หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการช่วยเหลือให้แก่เกษตรกร

๓.๒ เอกสารการขอรับการสนับสนุนด้านพืช ประมง และปศุสัตว์

๓.๒.๑ หนังสือขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการ และสำเนาหนังสือขอรับการสนับสนุน จากจังหวัด/หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ

๓.๒.๒ บัญชีสรุปรายละเอียดการขอรับการช่วยเหลือ

- (๑) สำเนาแบบประมวลรวบรวมความเสียหาย (ด้านพืช/ด้านประมง/ด้านปศุสัตว์) และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (แบบ กษ 03) ต้องมีการลงนามรับรอง จากคณะกรรมการ ก.ช.ภ.จ. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมด
- (2) สำเนาแบบประมวลรวบรวมความเสียหาย (ด้านพืช/ด้านประมง/ด้านปศุสัตว์) และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (แบบสรุประดับอำเภอ กษ 02 ระดับ อำเภอ) ต้องมีการลงนามรับรองจากคณะกรรมการ ก.ช.ภ.อ. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของคณะกรรมการทั้งหมด
- (3) สำเนาแบบประมวลรวบรวมความเสียหาย (ด้านพืช/ด้านประมง/ด้านปศุสัตว์) และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (แบบสรุประดับตำบล กษ 02 ระดับ ตำบล) ต้องมีการลงนามรับรองจากเกษตรอำเภอ หรือประมงอำเภอ หรือ ปศุสัตว์อำเภอ แล้วแต่กรณี

๓.๒.๓ สำเนาประกาศจังหวัด เรื่อง เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน/ สำเนากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (สำหรับ กรุงเทพมหานคร)

๓.๒.๔ สำเนาหนังสือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง ขอย้ายระยะเวลา การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (กรณีมีการขอย้ายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือ)

๓.๒.๕ สำเนาบันทึกรายงานการประชุม ก.ช.ภ.อ. หรือ ก.ช.ภ.จ. และก.ช.ภ.จ.

กรณีกรุงเทพมหานคร สำเนาบันทึกรายงานการประชุมคณะทำงานให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร (ระดับเขต) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตรกรุงเทพมหานคร

โดยมติ ก.ช.ภ.จ. /คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร ต้องมีการระบุว่า ขอรับการสนับสนุน หรือขอรับความช่วยเหลือเงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือจากส่วนกลาง (กรณีใดกรณีหนึ่งหรือให้หมายความในทำนองเดียวกัน)

๓.๒.๖ สำเนารายการเดินบัญชีธนาคาร (statement) ของสำนักงานเกษตรจังหวัด / สำนักงานประมงจังหวัด / สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด / สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร / สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร / สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่ต้องการให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โอนเงินเข้าบัญชี

สำหรับสำเนาเอกสารให้ลงนามรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๓.๓ การขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินอุดหนุนราชการ ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์

๓.๓.๑ เมื่อจังหวัดได้ดำเนินการจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรไปแล้ว ให้ดำเนินการขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินอุดหนุนราชการ ให้ส่งเอกสารใบสำคัญเสนอส่วนราชการต้นสังกัด เพื่อพิจารณาตรวจสอบเอกสารใบสำคัญ

๓.๓.๒ ส่วนราชการต้นสังกัด (กรมส่งเสริมการเกษตร / กรมประมง / กรมปศุสัตว์) พิจารณาตรวจสอบเอกสารใบสำคัญแล้ว เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเสนอเรื่องขออนุมัติชดใช้เงินอุดหนุนราชการไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๓.๓ กองคลัง สป.กษ. รับเรื่อง และดำเนินการดังนี้

- (๑) กรณีมีเงินเหลือส่งคืนเป็นเช็ค กลุ่มการเงินรับและนำเข้าบัญชีเงินนอกงบประมาณ และออกใบเสร็จรับเงินให้จังหวัด/หน่วยงานเจ้าของเรื่องพร้อมแนบบใบเสร็จรับเงินไว้กับต้นเรื่อง
- (๒) กลุ่มบัญชี ดำเนินการบันทึกรายการคินวงเงินอุดหนุนราชการในระบบ GFMS และบันทึกทะเบียนคินเงินอุดหนุนราชการ และสำเนาเรื่องส่งให้ฝ่ายการเงินเพื่อดำเนินการนำส่งเงินเข้าคลัง ตัวจริงส่งคืนสำนักแผนงานและโครงการพิเศษเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๓.๔ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อดำเนินการขออนุมัติชดใช้คินเงินอุดหนุนราชการ

๓.๓.๕ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. ดำเนินการเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ความเห็นชอบในการเสนอเรื่องขออนุมัติเงินงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายชดใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สำหรับชดใช้คินเงินอุดหนุนราชการไปยังกรมบัญชีกลาง

๓.๓.๖ เมื่อกรมบัญชีกลางอนุมัติเงินประจำงวดสำหรับชดใช้คินเงินอุดหนุนราชการ กองคลัง สป.กษ. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการนำงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากกรมบัญชีกลางชดใช้คินเงินอุดหนุนราชการในระบบ GFMS

๓.๔. เอกสารขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อค่าใช้จ่ายเงินทดรองราชการ ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์

๓.๔.๑ หนังสือการขออนุมัติขดใช้คืนเงินทดรองราชการจากส่วนราชการ (กรมส่งเสริมการเกษตร / กรมประมง / กรมปศุสัตว์) และสำเนาหนังสือการขออนุมัติขดใช้คืนเงินทดรองราชการของจังหวัด

๓.๔.๒ บัญชีสรุปรายละเอียดการให้การช่วยเหลือ

- (๑) สำเนาแบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (แบบ กษ ๐๒ ระดับหมู่บ้าน)
- (๒) สำเนาแบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (แบบ กษ ๐๒ ระดับตำบล)
- (๓) สำเนาแบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (แบบ กษ ๐๒ ระดับอำเภอ)
- (๔) สำเนาแบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (แบบ กษ ๐๓)
- (๕) สำเนาหลักฐานการส่งเงินคืน (กรณีมีเงินเหลือส่งคืน) ซึ่งจังหวัดได้โอนเงินเข้าธนาคารบัญชีนอกงบประมาณของ สป.กษ.
- (๖) สำเนาเอกสารแจ้งการโอนเงินช่วยเหลือเกษตรกรจาก ธกส. (เมื่อส่วนราชการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ต้นฉบับให้เก็บไว้ที่ส่วนราชการหน่วยงานเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อให้ สตง. ตรวจสอบ)
- (๗) ใบปะหน้าสรุปรายละเอียดการให้ความช่วยเหลือ
- (๘) รายงานการรับ-จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินจังหวัด... (แบบ ร.๒)

เอกสารลำดับที่ (๑) - (๗) เป็นเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุมัติขดใช้คืนเงินทดรองราชการจากส่วนราชการ (กรมส่งเสริมการเกษตร / กรมประมง / กรมปศุสัตว์)

เอกสารลำดับที่ (๘) เป็นเอกสารจากส่วนราชการ (กรมส่งเสริมการเกษตร / กรมประมง / กรมปศุสัตว์) รายงานการรับจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินจังหวัด... ส่งให้กองคลังสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อรายงานต่อกรมบัญชีกลางและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายในระยะเวลาที่หน่วยงานกลางกำหนด

๓.๔.๓ สำเนาประกาศจังหวัด เรื่อง ประกาศปิดสถานการณภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน / สำเนากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง ประกาศปิดสถานการณภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (สำหรับกรุงเทพมหานคร) (ถ้ามี)

๓.๔.๔ สำเนาประกาศจังหวัด เรื่อง เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๓.๔.๕ สำเนาหนังสือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง ขอยยาระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (กรณีมีการขอยยาระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือ)

๓.๔.๖ สำเนาบ้นที่กรายงานการประชุม ก.ช.ภ.อ. หรือ ก.ช.ภ.กอ. และก.ช.ภ.จ./สำเนาบ้นที่กรายงานการประชุมคณะทำงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร (ระดับเขต) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร (กรณีกรุงเทพมหานคร)

- ๓.๔.๗ สำเนาหลักฐานการส่งเงินคืน (กรณีมีเงินเหลือส่งคืน)
  - ๓.๔.๘ สำเนารายงานการขอเบิกเงินคงคลัง และสำเนารายงานการรับรายได้และนำส่ง
  - ๓.๔.๙ สำเนาหนังสือการอนุมัติการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการจังหวัด
- เอกสารข้อ ๓.๔.๔ – ๓.๔.๙ มีอยู่แล้วที่ สป.กษ.

สำหรับสำเนาเอกสารให้ลงนามรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๔. การขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านเกษตร ข้อ ๕.๑.๒ (กรณีจ้างเหมา) ตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔

๔.๑ การขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการ ฯ

ดำเนินการตามข้อ ๓.๑

๔.๒ เอกสารการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการ ฯ

เอกสารตามข้อ ๓.๒

๔.๓ การขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินอุดหนุนราชการ

ดำเนินการตามข้อ ๓.๓

๔.๔ เอกสารขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินอุดหนุนราชการ

๔.๔.๑ เอกสารตามข้อ ๓.๔

๔.๔.๒ สำเนาเอกสารหลักฐานการดำเนินการจัดหาพัสดุ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. การขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านเกษตรอื่น

๕.๑ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ด้านการเกษตร / การปรับเปลี่ยนพื้นที่นาเกลือ

๕.๑.๑ การขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการ ฯ

ดำเนินการตามข้อ ๓.๑

๕.๑.๒ เอกสารการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการ ฯ

เอกสารตามข้อ ๓.๒

๕.๑.๓ การขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินอุดหนุนราชการ

ดำเนินการตามข้อ ๓.๓

๕.๑.๔ เอกสารขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินอุดหนุนราชการ

เอกสารตามข้อ ๓.๔

๕.๒ ค่าซ่อมแซมอาคารชลประทานและระบบชลประทานให้สามารถใช้งานได้ในช่วงฤดูแล้ง โดยให้ดำเนินการได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการระบายน้ำ

๕.๒.๑ การดำเนินการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากราชการ ฯ

จังหวัด (โดยส่วนราชการในสังกัดกรมชลประทานในพื้นที่) จัดส่งเอกสารหลักฐาน ตามข้อ ๓.๒.๑ ข้อ ๓.๒.๓ ข้อ ๓.๒.๔ (ถ้ามี) ข้อ ๓.๒.๕ และข้อ ๓.๒.๖ รวมทั้งสรุปรายละเอียดโครงการหรือกิจกรรม และงบประมาณที่จะดำเนินการ ไปยังกรมชลประทาน และกรมชลประทานพิจารณาและตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และจัดทำหนังสือขอรับการสนับสนุนพร้อมสรุปใบปะหน้าการขอรับการช่วยเหลือ แล้วจัดส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าว (รับรองสำเนาทุกชุด) ไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ การดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้กรุงเทพมหานครเสนอเรื่องผ่านกรมชลประทาน ไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๒.๒ การขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินอุดหนุนจากราชการ

- (๑) หนังสือการขออนุมัติขอใช้เงินอุดหนุนจากราชการจังหวัด (ส่วนราชการในสังกัด กรมชลประทานในพื้นที่)
- (๒) เอกสารตามข้อ ๓.๔.๔ และ ๓.๔.๗ (ถ้ามี)
- (๓) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับแผนงาน และรายละเอียดโครงการและงบประมาณ
- (๔) บัญชีสรุปผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายเงิน

สำหรับการคิดอัตราราคางาน (UNIT COST) แต่ละรายให้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของ สำนักงบประมาณหรือกระทรวงการคลังที่ใช้เป็นมาตรฐานในการคิดค่างาน

จังหวัด (โดยส่วนราชการในสังกัดกรมชลประทานในพื้นที่) จัดส่งเอกสารตามข้อ ๕.๓.๒ (๑) - ข้อ ๕.๓.๒ (๔) ไปยังกรมชลประทาน และกรมชลประทานพิจารณาและตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และจัดทำหนังสือขออนุมัติ ขอใช้เงินอุดหนุนจากราชการ พร้อมสรุปใบปะหน้ารายละเอียดการให้ความช่วยเหลือ แล้วจัดส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าว (รับรองสำเนาทุกชุด) ไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวทางและขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร

๑. การขอรับการสนับสนุนด้านพืช ประมง และปศุสัตว์

เมื่อมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ให้เกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย ดำเนินการแจ้งความ ณ สถานีตำรวจท้องที่ และยื่นความจำนง ขอรับการช่วยเหลือ (กษ ๐๑) ได้ที่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โรงเรียนเกษตรกรทฤษฎีใหม่ อาสาสมัครเกษตร ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมของสำนักงานเขต และสำนักงาน เกษตรพื้นที่ ๑ - ๔ พร้อมลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

๑.๒ คณะอนุกรรมการตรวจสอบความเสียหาย หรือคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร (ระดับเขต) รับรองข้อมูลความเสียหายของเกษตรกร

๑.๓ สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงาน ปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร ประเมินความเสียหายตามแบบ กษ ๐๑ จัดทำแบบประมวลรวบรวมความเสียหาย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง หลักเกณฑ์และอัตราให้ความช่วยเหลือ ฯ พร้อมลงนามรับรองการประเมินความเสียหาย และบันทึกข้อมูลเข้าโปรแกรมการให้ความช่วยเหลือและประมวลผลตามแบบ กษ ๐๒ ส่งให้สำนักงานเขตปิดประกาศ ในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการ กรณีมีผู้คัดค้านให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องตามแบบ กษ ๐๑ ใหม่

๑.๔ สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร จัดทำรายละเอียดเสนอคณะทำงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร (ระดับเขต) พิจารณา

๑.๕ สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร จัดทำแบบคำขอจัดสรรงบประมาณ (แบบ กษ ๐๓) เสนอคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร กรุงเทพมหานคร พิจารณา

๑.๖ สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร รวบรวมเอกสารหลักฐานส่งกรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ เพื่อขอใช้เงินอุดหนุนโครงการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๗ ดำเนินการในระดับส่วนกลาง ตามข้อ ๓.๑.๒

๒. เอกสารการขอรับการสนับสนุนด้านพืช ประมง และปศุสัตว์

เอกสารตามข้อ ๓.๒

๓. การขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินอุดหนุนโครงการ ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์
การดำเนินงานตามข้อ ๓.๓

๔. เอกสารขอรับโอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินอุดหนุนโครงการ ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์
เอกสารตามข้อ ๓.๔

ภาคผนวก

ข้อมูลประกอบการพิจารณาความเสียหาย

ด้านพืช

ข้าว (กรมการข้าว ปี ๒๕๖๔)

ชนิดของภัย	เกณฑ์การพิจารณาความเสียหาย	
	ลักษณะการเกิดภัย	ผลกระทบต่อข้าว
๑. อุทกภัย	๑. ระยะเวลาล้าถึงระยะแตกกอ ต้นข้าวถูกน้ำท่วมมิดต้น มากกว่า ๕ วัน	ต้นข้าวจะเน่าตายไม่สามารถเจริญเติบโตได้ ยกเว้นพันธุ์ที่มีพันธุกรรมทนน้ำท่วมฉับพลัน ได้แก่ พันธุ์ กข ๕๑ และพันธุ์หอมชลสิทธิ์
	๒. ระยะตั้งท้องถึงระยะออกรวง ต้นข้าวถูกน้ำท่วมมิดต้น มากกว่า ๕ วัน	ต้นข้าวไม่สามารถฟื้นตัวได้ผลผลิตเสียหายทั้งหมด
	๓. ระยะเก็บเกี่ยว ต้นข้าวถูกน้ำท่วมมิดต้น มากกว่า ๕ วัน	ผลผลิตเน่าเสียหายทั้งหมด แม้ว่าเกษตรกรจะพยายามเก็บเกี่ยวแต่ผลผลิตที่ได้ก็คุณภาพต่ำและต้นทุนเก็บเกี่ยวจะสูง เพราะใช้แรงงานและเรือในการขนย้าย
๒. ภัยแล้ง/ ฝนทิ้งช่วง	ข้าวไม่ไวแสงอายุสั้น	
	๑. ระยะเวลาล้าขาดน้ำมากกว่า ๒๐ วัน	ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั้งหมด
	๒. ระยะเวลาแตกกอขาดน้ำมากกว่า ๓๐ วัน	ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั้งหมด
	๓. ระยะตั้งท้องขาดน้ำมากกว่า ๓๐ วัน	ทำให้ผลผลิตเสียหายทั้งหมด
	๔. ระยะเวลาออกรวงขาดน้ำมากกว่า ๗ วัน	ทำให้ผลผลิตเสียหายทั้งหมด
	๕. ระยะเวลาเก็บเกี่ยว	-
	ข้าวไม่ไวแสงทั่วไป ข้าวไวแสงอายุเบา ข้าวไวแสงอายุปานกลาง และข้าวไวแสงอายุหนัก	
	๑. ระยะเวลาล้าขาดน้ำมากกว่า ๓๐ วัน	ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั้งหมด
	๒. ระยะเวลาแตกกอขาดน้ำมากกว่า ๓๐ วัน	ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั้งหมด
	๓. ระยะตั้งท้องขาดน้ำมากกว่า ๓๐ วัน	ทำให้ผลผลิตเสียหายทั้งหมด
	๔. ระยะเวลาออกรวงขาดน้ำมากกว่า ๗ วัน	ทำให้ผลผลิตเสียหายทั้งหมด
	๕. ระยะเวลาเก็บเกี่ยว	-

ชนิดของภัย	เกณฑ์การพิจารณาความเสียหาย	
	ลักษณะการเกิดภัย	ผลกระทบต่อข้าว
๓. ศัตรูข้าว		
- โรคไหม้	พื้นที่ปลูกข้าวได้รับความเสียหายมากกว่า ๕๐%	- ระยะกล้าถึงระยะแตกกอ ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั้งหมด - ระยะตั้งท้องถึงระยะเก็บเกี่ยว ทำให้ผลผลิตเสียหาย ๕๐ %
- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ปลูกข้าวได้รับความเสียหายมากกว่า ๕๐%	- ระยะกล้าถึงระยะแตกกอ ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั้งหมด - ระยะตั้งท้องถึงระยะเก็บเกี่ยว ทำให้ผลผลิตเสียหาย ๗๐ %
- ศัตรูข้าวอื่นๆ	พื้นที่ปลูกข้าวได้รับความเสียหายมากกว่า ๕๐%	- ระยะกล้าถึงระยะแตกกอ ทำให้ต้นข้าวเสียหายทั้งหมด - ระยะตั้งท้องถึงระยะเก็บเกี่ยว ทำให้ผลผลิตเสียหาย ๗๐ %
๔. อากาศหนาวเย็น	ต้นข้าวในระยะตั้งท้องถึงระยะออกรวงได้รับอุณหภูมิต่ำกว่า ๒๐°C ติดต่อกันอย่างน้อย ๓ วัน	- ระยะตั้งท้องถึงระยะออกรวง ทำให้ผลผลิตเสียหาย ๘๐ %
๕. อากาศร้อนจัด	ต้นข้าวในระยะตั้งท้องถึงระยะออกรวงได้รับอุณหภูมิสูงกว่า ๔๐°C ติดต่อกันอย่างน้อย ๓ วัน	- ระยะตั้งท้องถึงระยะออกรวง ทำให้ผลผลิตเสียหาย ๘๐ %

หมายเหตุ : ๑. ชนิดข้าว (จำแนกตามอายุเก็บเกี่ยว)

- ๑.๑ ข้าวไม่ไวแสงอายุสั้น ระยะกล้า (อายุ ๑-๒๐ วัน) ระยะแตกกอ (อายุ ๒๐-๓๕ วัน) ระยะตั้งท้อง (อายุ ๓๕ วัน) ระยะออกรวง (อายุ ๖๕ วัน) ระยะเก็บเกี่ยว (อายุ ๙๕-๑๐๐ วัน)
- ๑.๒ ข้าวไม่ไวแสงทั่วไป ระยะกล้า (อายุ ๑-๓๐ วัน) ระยะแตกกอ (อายุ ๓๐-๖๐ วัน) ระยะตั้งท้อง (อายุ ๖๐ วัน) ระยะออกรวง (อายุ ๙๐ วัน) ระยะเก็บเกี่ยว (อายุ ๑๒๐ วัน)
- ๑.๓ ข้าวไวแสง (อายุเบา) ระยะกล้า (อายุ ๑-๓๐ วัน) ระยะแตกกอ (อายุ ๓๐ วัน) ระยะตั้งท้อง (วันที่ ๑ - ๑๕ กันยายน) ระยะออกรวง (วันที่ ๑-๑๕ ตุลาคม) ระยะเก็บเกี่ยว (ต้นเดือนพฤศจิกายน)
- ๑.๔ ข้าวไวแสง (อายุปานกลาง) ระยะกล้า (อายุ ๑-๓๐ วัน) ระยะแตกกอ (อายุ ๓๐ วัน) ระยะตั้งท้อง (วันที่ ๑๕-๓๐ กันยายน) ระยะออกรวง (วันที่ ๑๕-๓๐ ตุลาคม) ระยะเก็บเกี่ยว (ปลายเดือนพฤศจิกายน)
- ๑.๖ ข้าวไวแสง (อายุหนัก) ระยะกล้า (อายุ ๑-๓๐ วัน) ระยะแตกกอ (อายุ ๓๐ วัน) ระยะตั้งท้อง (วันที่ ๑๕-๓๐ ตุลาคม) ระยะออกรวง (วันที่ ๑-๑๕ พฤศจิกายน) ระยะเก็บเกี่ยว (ต้นเดือนธันวาคม)

๒. น้ำขุ่นมีผลเสียต่อการเจริญเติบโตของต้นข้าวมากกว่าน้ำใส

๓. ผลผลิตเสียหายทั้งหมด หมายถึง ต้นข้าวยังไม่ตายแต่ไม่ให้ผลผลิต

พืชชนิดอื่น ๆ (กรมวิชาการเกษตร ปี ๒๕๖๓)

กรณีพืชไร่

ชนิดภัยธรรมชาติ	ชนิดพืช		ระดับความรุนแรง	ระยะเวลาที่เกิดความเสียหาย	ลักษณะความเสียหาย	ระยะเวลาฟื้นฟู
๑. ภัยแล้ง	พืชไร่อายุสั้น	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	มาก	๗-๑๔ วัน	ระยะงอก (๑-๑๔ วันหลังปลูก) เมล็ดไม่งอก ใบเจริญบนผิวดินแห้งตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
				มากกว่า ๓๐ วัน	ระยะหลังงอก ถึงก่อนออกดอก (๑๕-๔๕ วันหลังปลูก) ใบเหี่ยว ใบล่างเหลืองแห้ง ต้นแคระแกร็นหรือแห้งตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
				มากกว่า ๓๐ วัน	ระยะออกดอก ถึงเก็บเกี่ยว (๔๖-๗๐ วันหลังปลูก) ผลผลิตลดลงมากกว่า ๖๐ เปอร์เซ็นต์หรือไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้หรือแห้งตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	ข้าวโพดฝักสด	มาก	มาก	๗-๑๔ วัน	ระยะงอก (๑-๑๔ วันหลังปลูก) เมล็ดไม่งอก ใบเจริญบนผิวดินแห้งตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
				มากกว่า ๑๕ วัน	ระยะหลังงอกถึงเก็บเกี่ยว (๑๕-๑๐๐ วันหลังปลูก) ต้นข้าวโพดแคระแกร็นหรือต้นแห้งตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
				๗-๑๔ วัน	ระยะงอก เมล็ดไม่งอก	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชตระกูลถั่ว (ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง)	มาก	มาก	๗-๑๔ วัน	ระยะงอก เมล็ดไม่งอก	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
				มากกว่า ๑๕ วัน	ระยะหลังงอก ถึงเก็บเกี่ยว ใบเจริญบนผิวดินแห้งตาย ใบเหี่ยวเฉา ฝักและเมล็ดลีบ หรือไม่ได้ผลผลิตต้นถั่วแห้งตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้

กรณีพืชไร่ (ต่อ)

ชนิดภัยธรรมชาติ	ชนิดพืช	ระดับความรุนแรง	ระยะเวลาที่เกิดความเสียหาย	ลักษณะความเสียหาย	ระยะเวลาฟื้นฟู
๑. ภัยแล้ง (ต่อ)	พืชไร่อายุยาว	อ้อย	มากกว่า ๑๐ วัน	ระยะงอก ถึงแตกกอ (๑-๓ เดือน) ไม่งอก ถ้างอกใบเหลืองไม่เจริญเติบโต ไม่แตกกอ ผลผลิตเสียหายมากกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
			มากกว่า ๓๐ วัน	ระยะหลังแตกกอ ถึงระยะเก็บเกี่ยว (๓-๑๒ เดือน) ชะงักการเจริญเติบโต ต้นเตี้ย ใบเหลืองจนเป็นสีน้ำตาล เหี่ยวแห้งตาย ผลผลิตลดลงมากกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ หรือไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	มันสำปะหลัง	มาก	มากกว่า ๓๐ วัน	อายุ ๑ เดือน เปอร์เซ็นต์ความงอกต่ำหรือไม่งอก	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
			มากกว่า ๙๐ วัน	อายุ ๒-๓ เดือน แห้งตาย ชะงักการเจริญเติบโต หัวฝ่อมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ หรือไม่ได้ผลผลิต	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	ปาล์มน้ำมัน	มาก	มากกว่า ๙๐ วัน	อายุ ๑-๓ ปี ชะงักการเจริญเติบโต ใบล่างเหี่ยว แผ่นใบห่อตัว สลดแห้งตาย ผลผลิตลดลงมากกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ หรือไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	ไม่สามารถฟื้นฟูได้

กรณีพืชไร่ (ต่อ)

ชนิดภัยธรรมชาติ	ชนิดพืช		ระดับความรุนแรง	ระยะเวลาที่เกิดความเสียหาย	ลักษณะความเสียหาย	ระยะเวลาฟื้นฟู
๒. น้ำท่วม	พืชไร่อายุสั้น	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	มาก	มากกว่า ๕ วัน	ทุกระยะการเจริญเติบโตเมล็ดเน่าไม่ออก ใบเหลือง ต้นเน่าตาย ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
		ข้าวโพดฝักสด	มาก	มากกว่า ๕ วัน	ทุกระยะการเจริญเติบโตเมล็ดเน่าไม่ออก ใบเหลือง ลำต้นเน่าตาย ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
		พืชตระกูลถั่ว (ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง)	มาก	มากกว่า ๓ วัน	ทุกระยะการเจริญเติบโตเมล็ดและต้นเน่าตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชไร่อายุยาว	อ้อย	มาก	มากกว่า ๑๔ วัน	ระยะงอก ถึง ก่อนแตกกอใบเหลือง ชะงักการเจริญเติบโต	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
			มาก	มากกว่า ๓๐ วัน	ระยะแตกกอ ถึง เก็บเกี่ยว ใบเหลือง ชะงักการเจริญเติบโตเน่าตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
		มันสำปะหลัง	มาก	มากกว่า ๓ วัน	ใบเหลือง ทั้งใบ หัวเน่า	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
		ปาล์ม น้ำมัน	มาก	มากกว่า ๑๕ วัน	อายุ ๑-๓ ปี ช่อดอกและทะลายที่ออกช่วงดังกล่าวเน่าเสียหายและตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
			มาก	มากกว่า ๖๐ วัน	อายุมากกว่า ๓ ปี ใบเหลือง ทะลายเน่าเสียหาย และต้นตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้

กรณีพืชไร่ (ต่อ)

ชนิดภัยธรรมชาติ	ชนิดพืช	ระดับความรุนแรง	ระยะเวลาที่เกิดความเสียหาย	ลักษณะความเสียหาย	ระยะเวลาฟื้นฟู
๓. โรคและแมลงศัตรูพืช	พืชไร่อายุสั้น	มาก	มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์	ระยะงอก ถึงก่อนเก็บเกี่ยวใบและลำต้นถูกทำลาย ผลผลิตเสียหายมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ หรือไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชไร่อายุยาว	มาก	มากกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์	ระยะงอก ถึงก่อนเก็บเกี่ยวใบและลำต้นถูกทำลาย ผลผลิตเสียหายมากกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ หรือไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
๔. น้ำป่าไหลหลาก/ดินและโคลนถล่ม	พืชไร่อายุสั้น	มาก	มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์	ทุกระยะการเจริญเติบโต น้ำป่าไหลหลาก ดินและโคลนถล่มทับถม เกิดความเสียหาย และสูญหาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชไร่อายุยาว		มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์	ทุกระยะการเจริญเติบโต น้ำป่าไหลหลาก ดินและโคลนถล่มทับถม เกิดความเสียหาย และสูญหาย ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	ไม่สามารถฟื้นฟูได้

กรณีพืชสวน (ไม้ผล/ไม้ยืนต้น พืชผัก สมุนไพร ไม้ดอกไม้ประดับ)

ชนิดภัยธรรมชาติ	ชนิดพืช	ระดับความรุนแรง	ระยะเวลาที่เกิดความเสียหาย	ลักษณะความเสียหาย	ระยะเวลาฟื้นฟู
๑. ภัยแล้ง (รวมถึงความชื้นจากน้ำค้าง และน้ำเค็มหนุนเข้าในพื้นที่ปลูก)	ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	มาก	ขึ้นอยู่กับชนิดพืช	- ใบแห้ง - รากแห้ง - ไม่ได้ผลผลิต - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชผัก	มาก	๕ - ๑๐ วัน ขึ้นอยู่กับชนิดพืช	- ใบเหี่ยว แห้ง - ไม่ได้ผลผลิต - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชสมุนไพร	มาก	ขึ้นอยู่กับชนิดพืช	- ใบเหี่ยว แห้ง - ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	ไม้ดอกไม้ประดับ	มาก	มากกว่า ๕ วัน	- ใบเหี่ยวไหม้ - ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
๒. น้ำท่วม	ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	มาก	ขึ้นอยู่กับชนิดพืช	- ใบเหลือง ร่วง - รากเน่า - ผลผลิตเสียหาย - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชผัก	มาก	๑ - ๓ วัน (ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของการท่วมขังและชนิดพืช)	- ใบเหี่ยวเฉา - รากเน่า/เสียหาย - ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชสมุนไพร	มาก	๗ - ๑๐ วัน	- ตันและรากเน่า - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	ไม้ดอกไม้ประดับ	มาก	๓ - ๕ วัน	- ใบเหลือง ร่วง - รากเน่า/เสียหาย - ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ - ตันตาย	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
๓. พายุ หรือ ดินโคลนถล่ม	ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	มาก	มากกว่า ๑๐ วัน	- ตันล้ม - รากลอยเหนือดิน	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	พืชผัก/พืชสมุนไพร	มาก	ทันทีที่เกิดเหตุ	- ตันและใบเสียหายอย่างสิ้นเชิง - ดินและโคลนหล่นทับถม	ไม่สามารถฟื้นฟูได้
	ไม้ดอกไม้ประดับ	มาก	ทันทีที่เกิดเหตุ	- ตันและใบเสียหายอย่างสิ้นเชิง - ดินและโคลนหล่นทับถม	ไม่สามารถฟื้นฟูได้

ด้านเกลือทะเล

ฤดูกาลผลิตเกลือทะเล

การทำนาเกลือทะเลในภาคตะวันตกและภาคตะวันออก จะเริ่มในช่วงฤดูแล้งตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤษภาคมของปีถัดไป ระยะเวลา ๖ - ๗ เดือน เกษตรกรจะทำการผลิตได้ประมาณ ๕ รอบ การผลิต/ฤดูกาล โดยตั้งแต่นาตาก - นาปลง ใช้ระยะเวลาเก็บเป็นเกลือ ๔๕ วัน ซึ่งระยะเวลาขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ เนื่องจากการทำนาเกลือทะเลไม่สามารถทำได้ในช่วงฤดูฝน และจะเริ่มเก็บผลผลิตเกลือทะเลได้ในเดือนมกราคม เป็นต้นไป

สำหรับการทำนาเกลือทะเลในภาคใต้ที่จังหวัดปัตตานี มีระยะเวลานานกว่าภาคกลาง โดยสามารถผลิตได้ปีละ ๒ ครั้ง ครั้งแรกเริ่มเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมิถุนายน ระยะเวลา ๕ เดือน และครั้งที่สองเริ่มเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน ระยะเวลา ๓ เดือน มีช่วงการผลิตรวม ๘ เดือน ส่วนในเดือนตุลาคมถึงมกราคม จะมีฝนตกชุก ไม่สามารถทำนาเกลือทะเลได้

ผลกระทบและความเสียหายกรณีเกิดภัยพิบัติประเภทต่าง ๆ มีดังนี้

ชนิดของภัย	ผลกระทบและความเสียหาย
อุทกภัย	<p>ส่งผลกระทบต่อผลผลิตเกลือโดยตรงและน้ำทะเลที่เตรียมไว้ความเค็มลดลง เกลือละลายน้ำเสียหาย ไม่สามารถตกผลึกเป็นเกลือทะเลได้ เกษตรกรต้องดำเนินการปรับเกลือพื้นที่ใหม่ และเริ่มต้นการผลิตใหม่ แบ่งเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ขั้นตอนวังซังน้ำ จะมีน้ำจืดเจือปนทำให้น้ำมีความเค็มลดลง เกษตรกรต้องระบายน้ำทิ้งหรือต้องเสียเวลาในการตากน้ำเพื่อเพิ่มความเข้มข้นให้ถึงจุดที่เกลืออิ่มตัวและเริ่มกระบวนการใหม่ ซึ่งใช้เวลา ๑๕ - ๔๕ วันโดยประมาณ หากมีน้ำจืดมาเจือปนในขั้นตอนนี้จะทำให้สูญเสียผลผลิตในขั้นตอนนี้ทั้งหมด ๒. ขั้นตอนนาตากและนาเชื้อเป็นการตากด้วยแสงอาทิตย์ให้มีความเข้มข้นของน้ำมากขึ้นจนมีความถ่วงจำเพาะไม่น้อยกว่า ๒๐ - ๒๓ ดีกรีโบเม่ หากมีน้ำจืดมาเจือปนในช่วงนี้มาก ๆ จนทำให้น้ำเค็มเจือจางเกษตรกรต้องปรับเกลือพื้นที่เนื่องจากหน้าดินเหลว และผิวน้ำกลับไปเริ่มตากน้ำใหม่หรือต้องระบายน้ำทิ้ง เพราะน้ำเค็มจืดที่ถูกเจือปนด้วยน้ำจืดในปริมาณมากในเวลาฉับพลันจะพุ่งแดงมีตะกอนดินเข้ามาเจือปนจึงไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตเกลือคุณภาพในขั้นตอนนี้ใช้เวลา ๑๕ - ๒๕ วัน โดยประมาณ หากมีน้ำจืดมาเจือปน ช่วง ๑ - ๑๕ วัน อาจก่อให้เกิดความเสียหายบางส่วน และช่วง ๑๖ วัน ขึ้นไปจะเสียหายทั้งหมด ๓. ขั้นตอนนาวางหรือนาปลง เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนการเก็บเกี่ยวเกลือทะเล โดยใช้เครื่องมือชะแผ่นเกลือให้แตกออกแล้วกองไว้เพื่อระบายน้ำออก หากมีน้ำจืดมาเจือปนที่ผิวน้ำน้ำเค็มจืดก่อนที่จะชะแผ่นเกลือขึ้น อาจจะสามารถระบายน้ำจืดด้านบนออกได้ แต่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสีของเกลือ ทำให้นาปลอนตะกอนดิน จากเกลือขาวก็จะกลายเป็นเกลือกลางหรือเกลือดำ แต่หากมีน้ำจืดหรือน้ำฝนมาเจือปนในขณะที่เก็บเกี่ยวและกองเกลืออยู่ น้ำจืดนั้นจะทำให้เกลือละลายอย่างรวดเร็วภายใน ๒ - ๓ ชั่วโมง ทำให้สูญเสียผลผลิตทั้งหมด (นาที่ซังน้ำทะเลเพื่อทำให้เกิดเม็ดเกลือ จะมีความเค็มต่ำ ไม่สามารถผลิตเกลือได้)
วาตภัย	<p>หากมีกรณีรุนแรง อาจทำให้ผ้าใบในแปลงนาเกลือเกิดความเสียหายฉีกขาด หรือปลิวหายไปตามกระแสลม ส่งผลทำให้คั่นกันดินเสียหายด้วย เกษตรกรจะต้องบดอัดพื้นดินนาเกลือใหม่ และใช้แรงงานในการนำผ้าใบมาปูใหม่ในแปลงนาเกลือ เพื่อเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่</p>

ผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นในการทำนาเกลือ โดยจำแนกตามขั้นตอนการทำนาเกลือ ดังนี้

๑. การเตรียมพื้นที่ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ คันกั้นน้ำ คันดิน แปรงนา ร่องน้ำ (ขานา) ประตุน้ำ พังทลายไม่สามารถใช้งานได้ แปรงนาไม่เรียบและมีน้ำจืดขัง
๒. การทำนา การสูบน้ำเข้ามาเก็บกักไว้ให้มีความเข้มข้นสูงขึ้นและมีปริมาณเพียงพอต่อการนำไปตกผลึก เป็นผลึกเกลือเม็ด

เกณฑ์การพิจารณาความเสียหาย

๑. พื้นที่นาตาก คันดิน แปรงนา ร่องน้ำ ประตุน้ำได้รับความเสียหายจริง
๒. ผลผลิตได้รับความเสียหาย ทั้งส่วนที่เป็นทรัพย์สินระหว่างกระบวนการผลิต ได้แก่ น้ำทะเล น้ำเค็ม และผลผลิต อาทิ น้ำเค็มเข้มข้น ดอกเกลือ เกลือเม็ด กองเกลือ
๓. ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยที่ตกในพื้นที่ ถ้ามีปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่เฉลี่ยในช่วงเวลาพายุฟ้าฝนคะนอง ฝนหลงฤดูตกลงมาเกินปริมาณเกณฑ์น้ำฝนเฉลี่ย หรือกรณีปริมาณน้ำทะเลหนุนมากเกินกว่าปกติ ถ้ามีปริมาณน้ำทะเลหนุนเข้าในพื้นที่แปรงนาเกลือ ในแปรงต่าง ๆ และทำให้ค่าความเค็มในแต่ละแปรงมีการเปลี่ยนแปลงลดลง
๔. ภาพถ่ายแปรงนาเกลือทะเล หรือวิดีโอ หรือก่อนและหลังการเกิดภัยพิบัติ
๕. การวัดระดับความเค็มของน้ำทะเล (โดยใช้ไฮโดรมิเตอร์ หรือดีกรีวัดความเค็ม) ก่อน หรือหลังการเกิดภัยโดยมีเกษตรกร เจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน พยาน (อกม./ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/แปรงนาข้างเคียง) ถ่ายภาพร่วมกันในแปรง เป็นหลักฐาน

หมายเหตุ : สถาบันเกลือทะเลไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ให้ความหมาย การปรับพื้นที่ในนาเกลือ คือ การปรับพื้นที่นาเกลือ ทะเลตั้งแต่ต้นทางการผลิต ใน “นาวัง” และการเตรียมพื้นที่นาในกระบวนการผลิต ซึ่งได้แก่ “นาตาก” “นาเชื้อ” และ “นาปลง” โดยเป็นการ

๑. การบดอัดโดยใช้รถลึ้งนาเกลือ และหรือกลิ้งล้อโดยใช้แรงงานคนลาก
๒. การปรับแต่งคันดิน โดยการไ้รถไถ รถแบ็คโฮ แรงงานคนในการปรับแต่งคันดินให้กักเก็บน้ำได้ การนำดินมาเสริมคันนา การละเลงดินเพื่อเคลือบพื้นผิว
๓. การขุดขานาและร่องระบายน้ำ เพื่อให้น้ำผ่านไปยังจุดต่าง ๆ ได้
๔. การรื้อนา กัดนา ระบายน้ำเค็มเก่าออก โดยการกำจัดหรือจัดเก็บสิ่งที่เป็นขยะ ส่วนเกินออก อาจจะมีเนื่องจากความเสียหายของน้ำฝน ลมพายุ ก่อนเริ่มการซ่อมแซม

แบบ กษ ๐๑

แบบ กษ ๐๒

แบบ กษ ๐๓

ด้านพืช

แบบยื่นความจำนงขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านพืช

กษ ๐๑

รับแจ้งตามอำเภอที่พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย และ ต้องเป็นเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) ไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรก่อนเกิดภัย

๑. ข้อมูลการเกิดภัย

ชนิดภัย [ ] ฝนทิ้งช่วง [ ] ภัยแล้ง [ ] อุทกภัย [ ] วาตภัย [ ] พายุลูกเห็บ [ ] อัคคีภัย [ ] ศัตรูพืชระบาด [ ] อื่นๆ .....

ชื่อภัย .....

ช่วงการเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ถึงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

๒. ข้อมูลเกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

๒.๑ ชื่อ .....

๒.๒ เลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

๒.๓ ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน .....

๒.๔ ที่อยู่ปัจจุบัน .....

๒.๕ เลขที่บัญชีเงินฝากธกส. .... สาขา .....

ผู้ใช้สิทธิ์แทน
ชื่อ
เลขบัตร

๓. ข้อมูลความเสียหาย

รายการ	แปลงที่	แปลงที่	แปลงที่	แปลงที่	แปลงที่	แปลงที่ .....
	ชื่อพืช	ชื่อพืช	ชื่อพืช	ชื่อพืช	ชื่อพืช	ชื่อพืช .....
๑. สถานที่ที่ตั้งแปลง	หมู่ที่ ..... ตำบล	หมู่ที่ ..... ตำบล	หมู่ที่ ..... ตำบล	หมู่ที่ ..... ตำบล	หมู่ที่ ..... ตำบล	หมู่ที่ ..... ตำบล .....
๒. เขตการใช้น้ำชลประทาน	[ ] ในเขต [ ] นอกเขต	[ ] ในเขต [ ] นอกเขต	[ ] ในเขต [ ] นอกเขต	[ ] ในเขต [ ] นอกเขต	[ ] ในเขต [ ] นอกเขต	[ ] ในเขต [ ] นอกเขต
๓. การถือครองการเกษตร						
๓.๑ พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า
- ประเภทเอกสารสิทธิ์						
- เลขที่เอกสารสิทธิ์						
- ระยะเวลา						
- พื้นที่ตามเอกสารสิทธิ์	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.
๓.๒ พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.
๔. พื้นที่ปลูก	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.
๕. พื้นที่ได้รับความเสียหาย	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.
๖. ยินยอมการขอรับความช่วยเหลือ	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.	ไร่.....งาน.....ตร.ว.
	พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือรวม ..... ไร่ ..... งาน ..... ตารางวา (ไม่เกิน ๓๐ ไร่) ตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนการช่วยเหลือผู้ประสบภัย กรณีอุทกภัย พ.ศ.๒๕๕๖ ของกระทรวงการคลัง รายละเอียดไม่เกิน ๓๐ ไร่ในพื้นที่จังหวัดนั้นๆ					
๗. รับรองข้อมูลความเสียหาย (ผู้รับรองข้อมูลความเสียหาย ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายก อบต. และนายกเทศมนตรี)	ลงชื่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ .....
	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง .....

ท่านได้แจ้งความเสียหายที่เกิดจากภัยพิบัติครั้งนี้ที่อำเภออื่นหรือไม่

[ ] ไม่แจ้ง [ ] แจ้ง อำเภอที่แจ้ง ..... พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือรวม ..... ไร่ ..... งาน ..... ตร.ว.

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริง ครบถ้วน และทราบดีว่าการให้ข้อมูลเป็นเท็จกับทางราชการมีโทษตามมาตรา ๑๓๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ลงชื่อ ..... เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่ผู้บันทึกแบบ กษ ๐๑

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบประมวล รวบรวมความเสียหายด้านพืชและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย .....

ช่วงเวลาที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่ ..... ถึง .....

หมู่ ..... ตำบล ..... อำเภอ..... จังหวัด .....

พิมพ์เมื่อวันที่ .....

ลำดับที่	เลขประจำตัวประชาชน	รายชื่อเกษตรกร	ความเสียหาย (ไร่)			รวมทุกพืช	วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
			ข้าว	พืชไร่ พืชผัก	ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ		
	รวมเกษตรกร	ราย					

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ด้านพืช

แบบประมวล รวบรวมความเสียหายด้านพืชและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....

ช่วงเวลาที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่ ..... ถึง .....

ตำบล ..... อำเภอ..... จังหวัด .....

พิมพ์เมื่อวันที่ .....

หมู่	ความเสียหาย					วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
	ข้าว	พืชไร่ พืชผัก	ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ	รวมทุกพืช	ราย	
หมู่ที่ 1	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	
หมู่ที่ 2						
หมู่ที่ 3						
หมู่ที่ 4						
หมู่ที่ 5						
รวม						
รวมเกษตรกรไม่เข้า						

เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

ข้าวและพืชไร่ จำนวน ..... ราย / ข้าวและพืชสวน จำนวน ..... ราย / พืชไร่และพืชสวน จำนวน ..... ราย

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

**หมายเหตุ เกษตรกร 1 คน มีแปลงได้หลายแปลงและได้หลายประเภท (ที่ตั้งสามารถอยู่ได้หลายตำบล)

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

ลงชื่อ.....

(.....

ตำแหน่ง.....

ด้านพืช

แบบประมวล รวบรวมความเสียหายด้านพืชและผลการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย .....

ช่วงเวลาที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่ .....

อำเภอ..... จังหวัด .....

พิมพ์เมื่อวันที่ .....

ตำบล	ความเสียหาย				รวมทุกพืช	วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
	ข้าว	พืชไร่ พืชผัก	ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ	ไร่นา		
	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่
รวม						
รวมเกษตรกรไม่เข้า						

เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

ข้าวและพืชไร่ จำนวน ..... ราย / ข้าวและพืชสวน จำนวน ..... ราย / พืชไร่และพืชสวน จำนวน ..... ราย / ข้าว, พืชไร่และพืชสวน จำนวน ..... ราย

คำรับรองการให้ความช่วยเหลือของ ก.ช.ภ.อ. ตามมติที่ประชุม ก.ช.ภ.อ. ครั้งที่ ...../..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ.....	ลงชื่อ.....	ลงชื่อ.....
(.....)	(.....)	(.....)
ตำแหน่ง.....	ตำแหน่ง.....	ตำแหน่ง.....
ลงชื่อ.....	ลงชื่อ.....	ลงชื่อ.....
(.....)	(.....)	(.....)
ตำแหน่ง.....	ตำแหน่ง.....	ตำแหน่ง.....
ลงชื่อ.....	ลงชื่อ.....	ลงชื่อ.....
(.....)	(.....)	(.....)
ตำแหน่ง.....	ตำแหน่ง.....	ตำแหน่ง.....

แบบประมวล รวบรวมความเสียหายด้านพืชและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....
 ช่วงเวลาที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่ .....
 จังหวัด .....

พิมพ์เมื่อวันที่ .....

อำเภอ	ความเสียหาย					รวมทุกพืช	วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
	ข้าว	พืชไร่ พืชผัก	ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ	รวมทุกพืช			
	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่		
รวม							
รวมเกษตรกรไม่ซ้ำ							

เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

ข้าวและพืชไร่ จำนวน ..... ราย / ข้าวและพืชสวน จำนวน ..... ราย / พืชไร่และพืชสวน จำนวน ..... ราย / ข้าว, พืชไร่และพืชสวน จำนวน ..... ราย

คำรับรองการให้ความช่วยเหลือของ ก.ช.ภ.จ. ตามมติที่ประชุม ก.ช.ภ.จ. ครั้งที่ ...../..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

แบบ กษ ๐๑

แบบ กษ ๐๒

แบบ กษ ๐๓

ด้านประมง

ข้อมูลการเกิดภัย

ชนิดภัย อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง โรคระบาดสัตว์น้ำ ภัยอื่น ๆ (ระบุ).....

ชื่อภัย.....

ช่วงการเกิดภัย ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ข้อมูลเกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

2.1 ชื่อ นาย นาง นางสาว.....นามสกุล.....

2.2 รหัสทะเบียนเกษตรกร.....

2.3 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ----

2.4 ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

2.5 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

2.6 ที่อยู่สถานที่ตั้งฟาร์ม บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

2.7 เลขที่บัญชีเงินฝาก ธ.ก.ส.....สาขา.....

2.8 หมายเลขโทรศัพท์.....

2. ข้อมูลความเสียหาย

รายการ	เกษตรกรกรอกข้อมูล		เจ้าหน้าที่ผู้ประเมิน			
	ความเสียหาย		การช่วยเหลือตามระเบียบฯ			
	พื้นที่	หน่วย	พื้นที่	หน่วย	อัตรา (บาท)	วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
1. กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล		ไร่		ไร่		
2. ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ 1 ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง)		ไร่		ไร่		
3. สัตว์น้ำตามข้อ 1 และข้อ 2 ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยงในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน		ตร.ม.		ตร.ม.		
รวม						

ลงชื่อผู้ประเมิน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลความเสียหายข้างต้นเป็นความจริงและรับรองข้อมูลที่ปรากฏ หากข้อความดังกล่าวเป็นเท็จข้าพเจ้ายินยอมให้ดำเนินคดีตามกฎหมายทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ลงชื่อ.....

(.....)

เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย
รับรองข้อมูลความเสียหาย

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายก อบต. นายกเทศมนตรี
หมายเหตุ : กรุงเทพมหานคร ผู้รับรอง สก. หรือ สข.

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินรวบรวมความเสียหายด้านประมง และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....
 ช่วงเวลาที่เกิดภัยวันที่..... ถึงวันที่.....
 หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ลำดับที่	รายชื่อเกษตรกร	เลขบัตรประจำตัวประชาชน	การช่วยเหลือ			วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
			1. กู้ยืมเงิน กู้ยืม หรือช่วยเหลือ (ไร่)	2. ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ 1 ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) (ไร่)	3. สัตว์น้ำตามข้อ 1 และข้อ 2 ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยงในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน (ตร.ม.)	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
รวม จำนวนเกษตรกร.....ราย						

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ด้านประมง

แบบประมวลรวบรวมความเสียหายด้านประมง และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....
 ช่วงเวลาที่เกิดภัย วันที่..... ถึงวันที่.....
 ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

หมู่ที่	เกษตรกร (ราย)	การช่วยเหลือ			วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
		๑. กู้ยืมกรม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล (ไร่)	๒. ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ ๑ ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) (ไร่)	๓. สัตว์น้ำตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยง ในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน (ตร.ม.)	
รวมหมู่ที่ ๑					
รวมหมู่ที่ ๒					
รวมหมู่ที่ ๓					
รวมหมู่ที่ ๔					
รวมหมู่ที่ ๕					
รวมหมู่ที่ ๖					
รวมหมู่ที่ ๗					
รวมหมู่ที่ ๘					
รวมหมู่ที่ ๙					
รวมหมู่ที่ ๑๐					
รวม					

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตำบลประมง

แบบประมวลรวมความเสียหายด้านประมง และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....
 ช่วงเวลาที่เกิดภัยวันที่..... ถึงวันที่.....
 อำเภอ..... จังหวัด.....

ตำบล	เกษตรกร (รายชื่อ)	การช่วยเหลือ			วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
		๑. กู้ยืมกรม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล (ไร่)	๒. ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ ๑ ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) (ไร่)	๓. สัตว์น้ำตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยง ในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน (ตร.ม.)	
ต.....					
ต.....					
ต.....					
ต.....					
ต.....					
ต.....					
รวม					

คำรับรองการให้ความช่วยเหลือของ ก.ช.ภ.อ. ตามมติที่ประชุม ก.ช.ภ.อ. ครั้งที่..... เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

แบบประมวลรวบรวมความเสียหายด้านประมง และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....
 ช่วงเวลาที่เกิดภัยวันที่..... ถึงวันที่.....
 จังหวัด.....

อำเภอ	เกษตรกร (รายชื่อ)	การช่วยเหลือ			วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
		๑. ภัยพิบัติภัย หรือหายนะ (ไร่)	๒. ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ ๑ ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) (ไร่)	๓. สัตว์น้ำตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยง ในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน (ตร.ม.)	
อ.....					
อ.....					
อ.....					
อ.....					
อ.....					
อ.....					
รวม					

คำรับรองการให้ความช่วยเหลือของ ก.ช.ภ.จ. ตามมติที่ประชุม ก.ช.ภ.จ. ครั้งที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

แบบ กษ ๐๑

แบบ กษ ๐๒

แบบ กษ ๐๓

ด้านปศุสัตว์

แบบยื่นความจำนงเพื่อขอรับการช่วยเหลือของเกษตรกรที่ประสบภัย.....ปี.....

กษ 01
ขอรับการช่วยเหลือด้านปศุสัตว์

ช่วงเวลาที่เกิดภัยวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย ชื่อ.....นามสกุล.....

ที่อยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

รหัสทะเบียนเกษตรกร บัตรประจำตัวประชาชน

เลขที่บัญชี ธ.ก.ส.

รายการ	เกษตรกรกรอกข้อมูล		เจ้าหน้าที่ประเมินความเสียหาย	
	หน่วย	ความเสียหาย	อัตราการช่วยเหลือตามระเบียบ	วงเงินช่วยเหลือ
ด้านปศุสัตว์				
- โค				
อายุน้อยกว่า 6 เดือน	ตัว			
อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี	ตัว			
อายุมากกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	ตัว			
อายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	ตัว			
- กระบือ				
อายุน้อยกว่า 6 เดือน	ตัว			
อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี	ตัว			
อายุมากกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	ตัว			
อายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	ตัว			
- สุกร				
อายุ 1 - 30 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 30 วันขึ้นไป	ตัว			
- แพะ				
อายุ 1 - 30 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 30 วันขึ้นไป	ตัว			
- แกะ				
อายุ 1 - 30 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 30 วันขึ้นไป	ตัว			
- ไก่พื้นเมือง/ไก่ทรง				
อายุ 1 - 21 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	ตัว			
- ไก่ไข่				
อายุ 1 - 21 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	ตัว			
- ไก่เนื้อ				
อายุ 1 - 21 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	ตัว			
- เป็ดไข่				
อายุ 1 - 21 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	ตัว			
- เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ				
อายุ 1 - 21 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	ตัว			
- นกกระทา				
อายุ 1 - 21 วัน	ตัว			
อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	ตัว			
- นกกระจอกเทศ				
ตัว	ตัว			
- ฟาน				
ตัว	ตัว			
- แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์		ไร่		

ลงชื่อผู้ประเมินความช่วยเหลือ .....
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลความเสียหายข้างต้นเป็นความจริงและรับรองข้อมูลที่ปรากฏ หากข้อความดังกล่าวเป็นเท็จ
ข้าพเจ้ายินยอมให้ดำเนินคดีตามกฎหมายทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นาย/นาง/นางสาว.....)

เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหายรับรองข้อมูลความเสียหาย

ลงชื่อ.....

(นาย/นาง/นางสาว.....)

ผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนัน หรือ ประธานชุมชนในเขตเทศบาล, กรุงเทพมหานคร

ลงชื่อ.....

(นาย/นาง/นางสาว.....)

นาย ก อบต. /นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นๆ

(ผู้แทนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามที่ได้รับแต่งตั้ง)

หมายเหตุ กรุงเทพมหานคร ผู้รับรอง สก. หรือ สข.

หมายเหตุ ท่านได้แจ้งหรือจะแจ้งความเสียหาย

นอกจากการแจ้งข้างต้นนี้ไว้ที่ใดบ้าง

ระบุ 1. ....

2. ....

3. ....

แบบประเมินรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย.....(ด้านบุคคล)

ช่วงเวลาที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่..... ถึงวันที่.....

หมู่บ้านที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ที่	รายชื่อเกษตรกร	หมายเลขบัตรประชาชน	จำนวนสัตว์/สูญหาย (ตัว)												แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์	วงเงินช่วยเหลือ (บาท)	เกษตรกร (ราย)			
			โค		สุกร		แพะ		ไก่เนื้อ/ไก่ไข่		เป็ด/ไก่ไข่		นกกกระทา					นกกกระทา	จำนวน	พื้นที่
			< 6 ต.	6 ต.-1 ต.	> 2 ต.	1-30	> 30	1-21	> 21	1-21	> 21	1-21	> 21	1-21						
	รวมชนิดในสัตว์		5	10	10	10	10	300	1,000	1,000	1,000	10,000	10,000	10	300					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
21																				
	รวมหมู่บ้าน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : ผู้รับรองคือ เจ้าหน้าที่ตำบลผู้ได้รับมอบ ระดับอำเภอ

แบบประเมินรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย.....(ด้านผลิตภัณฑ์)

ช่วงเวลาที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่..... ถึงวันที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ที่	หมู่/ตำบล	จำนวนสัตว์/สูญหาย (ตัว)												แปลงหญ้า เลี้ยงสัตว์	วงเงิน ช่วยเหลือ (บาท)	เกษตรกร (ราย)										
		โค		กระบือ		สุกร		แพะ		แกะ		ไก่พื้นเมือง					ไก่ไข่		เป็ด/เขียด		นกกระทา		นกกะ จอกพง	ท่าน		
		<6ค. 13,000	6ค.-1ปี 22,000	1-2ปี 29,000	>2ปี 35,000	<6ค. 15,000	6ค.-1ปี 24,000	1-2ปี 32,000	>2ปี 39,000	1-30วัน 1,500	30-90วัน 3,000	90-180วัน 1,500	>180วัน 3,000				1-21วัน 30	21-42วัน 80	42-84วัน 100	>84วัน 100	1-21วัน 30	21-42วัน 80			42-84วัน 100	>84วัน 100
1	ราคา/หน่วย																				ไร่	1,980				
2																										
3																										
4																										
5																										
6																										
7																										
8																										
9																										
10																										
11																										
12																										
13																										
14																										
15																										
16																										
17																										
	รวมตำบล																									

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : ผู้รับรองคือ เจ้าหน้าที่ด้านผลิตภัณฑ์ผู้รับผิดชอบ ระดับอำเภอ

แบบประเมินรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย.....(ตำบลสุคีร์)
 ช่วงเวลาที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่..... ถึงวันที่.....
 อำเภอ..... จังหวัด.....

ที่	ตำบล	จำนวนสัตว์ตาย/สูญหาย (ตัว)												แปลงหญ้า เลี้ยงสัตว์ ไร่	วงเงิน ช่วยเหลือ (บาท)	เกษตรกร (ราย)								
		โค		กระบือ		สุกร		แพะ		แกะ		ไก่พื้นเมือง					ไก่ไข่		เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ		นกกะ จอกเทศ		นกกะ หา	
		<6 ค.	6 ค.-1 ปี	1-2 ปี	>2 ปี	<6 ค.	6 ค.-1 ปี	1-30 วัน	>30 วัน	1-30 วัน	>30 วัน	1-21 วัน	>21 วัน				1-21 วัน	>21 วัน	1-21 วัน	>21 วัน	1-21 วัน	>21 วัน		
	ราคา/หน่วย	13,000	22,000	29,000	55,000	15,000	32,000	39,000	3,000	1,500	3,000	1,500	3,000	1,500	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	100	2,000		
1																								
2																								
3																								
4																								
5																								
6																								
7																								
8																								
9																								
10																								
11																								
12																								
	รวมอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

คำรับรองการให้ความช่วยเหลือของ ก.ช.ภ.อ. ตามมติที่ประชุม กชภ.อ. ครั้งที่...../..... เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ..... (.....) ลงชื่อ..... (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... (.....) ลงชื่อ..... (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... (.....) ลงชื่อ..... (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... (.....) ลงชื่อ..... (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

แบบ กษ ๐๑

แบบ กษ ๐๒

แบบ กษ ๐๓

ด้านเกลือทะเล

รับแจ้งตามอำเภอที่พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย และต้องเป็นเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) ไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรก่อนเกิดภัย

1. ข้อมูลการเกิดภัย

ชนิดภัย [ ] อุทกภัย [ ] वादภัย [ ] ภัยแล้ง [ ] ภาวะฝนแล้ง [ ] ฝนทิ้งช่วง [ ] ภัยจากลูกเห็บ [ ] อื่นๆ

ชื่อภัย.....

ช่วงเวลาเกิดภัย ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

2. ข้อมูลเกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

2.1 ชื่อ-นามสกุล.....

2.2 เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....

2.3 ที่อยู่ตามบัตรประชาชน.....

ที่อยู่ปัจจุบัน.....

2.4 เลขที่บัญชีเงินฝาก ธกส. ....สาขา.....

ผู้ยื่นแบบแทน
ชื่อ
เลขบัตร ปชช.

3. ข้อมูลความเสียหาย

รายการ	แปลงที่	แปลงที่	แปลงที่	แปลงที่	แปลงที่
3.1 สถานที่ตั้งแปลง	หมู่ที่ ตำบล	หมู่ที่ ตำบล	หมู่ที่ ตำบล	หมู่ที่ ตำบล	หมู่ที่ ตำบล
3.2 การถือครองการเกษตร					
1) พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า	[ ] ของตนเอง [ ] เช่า
- ประเภทเอกสารสิทธิ์	.....	.....	.....	.....	.....
- เลขที่เอกสารสิทธิ์	.....	.....	.....	.....	.....
- ระยะเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
- พื้นที่ตามเอกสารสิทธิ์	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
2) พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
3.3 พื้นที่การผลิต					
- นาว่าง	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
- นาตาก	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
- นาข้าว	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
- นาปลง	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
3.4 พื้นที่ได้รับความเสียหาย	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
3.5 พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือ	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.	.....ไร่.....งาน.....ตร.ว.
	พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือรวม.....ไร่.....งาน.....ตารางวา (รายละเอียดไม่เกิน 30 ไร่) ตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563 และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติ ปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน พ.ศ. 2564				
3.6 รับรองข้อมูลความเสียหาย (ผู้รับรองข้อมูลความเสียหาย ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายก อบต. และนายกเทศมนตรี)	ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง.....	ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง.....	ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง.....	ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง.....	ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้แจ้งข้อมูลความเสียหายข้างต้นเป็นความจริง ครบถ้วน และทราบดีว่าการให้ข้อมูลเป็นเท็จกับทางราชการมีโทษตามมาตรา 137 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ลงชื่อ.....เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหาย

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ผู้รับยื่นแบบ กษ 01
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประมวล รวบรวมความเสียหายด้านเกลือทะเล และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....

ช่วงที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่.....ถึง.....

หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

พิมพ์เมื่อวันที่.....

หมู่ที่	ความเสียหาย										วงเงินช่วยเหลือ (บาท)	
	นาว่าง		นาตาก		นาเชื้อ		นาปลง		รวม			
	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย		
รวมหมู่ที่ ๑												
รวมหมู่ที่ ๒												
รวมหมู่ที่ ๓												
รวมหมู่ที่ ๔												
รวมหมู่ที่ ๕												
รวม												
รวมเกษตรกรไม่เข้า												

ผู้รับรองรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ
 **หมายเหตุ เกษตรกร ๑ คน มีแปลงได้หลายแปลงและได้หลายประเภท (ที่ตั้งสามารถอยู่ได้หลายตำบล)

ลงชื่อ.....
 (.....)

ตำแหน่ง.....
 ตำบลเกลือทะเล

แบบประมวล รวบรวมความเสียหายด้านเกลือทะเล และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....

ช่วงที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่.....ถึง.....

หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

พิมพ์เมื่อวันที่.....

ตำบล	ความเสียหาย										วงเงินช่วยเหลือ (บาท)	
	นาว่าง		นาตาก		นาเชื้อ		นาปลง		รวม			
	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย		
รวม												
รวมเกษตรกรไม่เข้า												

คำรับรองการให้ความช่วยเหลือของ ก.ช.ภ.อ. ตามมติที่ประชุม ก.ช.ภ.อ. ครั้งที่...../.....เมื่อวันที่.....เดือน.....ปี.ศ. ....

ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

แบบประมวล รวบรวมความเสียหายด้านผลิตภัณฑ์ และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย.....
 ช่วงที่เกิดภัยตั้งแต่วันที่.....ถึง.....
 จังหวัด.....

พิมพ์เมื่อวันที่.....

อำเภอ	ความเสียหาย						วงเงินช่วยเหลือ (บาท)	
	นาฉ่ำ		นาตาก		นาแช่		รวม	
	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย
รวม								
รวมเกษตรกรไม่เข้า								

คำรับรองการให้ความช่วยเหลือของ ก.ช.ภ.จ. ตามมติที่ประชุม ก.ช.ภ.จ. ครั้งที่...../.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....) (.....)
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

แบบ ร2

ตัวอย่าง
ส่วนราชการ...หน่วยงานในสังกัด.....
รายงานการรับ-จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินจังหวัด.....
ประจำเดือน.....ตัวอย่าง.....

	<u>เดือนนี้</u>	<u>แต่ต้นเหตุการณ์</u>
(1) การรับเงินทดรองราชการฯ	100,000.00	100,000.00
(2) หัก การเบิกจ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือ		
ประเภทภัย..... อุทกภัย.....		
ด้าน.....การดำรงชีพ.....		
ค่าอาหาร	20,000.00	
ค่าถุงยังชีพ	10,000.00	
ค่าซ่อมแซม	69,000.00	
นำเงินเหลือจ่ายส่งต้นสังกัด	<u>1,000.00</u>	<u>100,000.00</u>
ประเภทภัย....(ระบุประเภทภัย)		
ด้าน.....		
รายการ.....		
รายการ.....		
ด้าน.....		
รายการ.....		
รายการ.....		
ประเภทภัย....(ระบุประเภทภัย)		
ด้าน.....		
รายการ.....		
รายการ.....		
ด้าน.....		
รายการ.....		
รายการ.....		
(3) เงินทดรองราชการคงเหลือหลังหักเบิกจ่าย (3) = (1) - (2)	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>

ขอรับรองว่าถูกต้อง

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.

ตอบข้อหาเรือ

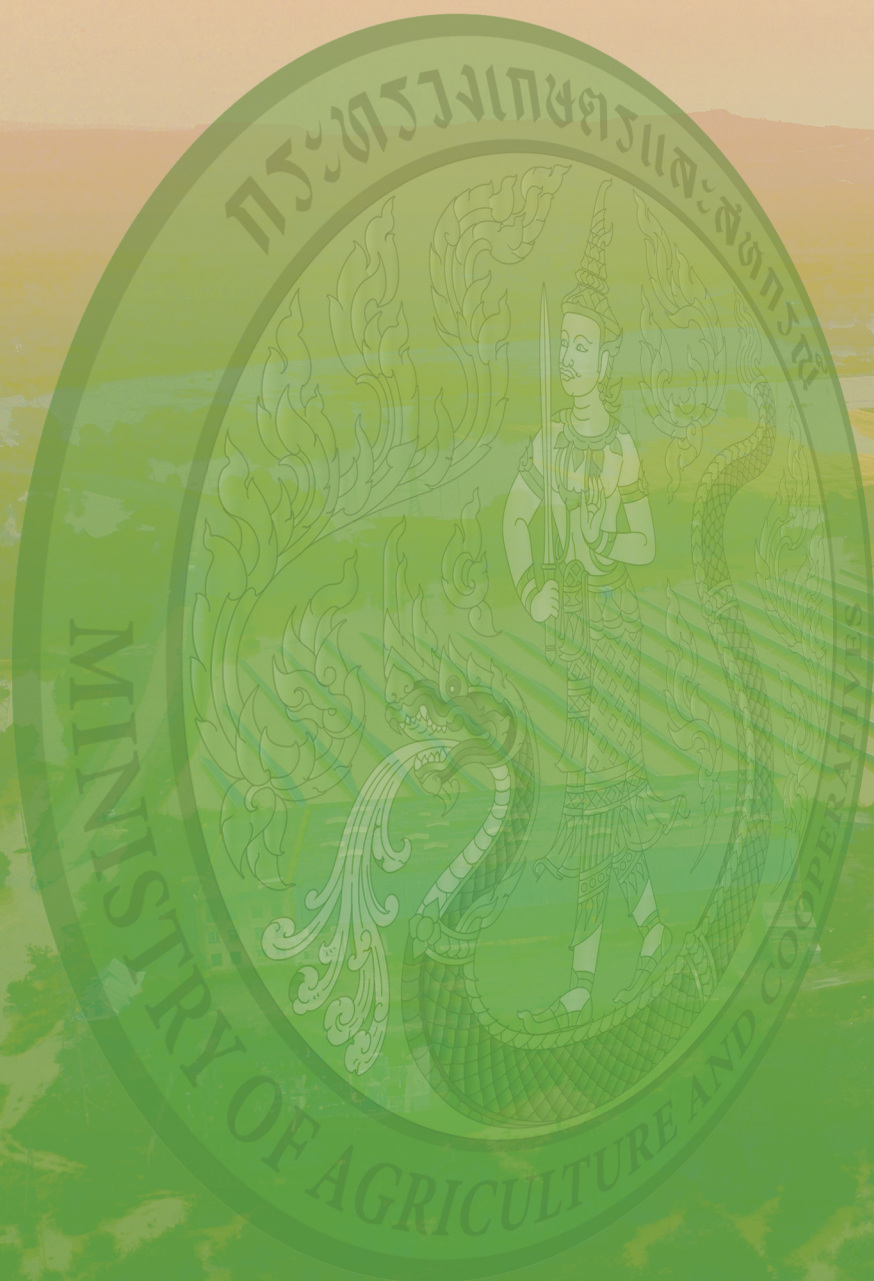

<https://bit.ly/3vZiAP3>

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เลขที่ 3 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม

เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200